2004. nov 39.

Kapocs

XXXIII évfolyam, 39. szám 2004 november 1, Vancouver, BC

A SOPRON ALUMNI IDŐSZAKOS KÖZLEMÉNYE

A TARTALOMBÓL:

HONORIS CAUSA

Kitüntetések 2
Megtiszteltetések 6

IN MEMORIAM

Gyászjelentések 7
Megemlékezések 7

VISSZATEKINTÉSEK

Régmúlt 8
Közelmúlt 9
Életutak/ életpályák 22
Anekdóták 29

IRODALMI

Reflekciók 32
Vélemények 33
Recenziók 36
Polémia 38
Egyéb 41

UTAZÁSAINK

Hazautazók 44
Látogatóink 47

KÖZÖS ÜGYEINK

Találkozók 52
Hírek/közlemények 61

HONORIS CAUSA

KITÜNTETÉSEK

National award

Dr. Dénes Bajzák, P.Eng received the prestigious national ***'Tree of Life Award'*** for outstanding contributions to forestry research and teaching at the 47th Annual General Meeting of the Newfoundland & Labrador Section of The Canadian Institute of Forestry, October 23-24, 2003 in St. John's, Nfld. Dénes has been a forest officer, research scientist and professor in the field of forestry since his graduation from UBC in 1958. He was born in Cegléd, Hungary and came to Canada as part of the exiled Sopron School of Forest Engineering, in 1956. Upon completing his MSc degree in photogrammetry at UBC in 1960 he began his 40 year career in Nfld. with the Canadian Forest Service (CFS). In 1960-62 his early work focused on the growth and yield of forest types of central Nfld. After completing his PhD at the State University of New York in 1967 he returned to CFS as a research scientist and initiated the first 'ecological land classification' studies in western Nfld. and Labrador. In 1969 Dr.Bajzák joined the Faculty of Engineering & Applied Science of Memorial University in St.John's, Nfld. He was head of the forestry program for eleven years and since 1987 a full professor. During his 30 years tenure Dr.Bajzák taught and guided hundreds of forestry and forest engineering students through their first two years of the UNB (University of New Brunswick)-linked forestry degree program. He was a great teacher and motivator and instilled in many of us the principles of hard work and fair play in academics, sports and in the practice of forestry. Dr. Bajzák's achievements include more than 75 publications, research reports and proceedings as well as countless lectures. He has been an active member of CIF for his entire career and was chairman of the Nfld. Section in 1993-4. *(Bruce A. Roberts, Sr.Research Scientist, CFS)*

Díszpolgári Oklevél

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Rektora és az Erdõmérnöki Kar Dékánja megbízásából Dr.h.c.Dr.Distinguished Professor Emeritus Miklós Grátzer, a Sopron Alumni elnöke adta át a múlt év decemberében Dr. Roller Kálmán dékánnak adományozott kitüntetést fiainak, Roller Kálmánnak, Roller Péternek, Roller Istvánnak és Roller Miklósnak, a hagyományos Soproni Bál keretében, Vancouver, BC-ben, folyó év szepteber 25-én. Az oklevél átnyújtásakor, Grátzer Miklós rámutatott az esemény családi jellegére, aminthogy a Sopron Alumni tagjai is Roller Kálmán fiainak és lányainak érzik magukat.

"Mi a Nyugat-Magyarországi Egyetem Rektora és az
Erdõmérnöki Kar Dékánja üdvözöljük az olvasót!
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Tanácsa
Dr.h.c.Dr. Roller Kálmán
okleveles erdõmérnököt, a mezõgazdasági tudományok
kandidátusát,
a University of British Columbia Magyar Diviziójának volt
vezetõjét
'Nyugat-Magyarországi Egyetem Díszpolgára'
kitüntetésben részesíti
nagyra becsülve több évtizedes, nemzetközileg elismert
szakmai, oktatói, tudományos munkásságát,
az erdészet tudományok és egyetemi oktatás területén
elért kitmagasló eredményeit, széleskörõ publikációs
tevékenységét,külön kiemelve azon érdemét,
mellyel lehetõvé tette a kanadai British Columbia egyetemen
az ötvenhatos soproni erdész egyetemisták magyar nyelvõ
tanulmányainak folytatását,a selmeci és soproni egyetemi
hagyományok, tradíciók ápolását,a soproni Alma Mater
hírnevének és a magyar mérnökök
szakmai hírnevének öregbítésében
végzett kimagasló tevékenységét.
Fent említett határozatunk bizonyságául
részére ezt az oklevelet átadjuk.
Sopron, 2003 december havában.
Prof.Dr.Faragó Sándor, Rektor
és Prof.Dr.Mészáros Károly, Dékán "

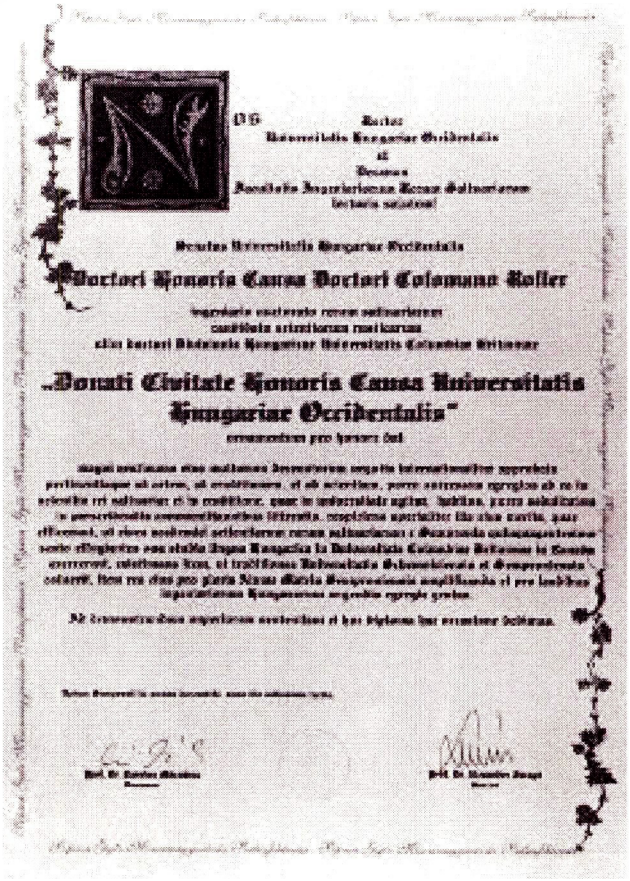

Lifetime Achievement Award

Dr. József Bódig of Fort Collins, CO has been awarded the 2004 ***'Wood Engineering Achievement Award'*** by the Wood Engineering Division of the Forest Products Society at their Annual Meeting in Grand Rapids, MI on June 29, 2004 for his lifetime cumulative contributions to the disciple of wood engineering. The award was established in 1966 and is co-sponsored y the American Wood Council of the American Forestry and Paper Association. Dr. Bódig was unable to attend the ceremony, his award was accepted on his behalf by an associate.

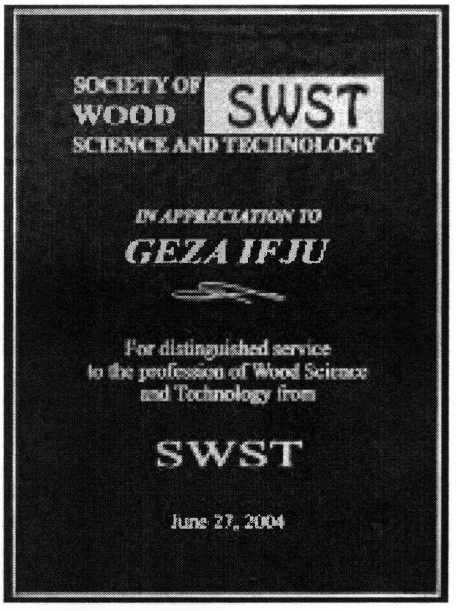

Distinguished service award

Dr. Géza Ifjú of Blacksburg, VA was honored with a plaque ***'For distinuished service to the profession of wood science and technology'*** by the Society of Wood Science & Technology at their Annual Meeting at Grand Rapids, MI on June 27, 2004. The award is given annually to an individual who has made significant contributions to the discipline. Nominations are by members of the Society accompanied by 10 supporting letters. Former presidents of SWST plus all former recipients of the award cast their vote to chose new recipients. SWST is an international society and Géza has been a member for over 30 years and served on its Executive Board from 1992-1996 and was elected its President in 1995/96. He is still an ex-officio member of the Executive Board as Editor of the Society's official journal *Wood and Fiber Science.*

Soproni Emlékérem

Palkovics János lett legújabb kitüntetettje Soproni Alma Materünknek. Az õszi évnyitó ünnepségek keretében, 2004 szeptember 7-én nyújtották át néki az elismerõ oklevelet és a vele járó díszérmet, évtizedes munkásságának értékeléseként.

"Mi, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora és Egyetemi Tanácsa
üdvözöljük az olvasót!
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa
John. R. Palkovics
okleveles erdõmérnököt
a **'Nyugat-Magyarországi Egyetem Emlékérem'**
kitüntetésben részesíti
Nagyra becsülve több évtizedes szakmai munkásságát
a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdõmérnöki Kara és Faipari Mérnöki Kara
oktató és kutató munkája színvonalának növelését segítõ
önzetlen erkölcsi és anyagi támogatását,
a Soproni Alma Mater és a magyar erdõmérnökök szakmai hírnevének
nemzetközi öregbítésében kifejtett fáradhatatlan és elévülhetetlen érdemeit,
valamint a Kapocs c. újság szerkesztõjeként végzett kimagasló szakmai
tevékenységét.
Fent említett határozatunk bizonyítványául részére ezt az oklevelet ezennel
átadjuk.
Sopron, 2004 szeptember havában
Prof.Dr.Faragó Sándor, rektor"

Palkovics János a következõ szavakkal köszönte meg a megtiszteltetést:
"Magnificent Domine Rektor, Dékán és Professzor Urak, az Egyetemi Tanács minden tagja, Hölgyeim és Uraim, Firmák és Balekok! Végtelen köszönetem fejezem ki azért, hogy az Egyetemi Tanács ezt a kitüntetést nekem szavazta meg, de mégis úgy érzem, hogy ez nem csak az én érdemem. Ez mind azoknak az érdeme, úgy odakint mint itt az egyetemen, akik segítettek a munkában, hogy az '56-

ban kettészakadt egyetem fenntartsa a kapcsolatot és Selmec-Sopron szellemében együtt maradjunk. Engedjétek meg, hogy idézzem Vargha Domokos kis versét ami az egyetem aulájában függö bronztáblán olvasható, ami mindnyájunknak szól:

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
akik meggyõztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az õsi otthont, az Akadémiát
Szívbõl köszöntik: Vivát!Vivát! Vivát!

Mi elmentünk, de el nem szakadtunk és 1990 november 4.-én újra visszatértünk és Alma Materünk szeretettel fogadott bennünket. A visszatérés és a fogadásban nagy érdeme volt az akkori idök rektorának Dr.Winkler Andrásnak és az Egyetemi Tanácsnak. Kivándorlásunknak több oka volt. Azokban az években Magyarországon magyarul nem élhetett a magyar. Engem nem adtak el, engem nem kényszerített senki, csupán a vágy vitt egy szabadabb életért. Emlékezzünk csak a forradalom utánni megtorlásokra s a hõsökre, akik életüket adták a szabadabb magyar hazáért.

Mégegyszer, végtelen köszönetem ezért a megtiszteltetésért s most mindnyájunk nevében, Selmec, Sopron és Vancouver szellemében köszöntök mindenkit. Jó Szerencsét! Vivát Akadémia! Palkovics János, alias Palkó."

Az elsõ napok Ausztriában 1956 novemberében
(Adamovich és Roller családtagok a tömeg között)

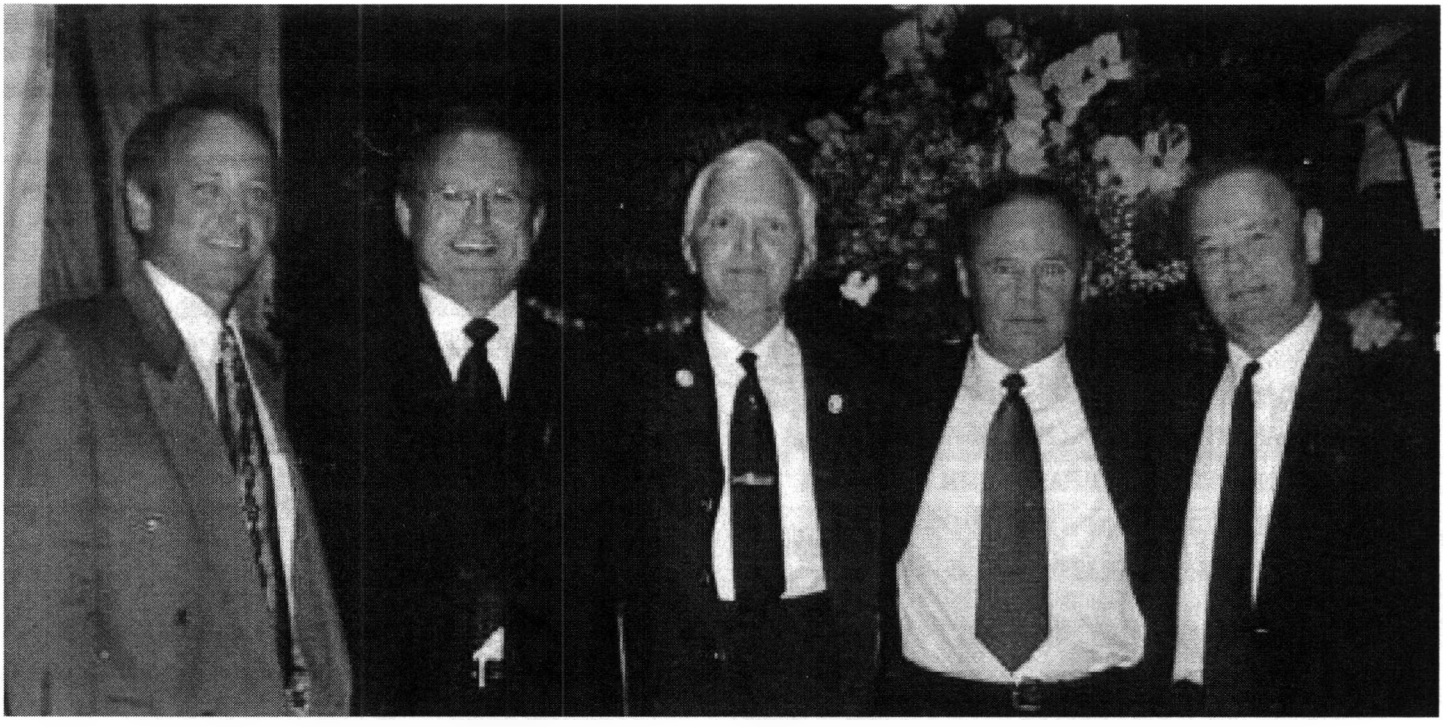

Volt dékanunk legidõsebb fia, Kálmám rövid beszédben köszönte meg a feléjük irányuló szeretetet és a kitüntetés jelentõségét:
"Dear Sopron Alumni and Guests,
First, in the name of the entire Roller family I would like to express our sincere thanks and gratitude for your invitation. Peter, Stephan, Nick and I feel honored and it is a great pleasure to be here and meet you after so many years (nearly 40 years!) In true tradition, I am going to say a few words in Hungarian. Óriási dolog hogy a Vancouveri magyarok és az erdész diákok ilyen sokáig öszejönnek és öszetartanak olyan hoszú idõ után. Viszatekintve, az az esemény, amit együtt átéltünk 48 évvel ezelõtt, ti volt Soproni diákok, mi a tanárok gyerekei, a kivándorlás, az együttmaradás, a hoszú utazás hajókon és vonatokon, ám a további öszetartozás még 5 évig nagyon egyedül álló, páratlan esemény volt. A mai túl adminisztrált modern egyetemek világában már ilyen nem történne meg. Manapság az ország határokon nem kell átszökni és nincs vasfüggöny.
Nekünk mint gyerekeknek ez nagy kaland vold. Persze szüleink, Kálmán és Aglája megvédtek minket félelemtõl és szorongástól, na meg a menekült-segélyezõ intézmények az éhségtõl. De képzelem, hogy nektek akik ott hagyták szüleiket, testvéreiket, sokszor szerelmeiteket, nem lehetett könyõ. El tudjuk képzelni a szegény 'balekokat', alig voltak 19 évesek, hogy milyen egyedül létet és elhagyatottságot érezhettek itt az új országban.
Nekünk, mint Kálmán fiai nagyon jó érzés, hogy ti, öreg diákok mindig úgy mint apára tekintettetek Kálmán bácsira. Ezt Pintér Laci verse, amit nem régen olvastam nagyon szépen kifejezi. Õ nagyon szívére vette az árva diákok életét és tényleg gondjukat viselte. Vasárnaponként gyakran megjelentek a családi ebédre a diákok. Persze ehhez nem csak a Kálmán Bácsi lelki fröccsei, hanem a Kuki néni remek kosztja is hozzá járult.
Mi négyen fiúk napról napra láttuk, tiszteltük és szerettük azt az embert, aki olyan mély benyomást tett reánk és befolyásolta az egész életünket és a ti életeiteket is. Napról napra láttuk és hallotuk életfilozófiáját, kétségeit, lelki fröccseit, csalódásait, örömeit feleségében, családjában és diákjaiban.
Ez nagyon jó, hogy végre megérkezett az elismerés Sopronbol. Õ sok kitüntetést kapott de talán ez lett volna a leg közelebb a szívéhez. Sajnos nem lehet itt velünk, hogy ezt élvezze. Apánk Sopronban élte át egyetemi diák életét, ott találkozott Aglájával, ott kezdte tanári pályafutását, onnan menekült 1956-ban és azért kellet sok végtelen évig harcolni és ellen állni a komunismusnak, hogy egyszer Sopron és Magyarország szabad legyen. A kedvenc dala, amit még idõs korában is sokszor dudolt "Sopron, Sopron, sáros Sopron, te vagy az oka mindennek".
Now I am going to finish. Thank you again for the invitation and for listening. We are very happy to be here this evening."
(Kálmán Roller, September 25, 2004)

Adamovich Emléktábla

A Magyar Országos Erdészeti Egyesület 2004-es 'Vándorgyülése' egy napot Fertõdön töltött, ahol emléktáblát helyeztek el az Esterházy kastélyhoz tartozó parkerdõ erdész házán, Adamovich József egykori erdész és fia, Dr.Adamovich László professzor emlékére. A Nyugat-Magyarországi Egyetem nevében Dr. Mészáros Károly professzor, az Erdõmérnöki Kar dékánja méltatta a megemlékezés jelentõségét, még Hábel György és Perlaki Ferenc aranydiplomás erdõmérnökök, Adamovich professzor volt évfolyamtársai felelevenítették kollegájuk pályájának fontosabb állomásait (Adamovich László professzor karriejéről részletes ismertetés találhtó a Kapocs 35-ik számában).

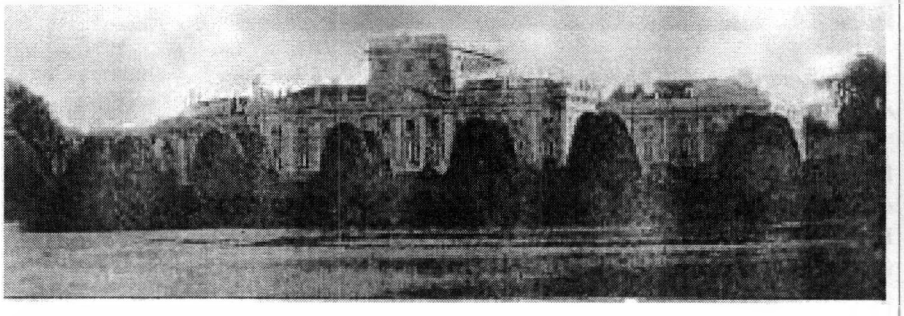

Eszterháza, herczegi kastély és kert Sopronhoz keletre 3, a Fertõ tavához 1/4 méföldnvire. Az eszterházi kastélyt és kertet, amellyek pazar pompásságuk miatt magyar Versaillesnek nevezettek, bár hajdani fényéből sokat vesztettek, most az egész országban a legszebb s legdicsõbb kastélyokhoz és kertekhez sorolhatjuk. Épült ez a süttöri vagy söjöri határban rónaságon. A várkastélyhoz mindenfelöl fasorok visznek be, s maga számos urasági mesteremberekből lakott épületekkel, istálókkal, kétfelöl pedig a nyári és téli kertekkel vétetik körül. Az egész két részre van osztva, u.n. al- és fel-épületre. A felsõ, vagy tulajdonképeni kastély köröskörül faragott képekkel párkányoztatik. Egész szélessége kivülröl 54 öl, szárnyai 25 öl szélesek, 12 öl hosszúak. Van benne 126 ékesen kifestett és bõven megaranyozott szoba, ide nem számlálván a különbözõ csarnokokat és termeket. Az alsó épületben két felöl 46 szoba számláltatik az udvari játékszinen kivül. Kerülete az egész Eszterházának a kertekkel együtt 6000 bécsi ölet, vagyis 1 1/2 német mérföldet tesz. -Van it 13 zsellérház is, 280 lakos, eredeti angolménes, és egy répaczukorgyár, amely évenként készit 400 mázsa fehérített czukrot, 100 mázsa jobbféle szörpöt, és 500 mázsa melassát. A leírt Eszterházi pompás kastély az Eszterházi hercegi család majorátusi birtokához tartozik.

Eszterházy herczeg okleveles fácánmestere

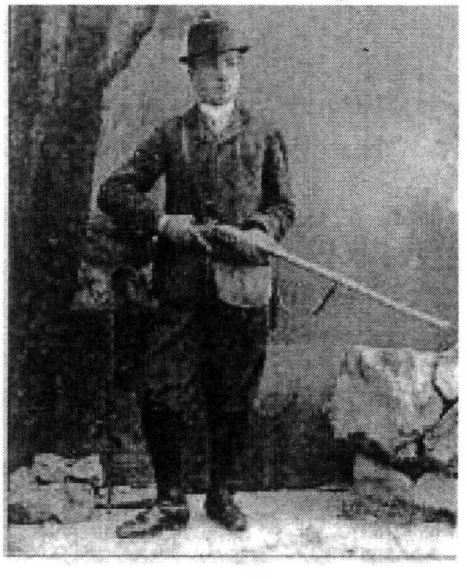

"Adamovich József 1902-tõl 1945-ig volt az Eszterházy Hercegi Hitbizomány erdõõre és fácántenytenyésztõi mestere. Hivatalát egy angol úrtól vette át, aki megismertette a magas szinvonalú tenyésztõi munkával. Az uradalom az utódnak is azt a célt jelölte ki, hogy töltse fel a hercegi vadászerdõt megfelelõ mennyiségü fácánnal. - A korabeli tenyésztési eljárás a legmodernebbek közé tartozott. A fácántojások keltetéséhez Kaliforniából hozatott petróleumfütésü keltetõgépeket használtak. Maga a vadászfácántörzsállomány Angliából származott.. A fácántelep a Lés erdõ szélén húzódottt, ahol egy téglaépületben nevelkedtek a tojásokból kikelt fácáncsibék. A fiókákat hangyatojással, légypondróval táplálták. A környékből összegyüjtött kotlósokkal nevelték tovább a fácáncsibéket. A tenyésztõi munka olyan színvonalra emelkedett, hogy a fácános felkeltette az ország híres politikusainak, közéleti személyiségeinek is a figyelmét. 1924-tõl az Eszterházy herceg több nagy fácánvadászatot rendezett a Lésben. Egy-egy alkalommal 700-1200 madarat is puskavégre kaptak. 1927 õszén Horthy Miklós kormányzó is részt vett egy itteni vadászaton. Néhány évvel késõbb Adamovich József munkája elismeréséül miniszteri oklevelet kapott. A fácántenyészetet a háború viharai sodorták el. 1945-ben a bevonuló szovjet katonák a Lés erdõ vadjait mind egy szálig lelõdözték. Napjainkban ismét találni itt egy-egy betelepült fácáncsaládot. A Kisalföldi Erdõgazdaság Rt. kezelésében lévõ parkerdõben azonban már nem engedélyezett a vadászat. *(K.Z., Kisalföld)*"

IN MEMORIAM

GYÁSZJELENTÉSEK

-2004 augusztus 26-án, Ottawa, Ontario-ban súlyos betegség után elhúnyt Sopron Alumni társunk **Füstös Árpád** (Class of '61), geológus-bányamérnök, életének 78. évében.

-2004 július 25-én, Duncan, BC-ben váratlanul elhúnyt **Lorna Donaldson Szamosi**, Sopron Alumni társunk Szamosi Gábor felesége, életének 70.évében

Öszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

MEGEMLÉKEZÉS

Füstös Árpád

Powell Riverben találkoztunk vele elõször. Már túl volt a harmincon. Szúrós szemü, szúrós bajszú, kun képü ember volt. A UBC-n volt bányamérnök hallgató. Az angolt gyönyörü Duna-Tisza közi kiejtéssel beszélte, úgy ahogy azt egy jászkún paraszt olvasná, ha angol ujság kerülne a kezébe, s mégis minden kanadai megértette amit mondott. Azt hiszem, nem merték nem megérteni.

Katonatisztnek készült. Sopronba s Pécsre járt hadapród iskolába, olyan jó idõzítéssel, hogy a háború végét még sikerült elkapnia. A nyugati fronton volt, ott került hadifogságba, majd onnan haza. Otthon az ELTE-re járt valami humán szakra,s a Paraszt Pártnak volt lelkes támogatója. Amikor Rákosiék lenyelték a Paraszt Pártot a 'szocdemekkel' és a kisgazdákkal együtt, vagyis a sztalini korszak kezdetekor diszidált. Belgiumban bányászott egy darabig, aztután Kanadába került. Széles érdeklõdésü, sokat olvasott ember volt, erõsen fejlett társadalmi felelõsség-tudattal. Amikor megkeztük a tanévet már köztünk volt a balek évfolyamon. A UBC református papnevelde kollégiumban lakott, s mint tartalékos részt vett a kanadai hadsereg egyetemi programjában. Mi úgy mondtuk, hogy katonásdit játszott hetente egy este, meg nyarankint pár hónapot, a zsoldból taníttatva ki magát.

Vizsgahónaponkint az õ kamarájában szoktunk tanulni páran, és az éjszakánkint fel-fel újjuló csatákon nagyon gyakran Marcus Aurelius, Teilhard de Chardin, Arthur Kösztler, vagy Velikovszky nyertek és uralták a témát a rendszertan rovására. De azért végeztünk. Árpád velünk valétált 1961-ben. Aztán feleségül vette Fehér Irmát, aki akkoriban Lillooet-ben volt ápolónõ, s mint családos ember ment vissza az egyetemre megszerezni még a geológus diplomát.

Mint geológus konzultáns észak-nyugat British Columbiára koncentrált. A hetvenes évek közepén a kanadai Bányászati Miniszterium meghívására Ottawaba ment mint szaktanácsadó. Onnan is ment nyugdíjba. Családja, Irma, Katica s Bence ma is ott élnek.

Idén, a nanaimói balek talalkozó idején, végleg becsukta a könyveit. Szeretettel emlékszünk rá . Isten veled testvér. Jó szerencsét!

(Apt Kamill, Class of '61)

KÖSZÖNETEK

A Roller család köszönõ levele

"Kedves rokonok, barátok és Soproni öregdiákok! Nagyon szépen köszönjük reszvétüket és résztvételüket Édesapánk Roller Kálmán halála és temetése alkalmával. Nekünk a négy testvérnek és az unokáknak e második szülõ halálozása hat hónap alatt szívrenditõ volt és összefogást igényelt. Köszönjük a fáradságot azoknak akik eljöttek és akik megemlékeztek írásban vagy telefonon. A Sopron Divizió alumnuszát képviselõ erdészek akik ideutaztak Vancouverbõl és Ontárióból a búcsuztatásra és a nagy torontói soproni kontingens tényleg úgy éreztették velünk hogy egy nagy család vagyunk, nem csak mint magyarok hanem hogy Kálmán bácsi apaiasságának résztvevõi, nekünk a négy testvérnek már 64 éve, és a diákoknak fõleg 1954 és 1963 között. A megemlékezési ünnepélyen Apánk ezen tulajdonságán kívül elhangzott Apánk szeretete és tisztelete a természet iránt, az ideoiógia mellõzése a mások elfogadásával szemben, a csendes hatása emberekre és unokákra, és az erõs összefogó hatása a soproni diákokra az 1956-os kivándorlás után. A legutóbbi idõben, szeretete és vágya az elhalt Aglája felesége felé misztikus dimenziót vett fel, pláne az élete utolsó heteiben. Köszönjük a Nyugat Magyarországi Egyetemi tanároknak is szivélyes üdvözleteiket.

A szüleink barátainak köszönjük szüleink részére mutatott társaságukat és barátságukat sok éven át, és pláne mióta Torontóba

költöztek 1978-ben. Különössen köszönjük apánk felkarolását abban a periódusban ami következett július 7.-e után, amikor anyánk meghalt és apánk fõ feladata az ö búsulása volt, ami folyamatában már decemberben haladás látszott.
Reményünk, hogy megmarad a kapcsolatunk valamilyen módon mindannyiukkal - és a soproni öregdiákokkal és tanárokkal a selmeci tradiciók szellemében - a testvériség, a hagyomány és honszeretet, és a politikai felelõsségérzés szellemében.
Köszönjuk a virágokat a Sopron Alumni-tól.
Óhajtjuk hogy találkozzunk néhányan a közeljövõben itt Kanadában vagy az Óhazában.
Hálás üdvözlettel, Roller Kálmán, Péter, István, és Miklós, 2004 február 9."

A Szamosi család köszönõ levele

"Tisztelt hü erdész barátaim és a soproni Almamáter. Öszinte szívvel szeretném megköszönni feleségem, Lornának hirtelen elhalálozása alkalmából küldött gyönyörü szép virág koszorút. A virág koszorút a magyar nemzeti szalag díszítette, ami számomra és a családomra igen megható volt. Szemeimbõl a könnyek csepegtek mert éreztem, akik elküldték õszinte szívükkel akarták, hogy az én lelki fajdalmaimat csökkentsék. Soha nem fogjuk ezt elfelejteni, amíg élünk. Köszönettel, Jó Szerencsét! Szamosi Gábor és gyerekei, Leslie (és felesége Katerina), Gillian (és férje Chris), unokái Graham, Andrew és gyászoló testvére Margaret (McDonald)."

VISSZATEKINTÉSEK

RÉGMÚLT

Sopron üzent

(1919 október 5.-én Kismarton felé a szárazvámi útelágazásnál két budapesti müegyetemista fiút lõttek le az osztrákok, Vámossy Tibort és Losonczy Antalt. Az õ emlékükre irta meg az õsz hajú katonaköltõ -Bárd Miklós- ezt a megrázó költeményt).

Sopron üzent...vérharmatos a reggel,
Tegnap elesett két gyerek.
Hallom s elébe újjongom a gyásznak:
Hurrá! ti búban elcsigaztak,
Hit nélkül aggó emberek,
Igen! A lángok gyúlnak.húnynak,
De nincs halál, mig halni tudnak,
Hurrá! a magyar gyerekek.

Ti vének, bölcsek, korán öregek,
Nagy lecke ez a két gyerek.
õk vérrel irták fel a magyar égre,
Az éjfekete vaksetétre,
Amit ti elfeledtetek:
Igen, a lángok könnyen húnynak,
De nincs halál, mert halni tudnak,
Hurrá! a magyar gyerekek!

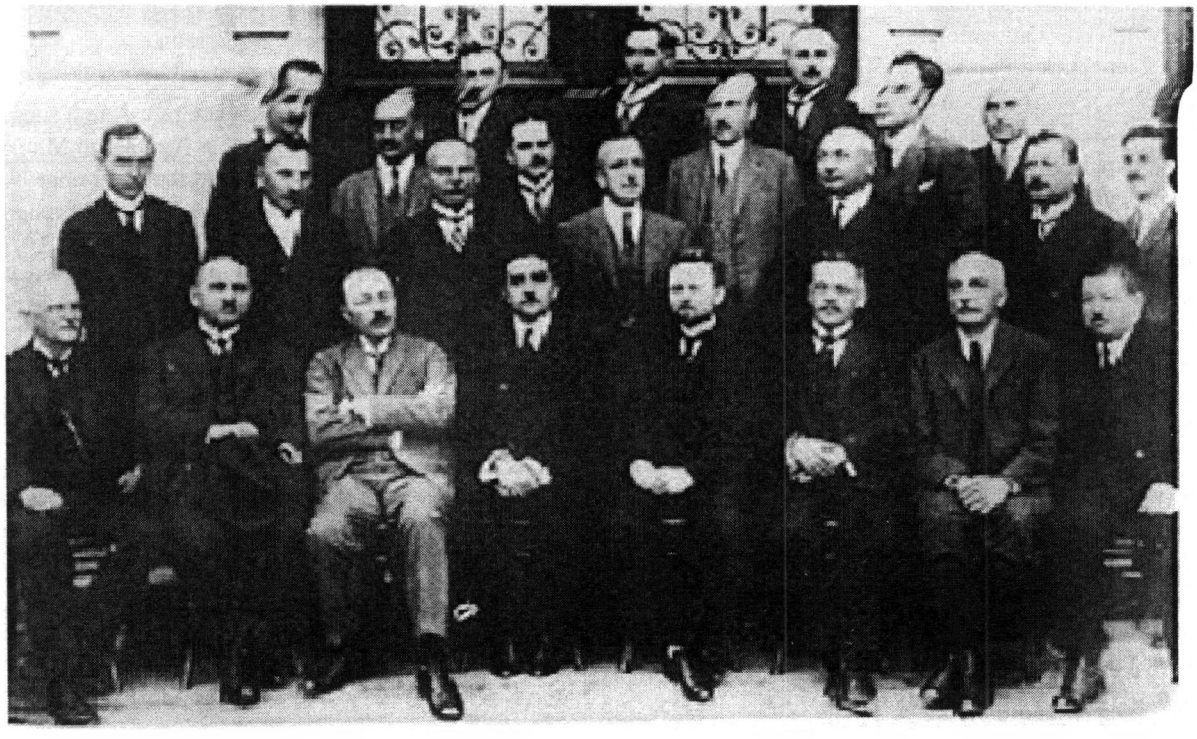

A fõiskola tanári Kara 1924/ 25-ben. Balról jobbra, ülõk: Szentistványi, Fekete Z, Mihalovits, Tettamanti, Walek, Tomasovsky, Krippel, Réz. állnak: Boleman, Vitális, Solt, Róth, Kövesi F, Kövesi A, Pattantyús. lépcsõn: Modrovits , Széki, Balás, Finkey, Kelle Cotel, Fehér, Lesenyi, Vági. Nincsennek a képen: Stasney, Vendel, Sébor. (NME Levéltára)

Báthy István I. éves erdõmérnök hallgató 1956-os naplója

(A szögletes zárójelben lévõ információ utólag lett a naplóhoz adva visszaemlékezés alapján vagy magyarázat képpen. B.I.)
1956 november 4-én délután 17 óra körül a Mucknál [Sopron] átleptük az osztrák határt. Erõsen sötétedik. Sárban ügetünk teljesen vaktában. Mögöttünk Zis 150-es nyög, tetején menekültek és kézigránátok. Katonák, diákok, tanárok/ civilek áradata. A srácok alatt 'izzadnak' a Pannóniak és Csepelek. Átkozott hegyi terep s ráadásul mindenütt sár és sár. Teljes sötétségben érjük el Neckenmarktot (Sopronnyék). A falu lakossága szeretettel fogad bennünk. Éppen szüreti bálra készültek. Persze a bál elmaradt és a 'dekorációt' [szöllöfürtöket] megettük. Még az éj folyaman csendõrök bevittek bennünk [teherautókon] Oberpullendorfba (Felsõpulya). [Erdész dalokat meg a Székely Hymnuszt énekeltük útközben] Itt töltöttük az éjszakát. Másnap autóbuszra ültettek bennünk, irány Wiener-Neustadt (Bécsújhely). Az öreg Steyer buszok ugyancsak nyögtek a szerpentinen. Wr-Neustadtban ettünk és integettünk a 'Mádcheneknek'. Katonai kocsikon indulunk tovább Wien felé. Magyar katonákkal együtt visznek. Nem tetszik ez nekünk. Feltünik Bécs. Óriási forgalom. Rengeteg kocsi, csinos nõk. A pályaudvaron éppen Volkswagenek és 'Mercik' gördülnek le a vagonokról. Ez kellene nekünk is. Valamelyik megjegyzi: "Ezért harcoltunk mi is." Elhagyjuk Bécset. õrült iramban mennek ezek a katonák. A kanyarban majd kirepül az ember a GMC-böl. Az utak mellett modern benzinkutak, neonvilágítás, automata töltõk, stb. Rengeteg kocsi.
Klosterneuburg 'Franz Josef I' kaszárnya. Összegyülünk az udvaron. Pocsék idõ van. A kaszárnyát szovjet katonák lakták néhány éve. Úgy is nez ki. WC ismeretlen fogalom. Egy lyuk és kész. [a WC kagylókat elvitték az oroszok, az udvaron latrina volt ásva] Nov. 5-ét írunk. Fürdõbe megyünk. [ahol tusolás után DDT-vel beporozták szörzetünk] Majd úgy-ahogy berendezzük a szobát. [Padlóra szórt szalmára pokrócot terítettünk]. Itt töltünk nehány napot majd. Minden reggel sorakozó. A szõke 'cugszfürer' [zugführer] (Emil a tizedes) peckesen lépked pisztolyára csapkodva. Irtó jó vágású srác. Tiszta SS kinézésü. Nehány fõiskolást még hoznak másnap. Nem tudjuk mi lesz velünk. Elég elkeseredettek vagyunk [Valaki azt a hírt hallotta, hogy az oroszok felgyújtották az egyetemet Sopronban.]
8.-án bejelentik, hogy készülõdjünk. Irány Salzburg, amerikai láger. Na iszen. Kaját adtak, beszálltunk a vonatba 16:30-kor és kiszálltunk 5 óra után a tábornál. Egész éjjel utaztunk. S most itt állunk a ködben. Menetoszlop feláll és megindul. Talpunk alatt príma mõút. Köd és köd, csak néha látjuk a szögesdrótkerítést. Nem tetszik ez nekünk sehogysem.
Tehát nov. 9-én bevettük magunk a siezenheimi táborba. Dög fáradtan ledõlünk. Reggel 7óra. Fél kilométer gyaloglás reggeliért. Köd és köd. [a reggeli köménymagos rozskenyér, paprikásszalonna-szerü valami, de paprika nélkül és gyanus izü (brómozott ?) fekete kávé. Sorakozó, létszám ellenõrzés. Végre felszáll a köd, körölöttünk az Alpok óriási csúcsai. Gyönyörü vidék. A tábor szép. Modern házak. [barakok] Központi fütés (olajjal). Negyen vagyunk egy "fakkban". [Bordulák Zoltán, Kocsis Tibor, Szabó György és én.] Állandóan hideg és meleg víz áll a rendelkezésünkre. Kisül, hogy internáltak bennünk tévedésbõl. Na még csak ez hiányzott. Éhségsztrájkot szervezünk. Másnap már a minisztériumból dr.Bakes jön le és rémülten érdeklõdik a sztrájk okáról. Közöljük vele, hogy egyesülni akarunk a többi egyetemistával, akik St Wolfgangban tartózkodnak. [dr Bakes azt mondta, hogy azt nem lehet, mert fegyverrel jöttünk át és ezért a Genfi Egyezmény értelmében internalni kellett bennünk és ha Ausztria megszegi a semlegességi egyezményt az oroszoknak jogukban lenne vissza jönni. (Ettõl jobban féltek az osztrákok mint az ördögtõl.) Amint a helyzet normalizálódni fog Magyarországon, szabadon fognak engedni bennünk.] Megnyílik a kantin. Beváltjuk a pénzünk (100 Ft-ért 41 Schillinget kapunk.) Csokoladé, narancs, füge és coca-cola vándorol gyomrunkba. [Mint egyetemisták osztrák tizedesi vagy õrvezetõi zsoldot kaptunk. Kocsis betegre ette magát csokoládéval de az is lehet, hogy allergiás volt rá.]
Mit csináljunk? A tetõröl bámuljuk a tájat. Mikor kerülünk innen ki? A katonák és civilek szöknek. Mi meg egyenlõre fékezzük magunk.[Rendszerint az egyik oldalon csõdület támadt, mire minden osztrák kiskatona odafutott, a szökni akarók pedig leléceltek a másik oldalon. Egy nap Roller dekán úr megjelent, mert úgy hallotta, hogy néhány fõiskolas van a táborban. Meglepõdött, hogy közel 80-an voltunk ott.]
Nov. 24. Hm... ma vagyok 20 éves. A menkõ sem gondolta volna, hogy itt ülöm meg. 8 üveg citromszörp s vad römi-parti közepette ünnepeltünk negyen 'kamarások'. [Megtanítottam õket rabló-römizni.] Vöröskereszttõl meleg holmit kapunk. Szereztem egy [pár] ami [amerikai] bakancsot és egy [rövid] kabátot. Úgy nézek ki mint egy páncélos. Az osztrák katonák nagyon fiatalok és teljes ami felszereléssel rendelkeznek. Mindenük ami.
29-én új táborba költözünk. Wals közelében van, de ez is Siezenheimhez tartozik. Kettõs szögesdrót henger, kerítés, szuronyos õrök vigyáznak 'nyugalmunkra' s hogy senki ne háborgasson minket. A zenegép rendületlenül müködik, rádiózunk. Vettünk egy römit [2 pakli römi kártyát (29 Sch) és vadul játszunk. Közben magyarosan káromkodumk.
[Az új tábort azért létesítették mert túl sok szökés volt az elõzõben. A zenegép Sch-ért mõködött, de a magyar 2 Ft-osért is játszott. Az egyetemisták közül nem igen lett a forintért való játszás használva, tisztesség kérdése volt. Kocsis kedvence Glenn Miller Chattanooga-Choo Choo száma volt, Tibor énekelgetett hozzá:"...jobb oldali ballábadat kitekered...", a 'Csucsu' becenév akkor ragadt rá. Az én kedvenc számaim a 'Mambo Italiano' és a 'Hearts of Stone' voltak a 'Harmonie' szájharmonika-trió elõadásában.
Volt egy Cselkó nevü, azt hiszem ötödéves diák, aki ki nem állhatta Louis Armstrongot. Haverjai rendszerint 'Satchmo' nagy szárnait a 'Ko Ko Mo'-t és a 'Struttin With Some Barbecue'-t tették fel és Cselkót ágyastul a zenegép elé vonszoltak,
A két pakli römi kártyát közösen vettük. Késõbb én visszafizettem a másik három kamarásom részet és a paklik még ma is megvannak. Ez idõ tájt volt, hogy Bordulák eldugta Kocsis szemefényét, a nyakkendõjét. Szegény Tibor nagyon rosz néven vette ezt és napokig nem beszélt Zoltánnal. Én voltam az üzenet közvetítõ. Zoltán igy szólt hozzám: "mond meg a Kocsisnak, stb., stb." mire Tibor aki mellettünk volt azonnal válaszolt:

"mond meg a Bordulaknak, stb., stb..." Nekem egy szót sem kellett szólni. Közben folyt a rabló-römizés, na meg a káromkodás, amelyben Bordulák verhetetlen volt].
A szemben lévõ iskolában lányok is vannak. Milyen csinosak! Egy hónapja, hogy jóformán nõt sem láttunk. Néha majd kiesik az ember szeme. Közben eldõlt az egyetem sorsa. Kanada cakum-pakk átvette. Jó messze megyünk. Végre megjelenik a vöröskereszt. Papírkiállítás, menedékjog kérés.
Dec. 8. 'Szabadok vagyunk' Végre! Irány Salzburg. Nagyon klassz város. A [helybeli] 'Váci' utcán [Getreidegasse] ragyogó kirakatok, villanyfüzérek s sok csinos nõ. De milyen csinosak. Juj! Csak ilyenkor eszébe jut az embernek az 'Édes' valahol in Ungarn. Ilyenkor borzasztóan el vagyok keseredve s csikorgatom a fogam. Mindenki tudja, hogy magyarok vagyunk. Már az öltözetünk után ítélve. Bitangúl nézünk ki. Én a páncelos kabátomban feszítek, amelyet csak félig ettek meg a molyok. Nehány Schillingem még van. Kirándulunk a várba [Hohen-Salzburg]. Nagyon szép kilátás van a környékre. Jó lenne moziba menni, de sokba kerül (8-10 Sch). Pedig jó film megy, Lollo a fõszereplõ'. ('A világ szép asszonya' [Gina Lollobrigida-val]) . Általában rémfilmeket játszanak.
Keskeny sikatorban van egy nevezetes intezmény, ahol csak 50 Sch-ért vén nök kaphatók. Az is marha aki ide bemegy. [A monda szerint Homolyának visszaadtak a pénzét mondván akinek ekkora szerszáma van annak nem kell fizetni.] A buszon az ember elõkelõen magyaráz. Néha nem értik meg az embert, de sebaj. Mindennap kijárok [a táborból]. Elgyönyörködöm a fényes kirakatokban, óriási választék mindenbõl. Az árak elég magasak, de a bérek is. A déligyümölcs és csokoládé nagyon olcsó. Narancs (Orangen) 5-12 Sch, füge (Feigen) 8 Sch. Csoki 2-5 Sch-ig.
Az utakon ragyogó kocsik, a kocsikban ragyogó nõk. S a nõk vezetnek!. Sok 'kecske' (moped) robog, nõk és ifjak száguldanak rajt. Kirakatokban fényes kocsik. Sport 'Merci' 125 000 Schillinért. Szép ár. Karácsonyi hangulat mindenütt. Óriási fenyõfa lóg az utca felett. Villanyfüzérek, csillagok, világító üstökös s ezernyi ötletes reklám teszi szinessé az utcát S a nõk. Már megint a nõk!. Az elárusítónõk nagyon csinosak és kedvesek. Ha az ember rájuk néz még azt a keveset is elfelejti, amit tud németül. De a nõi hajviselet! 'Mozart-frizura' a divat. Borzassak. Akár csak az én óriási hajam. Nyiratkozni kék. Bemegyek egy olcsó borbélyhoz, csinos manikürös lány fogad. Hogy mennyi itt a csinos nõ! Kedvesen cseveg, csak tudnám mit. Én is makogok valamit [németül]. Megjön a mester. Élénk 'beszélgetés' hang nélkül, mutogatással. Mindez 8 Sch-ért. Na mindjárt máskép néz ki az ember. Elegáns köszönés, mire a manikõrös kisasszony utána kiállt az embernek 'Auf Wiedersehen'. Ez igen.
A civil [menekült] táborban sokan vannak, sõt rengetegen. Itt találkoztam 'Nyúzat'-tal [Arros Jenõ, biológia tanárom volt gimnáziumban]. Na ha õ is kijött, akkor annak komoly oka van az biztos. Elbeszélgettem vele. Újat õ sem tud. Állitólag 'Paszi' [Arany János Paszkál, osztályfõnököm volt a gimiben] USA-ban, Béla [Karl Béla haverom] Ausztriában van. Sürgõsen levelet írtam Kismartonba. A rendörségre küldtem a levelet, s kértem õket, [hogy] továbbitsák 'Snuff'-na. [Schnuff, Béla rokona volt. Volt egy fénykép nálam a kocsijáról. A levelet a kismartoni rendõrségre küldtem és kértem, hogy tovabbítsák a kocsi tulajdonosának, a rendszámtábla alapján]. Bence is állitólag kint van. [Langer Benedek, gyermekkori jóbarátom Sopronbol.]
Dec. 15. Wolfgangba [St Wolfgang] megyünk a többiekhez. Ragyogo idö, gyönyörõ táj. A többiek örömmel fogadnak minket. Óriási csúcsok mindenütt. A tó [Wolfgang See] nagyon szép és mély (117 m). Az egyik szikla ormon frissen ácsolt kereszt. Innen esett le egyik társunk. (Hartai Klári) Szegény meghalt. A kaja jó.Osztrák 'mádchenek' fõznek. Fõzõ-tanfolyam hallgatói. Most készülnek a vizsgára s mi vagyunk a bíráik. Elég jól fõznek, viszont nagyon csinosak. Megmásztunk egy közel 1000 m-es csúcsot. Átkozott egy út volt. Mindenfelé szakadék. A tetõn jeges hó. Este volt mire leértünk
Ennyi esküvõ talán még sosem volt. Vasárnap (15-én) vagy 7 esküvõ volt. Sok az ifjú pár.
A papir már a zsebünkben van. Mehetünk Canadába. Nem sok kedvem van hozzá, de nincs más megoldás, itt a kitõnõ alkalom és együt van az ember a többiekkel. Majdcsak hazakerülök valahogy és valamikor. De mikor? Sokat gondolkodom rajt. Volt úgy csak álltam, bámultam a semmibe és törtem a fejem. Szüleimhez 5 év mulva ha visszamegyek, örömmel fogadnak. De õ, vár évekig? Nem tudok gondolkodni. Legszivesebben fejjel mennék a falnak. Rettenetes, ha valakit szeret az ember és távol van tõle. Majd csak lesz valahogy. Lassan itt a Karácsony. Ezt mindig együtt töltöttük. Nagyon fáj, hogy az idén nem leszünk együtt. De hagyjuk ezt, mert megõrül az ember.
Most ülésen vagyunk. Holnap Salzburgba megyünk vissza. Sajnos nem a siezenheimi táborba. A 'Tüske' [osztrák hivatalnok, aki utánunk nézett Ferinhortban] itt marad! Vén salabakter, nem baj ha megszbadulunk tõle. Sokat beszél az egyik tanár, jól töri a magyar nyelvet kerékbe. Igér szinház és mozi látogatást, kiváncsi vagyok mi lesz belöle. Schillinget adnanak. Nincs egy vasam sem. Ma költöttern el az utolsót St.Wolfgangban. Szép kis városka. Gusztusos tiroli ill. alpesi házak, Gasthausok (vendégfogadók) vannak.
Na ez az utolsó napunk Ferienhortban. Szerenadot adunk a madcheneknek. Gyönyörü holdvilágos éj van. Csodaszép a táj a holdfényben. Szikráznak a szemközti hegyek, csillog a tó. De jó is lenne 'Valakivel' itt sétálni. De õ messze van. Halkan az ablak alá lopakodunk s felcsendül a dal. Finoman, halkan száll az éjszakában. Kinyilnak az ablakok. Borzas leányfejek jelennek meg. Mi teljes ahitattal éneklünk. (Kis lak áll.../Király vagyok/ Jártam ablakid alatt/ a ref. németül) Szerenád befejeztével elódalgás következne, ám jön a meglepetés. A lányok ajkán felcsendül a 'Stille Nacht' több szólamban. Gyönyörüen énekelnek. Földbegyökerezve állunk. Még a sapkánkat is levesszük. S a karácsonyi hangulat mindnyájunkat eltölti. Mi is karácsonyi dalba kezdünk. A lányok szintén. Így megy ez reggelig? De nem, egyik társunk megköszöni, hogy föztek ránk. Igaz mi meg õket akartuk megfõzni - kivéve az internáltakat. S ezek közt voltam én is. Na nem mentség akar ez lenni.
Dec. 19. Általános készülõdés. Szereztem egy felöltõt es egy [osztrak] erdész kabátot. Megválok a 'páncélos' kabátomtól. Délután megjöttek a buszok. Klassz kis kocsik. 'Tüske' névsort olvas. Betuszkol bennünk. A motorházon ülök, de hogy. Egy vékony aluminium korláton. Mire Salzburgba értünk majd frászt kaptam.Egyébként jó kilátásom volt. Meredek emelkedõkön, ziháló motorral húzatott felfelfé a kocsink. Jo kis dög. Salzburg elõtt váratlanul ködbe kerülünk, de milyen sürü köd. Lepésben megyünk be a városba. (A reflektor mintegy 20 m-re világít csak.)
Új taborunk Hellbrunn. Rettenetes hely. Fabarakokban lakunk. Egy kis szobában 30-an. Valamelyik megjegyzi: "ez is a Vörös Kereszt legújabb rémtette". Itt fogunk 9 napot tölteni. Ha lehet visszamegyünk Siezenheimbe. A vacsora ehetetlen. Mi lesz itt?

Ausztriai „szállodáink"
címkéi és egyéb
helységek plakettjei.

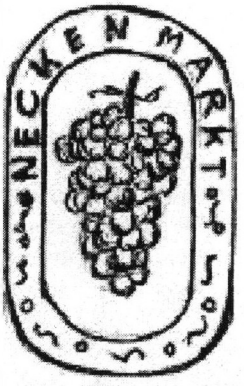

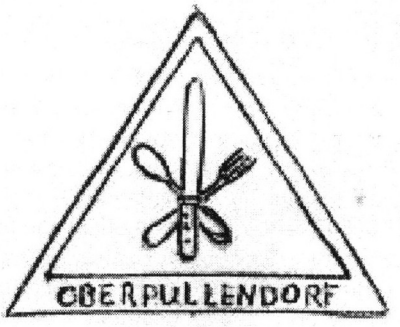

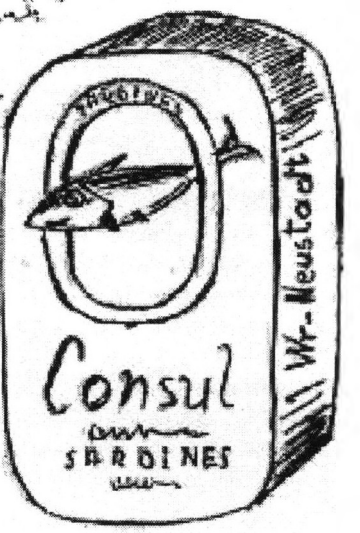

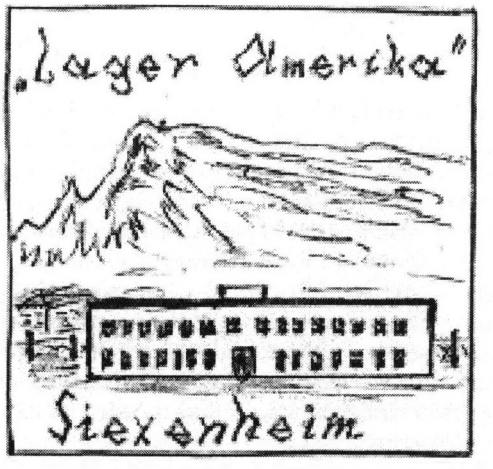

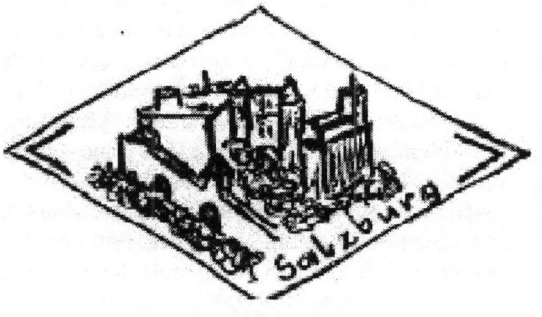

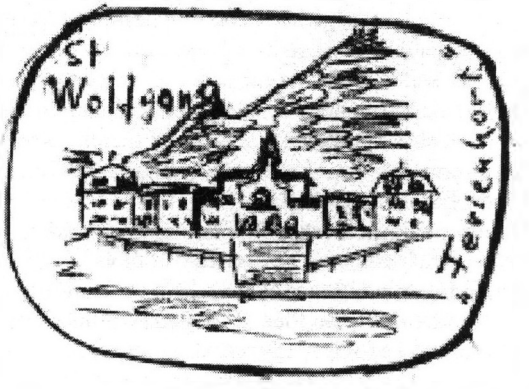

Oh, ha a mádchenek föznének! Na most jön a neheze, az alvás. Az ágy úgy néz ki, hogy semmi kedvünk lefeküdni.
Na ez az éj is eltelt. Kimegyünk a városba. Elég hideg az idõ. Na ez a nap is jól kezdõdik! Egy nénike megállit bennünk s 150 Sch-t ad nekünk. Ez igen. Égig magasztal bennünk, Európa megmentõit. Eszünkbe jut a 'kópházi csata' és a 'mucki áttörés'. A pénzt szétosztjuk. 13 Sch-em van. Isteni, ennyi pénz! Délután újabb mázli. Mozart téren tüt vasárolok s nem kell fizetnem. Oh, ezek az áldott ernberek. Nagyon csinos kis nõ adta a tüt, s milyen kedvesen mosolygott. Lehet, hogy én tetszettem meg neki hirtelen, no ezt nem állitom.
21-én 'disszidálunk' néhányan Siezenheimbe. De jól esett fürödni. Kaja jó! Pénzt is kapunk. (10 Sch). Hellbrunban is kapunk (30 Sch). Gazdag vagyok.
22-én este 'Salzburgi Nõszövetség' vacsoráján veszünk részt. Remek bor, jó kaja (gulyás). Csomagot is kapunk.Tartalma egy bõr [müanyag] táska, csoki, ing, nyakkendõ, 100 Sch. Ennyi pénz! Nagyon rendesek ezek az osztrák nõk és csinosak. Volt néhány a vacsorán is, a két kis Csernella, a grófnõ és a kis pirosruhás sem volt rossz 'bõr'. Na gyalog hazamentünk este.
Másnap este a walsi gasthausban ültünk négyen. Hangulatos hely. Jóképü pincérnõ (Gerda). Na addig iszogattunk, míg mindegyikünkben 2 liter sör nem volt. Megismerkedtünk egy osztrák sráccal, Eduárdnak hivják. Jól elázott a fiú. Nagyon összehaverkodtunk.
Megkapták a nyugat-német csomagokat. Csoki, harisnya, meleg jáger és iróinappa a csomag tartalma. (borotvaszesz is, bár lehet, hogy ital.)
Hurrá, levelet kaptam Kismartonból! Kari bácsi nagyon rendes ember.
Ma van szent este. Elsõ karácsony távol szeretteimtõl. S még hány lesz? A ménkõ csapna az egész világba. Éjféli misére a walsi kis templomba mentünk. Milyen jó lenne együtt lenni. A ket család. Hja! Nagyon szororú voltam. Eredetileg a Dómba akartam menni érseki misére (az érsekkel már találkoztunk internálásunk idején). Gyönyörü havas táj, ragyogo csillagok. A levegõben a 'Stille Nacht' akkordjai úsznak. Óh, ha drága kis Marikámmal együtt tölthettem volna a karácsonyt. Torkom összeszorult s úgy éreztem meghasad a szivem. Küldtem haza az Édesnek is üdvözlõ lapot. Megkapják-e vajon? A két ünnep estélyén a Gasthausban tartózkodtunk. Jófajta tormás virslit ettünk és jó söröcskét ittunk.
Na holnapután indulunk. Tervezgetünk. Fél egy, hideg éj van, elindulunk haza. Hát egy honpolgár - részeg - megállit és meghív jó snapszra bennünk. Hosszas tanakodás után bementünk hozzá. Fél 3 után tértünk nyugovóra. [Az illetõ egy vámhivatalnok volt. Elmondta, hogy õ is adakozott a magyar menekültek számára. Felzavarta feleségét is, hogy bemutasson bennünk. Szegény Németh Lajos, összeszedve minden német tudását, nem gyözött bocsánatot kérni.]
Meglátogattuk a helbrunni nyomortanyát. Válaszoltam Kari bácsinak. Már csak 60 Sch-em van. Vettem egy ollót és két salzburgi jelvényt. [Még mindég megvannak.] Na ez az utolsó esténk itt, [Siezenheimben] holnap (dec. 28) visszaköltözünk a nyomortanyára. [Innentõl kezdve a jegyzetelés nagyon hiányos.]
Dec. 29. Vettem egy kis koffert és plaketteket rá. Este 8:28-kor indul a vonat nyugat felé, 20 ember lemarad (Legitimisták müve). TOUROPA hálókocsi vagonokba szállunk. Tömnek bennünk kajával. Németország (München, Augsburg, Stuttgart, Heidelberg). Éjjel utazunk. Kölnben megint kapunk kaját. Egy csinos kis nõ egy marék csokit hajit be az ablakon. Aachen. Karácsonyi lapot kapunk zsebkendõvel kombinálva. Belgium. A határállomáson, Harbesthal-ban megtudják, hogy a kompot lekéstük. Itt töltjük a napot. Klassz a vacsora, belga nemzeti kaja. Csinos nõk a Vöröskereszt részérõl . 'Kafés' [kávés] (fekete), a zöldcipõs kis fekete és a gödrös arcú kis szõke. Éjjel édesemmel álmodtam. Megcsókoltam, mire zokogás rázta meg a testét. A rázás rám is átragadt. Erre felébredtem. A vonat volt. Az átkozott diesel a legrosszabbkor indult. (3:05 óra) Brüsszel alatt éjjel megyünk. Csendõrök bámulnak a vonat után. Istentelen sapkájuk van. Ostende. Behajózás [a Prince Baudouin nevü kompba]. 3/4 10-kor indulás. Tenger, köd, szél.
Dover. Fehér sziklák. 13:30 óra. [Feltünik] az elsõ Bobby. A hordárok lerohanják a hajót. A hordár kapitány [öltözete megragadta a figyelmünket.] Vonatra szállunk, irány Liverpool. Kormos, ködös, füstös hely Anglia. [valamelyik állomason probáltunk németül érdeklõdni, hogy még milyen messze is van Liverpool, de nem értettek meg bennünk.]
Liverpoolba Szilveszter éjjelén érkezünk. Autóbuszra ülünk (emeletes), irány a kikötõ. Itt nyugati idõszámítás van. Otthon éjfél, itt rnég csak 11 óra van. Megint a buszon ülünk. A hajószirénák felbõgnek, éjfél van. Ez az év is jól kezdödik! [Megittam a maradék borotva szeszt.]
Felszállunk az 'Empress of Britain' hajóra. Úszó város. Gyönyörõ alkotmány. Pompás ebédlõ, társalgó, szalon, óvoda és kabinok. A kaja jó. Fagylaltra forró fekete kávé. Ezek az angolok!
Jan. 1, 18:15 órakor elhagyjuk Liverpoolt. Sötétben és ködben indulunk el az 'új világ' felé. Vacsora után a hajó tatján gyültünk össze. Énekelünk. Rajczy Lajos színmüvész szaval. Himnusz. Sokan sírnak. Ki tudja mikor kerülünk vissza. A tatról bámulom a fodrozó hullámokat. Gondolataim a szeretteimhez szállnak. Most, hogy írom e sorokat szivem tele van bánattal. Társaim már alusznak. A hajó lágyan ringat. A diesel veszettül dolgozik. Nagyon klassz hajó. (Kanada 3. hajója.) 12 akkora mentõcsónak van rajt mint egy kisebb balatoni gõzös. Na jó éjt!
Piszokul hullámzik a tenger. Mentõgyakorlat. Utána általános rókázás. Kitört a jó népen a tengeri betegség. Három napig pocsékul érzem magam. Végre rendbe jöttem. Mozi: 'Kis piros majom'. Vagy 6 halott. 'A nagy titok'. (Jól kifigurázzák a ruszkikat).
Holnap kikötünk. Erõsen hánykolódik a hajónk. Most már nem zavar az állandó hintázás. Az angol nõk karcsúak de nem szép az arcuk.
Jan. 8. St John-ban kikötöttünk. Csomagolás. Partraszallás. Orvosi vizsga. Vámvizsgálat.Televizió: Legiós és Robin Hood. Este müsor. (2 csinos kis táncosnõ, na meg a rágógumis - Charlston tánc) Müsor után tánc. Istentelenül járják a Yenkik. (vöröskeresztes nõvér) Na nekünk meg kell tanulni táncolni amerikai módra. Ebédnél televiziós felvétel volt. Trükk filmeket nezünk [a televizión]. Hétfõn megyünk tovább. A fenét, vagy két hétig rostokolunk. 17.-én irtam haza. Megismerkedtünk egy St. John-i honpolgárral. Nyugalmazott [hajós] kapitány. Jó lemezei vannak. Három napon át látogatjuk.
19-én végre tovább megyünk. Kilenckor indul a vonat Montreal felé. (Sussex,Moncton, Newcastle, Bathurst, Lévis, Drummondville). Erdõ mindenfelé, tõz nyomai. Montreal. Lelkes fogadtatás. Megnézzük a várost. Délután a CNR szerelvényével indulunk tovább. Kényelmes hálókocsik. Fekete személyzet. Ottawa (itt is megállunk -fogadtatás, majd North Bay, Gogama, Peterbell, Sioux Lookout, Quibell, Minaki), Winnipeg (itt is megállunk - fogadtatás), aztán a préri végtelenje (Portage la Prairie, Saskatoon, Unity, Tofield). Edmonton. Fogadtatás. Sziklás Hegység (Jasper, Blue River), Fraser Völgy (Kamloops, Lytton, Hope), Abbotsford.

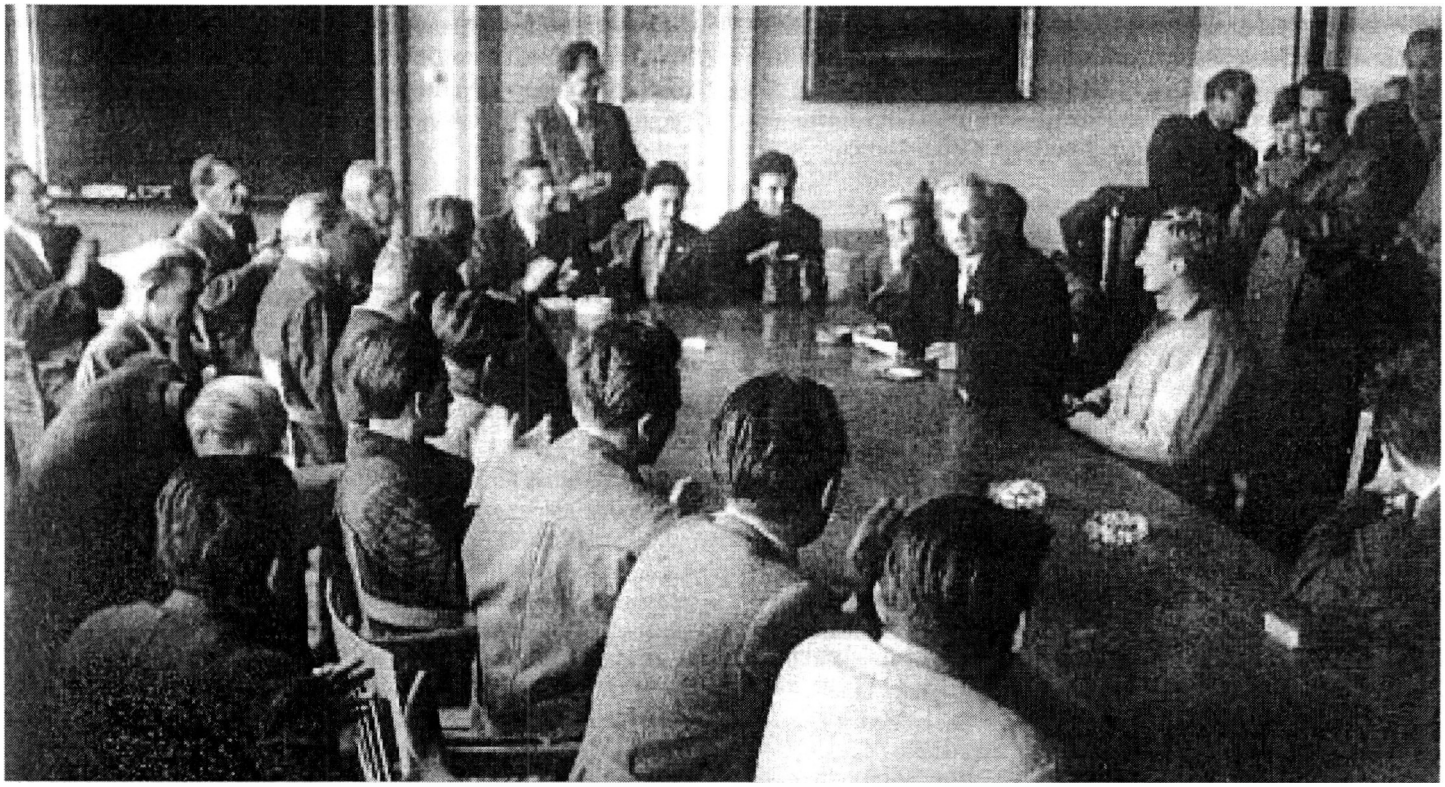

A soproni MEFESZ Intézõ Bizottság ülésezik, 1956 oktober

Az 1956-os soproni forradalmi események

Rétfalvi László[1]

(Az alábbi írás az Erdészettörténeti Közlemény XLIX. (Erdész Szellemi Mühely) számban, 2003-ban, a fenti cím alatt megjelent összeállítás kivonata. Az összeállítás nagymértékben a Sopron Alumni által közölt visszaemlékezéseken alapszik, ezért közérdeklõdésre számítva adjuk tovább. Fõleg azoknak, akiknek nem volt módjuk elolvasni az írást teljes hosszában. Lábjegyzetek az irás végén találhatók).

Az Erdészettörténeti Közlemények 29, 37 és 44-ik 'Soproni Mõhely különszámai'-ban húsz olyan cikk jelent meg, amelyek a soproni 1956-os forradalmi eseményeket tárgyalják. A soproni forradalmi események abban is fontosak hogy kövekezményükként szétszakadt az egyetem akkori diáksága, valamint tanári kara és nagyobb részük Kanadában vagy Európa más országaiban telepedett le. A visszaemlékezõk többsége 40 év távlatából próbálja felelevenìteni a történteket. Az eredményeken érzékelhetõk, az egyéni szemszög szubjektivitása mellett, az egyre jobban fakuló emlekezet okozta tárgyi tévedesek fontos mozzanatokkal, esemény és esemény sorozatokkal kapcsolatban. Az esetleges tévedések kiigazítására de inkább a történtek részletesebb leírása érdekében több Kanadában letelepedett, az események személyes résztvevõit[2] felkerestem, hogy élményeik felelevenítésével segítsenek a tisztább látásban. Több adat, de lagalább más szemszögek bemutatása mindenképpen hasznunkra lehet[3].

Ezen összegezésnek célja egybevetni az emlékek azonos történésekre vonatkozó adatait és kimutatni különbségeket, egyes esetekben összeegyezhetetlenségeket, ezáltal felhívni a figyelmet annak fontosságára hogy ezeket mind több személyes résztvevõ hozzászólásával tisztázni tudjuk magunk és az esetleges történet-írás hasznára, mielõtt az emlékezetek végleg elhalványulnak. A leegyszerüsítés kedvéért az összegezés csak hat témakörre tér ki, mivel véleményem szerint ezek járultak hozzá legnagyobb mértékben azokhoz a fejleményekhez, amelyek az egyetem szétszóródását okozták. Ez a hat témakör: (1) a formális és informális szervezetek (bizottságok, csoportok) alakulása, megalakítása és müködése; (2) a katonai ügyek intézése, különös tekintettel a vezetõ szereplõk felelõsségére és az intézkedéseik jogosultságára; (3) az egyetemisták fegyver-szerzési probálkozásai, a hallgatóság felfegyverzése és a nagy fontosságú 'fertõdi ágyúk' szerepeltetése és az ezekbõl kifolyó (4) 'kópházi csata' valamint az egyetem egyidejü kiürítése. Nem okozói az események végkimenetelének, de hozzájárulói lehettek: (5) a forradalmi vezetõség 'biztonsági ténykedései' és (6) idegen elemek szerepe a soproni eseményekben.

Nagyon hasznosnak tartom a szereplõk személy szerinti megnevezését, mert azok élesítik az emlékezetet és serkenthetik a megnevezettek hozzászólását.

(1) SZERVEZKEDÉS ÉS SZERVEZETEK

A soproni események az 1956-os magyar forradalom szerves mozzanatai voltak. A forradalom spontán népi megmozdulás volt az önkényuralom ellen, amikor az szigorral próbálta visszaszorítani az akkor már felszínre törõ rendszerrel szembeni elégedetlenségeket, amelyek különbözõ irodalmi csoportosulások vitáiban és egyetemi hallgatók követeléseiben testesültek meg. Az egyetemi hallgatóság körében legelõször a szegedi diákok hozták a hatalom tudtára, hogy változásokat akarnak. Elkülönítették magukat a hatalom által szorgalmazott DISZ-tõl és újraalakították a hatalom által eltiltott MEFESZ-t. Pontokba szedett követeléseik hamarosan eljutottak más egyetemekre is, ahol hasonló indulatokat váltottak ki.

A soproni egyetemi hallgatóság szinte egyöntetüen csatlakozott a mozgalomhoz. Követeleseiket a hatalommal szemben oktober 22-én este egy majdnem minden diákot és oktatót magába fog-

laló naggyülésen vitatták meg és adták, 17 pontba foglava, az ország tudtára radióadáson keresztül. Másnap egy méltóságos néma felvonuláson adtak nyomatékot határozatuknak. A naggyülésen résztvevõk parlamentáris alapon adtak mandátumot a diák szervezõknek, hogy a továbbiakban mint a Soproni Egyetem MEFESZ Intézõ Bizottsága reprezentálja õket. Az egyetem vezetõsége lelkesen támogatta a diákságot törekvéseikben és felajánlotta az iskola helyiségeit az Intezõ Bizottság müködésének elõsegítésére. Az Egyetemi Rektori Tanács formálisan is magáévá tette a diákság követeléseit. Egyetemi oktatók és személyzet szintén alakított hasonló 'forradalmi bizottságo(ka)t', de szerepük jelentéktelen maradt, fõleg miután az oktatók is bekapcsolódtak az IB munkájába a következõ napokban. Megjegyzendõ, hogy amíg az Intezõ Bizottság tagjai demokratikusan választva voltak, addig az oktatók 'bekapcsolódása' legfeljebb választott vezetõk általi kinevezés[4] alapján történhetett és ezért kérdésessé teheti azok intézkedéseinek jogosultságát.

A diákság az IB vezetésével kulcsszerepet töltött be ezekben a napokban. Amikor a városi közigazgatás megszünt müködni õk adták a vezetést és a munkaerõt a közellátási és közbiztonsági szolgáltatások folytatására. A rendõrség és a határõrség közremüködésével megszervezték a közös járõrözést amely biztosította a város rendjét és nyugalmát. IB megbizottak rendszeresen jártak a soproni üzemekbe, hivatalokba és a környezõ városokba és falvakba, hogy ismertessék a forradalom célkitüzéseit és hogy segítsenek a régi rendszertõl független saját döntéshozó-testületeik megalakításában. Az IB kezdeményezésére és felügyelete alatt alakult meg Sopron város Forradalmi Tanácsa is. Emellett a diákok közremõködtek a határforgalom ellenõrzésében és megszervezték a gyorsan növekedõ segélyszállítmányok fogadását, tárolását és továbbszállítását az ország belsejébe, ahol azokra égetõ szükség volt.

A nagy teher miatt az IB 'munka csoportokat' szervezett felelõs vezetõkkel és tagokkal, ahol a választott IB tagok már kisebbségben voltak. Bár az IB végig megtartotta vezetõ szerepét, az esémenyek gyors változásával a csoportok, fõleg a katonai csoport, vették át az irányítást.

Általánosan elfogadott vélemény, hogy a soproni egyetemisták önzetlen viselkedése és szervezõ képessége volt a fõ tényezõ abban, hogy a város és környéke vérontás nélkül élte át a forradalmi napokat. A kezdeti hangsúly a városi szolgáltatások biztosítására késõbb egyre jobban a katonai ügyek intézésére változott át és a hallgatóság belesodródott a város fegyveres védelmének ügyébe.

(2) KATONAI ÜGYEK INTÉZÉSE

Fegyverszerzõ akciók a hallgatóság körében mindjárt az elsõ napokban elkezdõdtek. Ilyen akciókat az IB olyanokra bízott akik jártasak voltak fegyverkezelésben s ezen egyének többé kevesbé sikeres kezdeti próbálkozásai alkották a bizottság 'katonai ügyeit'. Késõbb minden akció amiben fegyveres diákok vettek részt, a közös járõrözétõl az egyetemi terület védelméig katonai jellegü volt, és ezen ténykedések hamarosan az IB munkájának túlnyomó többségét tették ki. Az IB ujjászervezésénél, október 28-án, egy *'rendészeti csoport'*-ot alakítottak, amelyre legtöbben már mint 'katonai csoport'-ra hivatkoztak. Ez a csoport lett megbízva a fegyverek szerzésével, azok tárolásával és szétosztásával arra jogosúlt személyeknek. Fegyverekre szükség volt mert a közbiztonság fenntartása a városban és a közeli intézményeknél nagyjából a diákságra hárult. Emellett döntés született az IB vagy/és 'katonai csoport'-on belül egy karhatalmi célt szolgáló egyetemi zászlóalj felállításáról.

A katonai csoportban, megalakulásától kezdõdõen fiatal oktatók mint, Perlaki Ferenc, Baranyai József és Vancsura Rudolf és katonai gyakorlattal rendelkezõ idõsebb diákok, mint Breuer (Buda) György és Újvári Ferenc töltötték be a vezetõ szerepeket. Meghívott tagjai voltak a csoportnak Farkas százados[5] a helyi határõrségtõl, Magyar fõhadnagy a soproni Kiegészítõ Parancsnokságtól és Nagy fõhadnagy [6] a Katonai Tanszékrõl. A katonai csoportra háruló feladatok sokasága szükségessé tette egyre több hallgató bevonását munkájába és az egyre gyakoribb helyzeti sürgõsségek pedig fokozatos önállósságához, az IB-tõl független döntéshozáshoz vezettek. A forradalom gyõzelme után még több, a forradalom hevében fellelkesült, 'szerepet-vállalni-kész' hallgató és fiatal oktató csatlakozott a csoporthoz. A helyzet radikálissá válásának jeleként a katonai csoportra való hivatkozásokban egyre gyakrabban felmerült a 'katonai parancsnokság'[7] megnevezés. Csapatuktól Sopronba elkerült sorkatonák, más hivatalos katonai vezetõ szerv hiányában, szintén ide jelentkeztek mint a legközelebbi katonai parancsnoksághoz.

A katonai csoporton belül hiányzott az összehangoltság, fõleg miután tagjai különbözõ speciális feladatkörök, mint hírszerzés, 'akciók' lebonyolítása, megbízhatatlan személyek kihallgatása és ideiglenes fogvatartása problémáival voltak elfoglalva.

Maga az egyetemi zászlóalj megalakítása bonyolult feladatnak bizonyult. Az elhatározás a zaszlóalj felállítására minden bizonnyal az IB és a 'katonai csoport' hangadói[8] részvételével történt, de nem ismertek viszont azok a megfontolások amelyek a döntéshez vezettek. A közlések igen szükszavúak a zászlóalj hivatásával kapcsolatban s állítólagos felállításakor, október 30-án, szinte kivétel nélkül minden forrás 'karhatalmi' szerepet említ. Karhatalmi szerep viszont a 'közbiztonság' és a 'törvényes jog és rend' fentartásában értelmezhetõ. Nem nehéz elképzelni, különösen a késõbbi fejlemények tükrében, hogy hadászati, azaz védelmi meggondolások is szerepeltek a döntéshozók ülésein. S ha igen, miért hallgatnak róluk a források? Elképzelhetõ, hogy több terv is készülhetett a zászlóalj szervezésérõl. A forrásokban van említés személyekrõl akik a zászlóalj 'ellenõrzésére' és 'irányítására' voltak hivatottak[9] és 'zászlóalj parancsnok'-ként pedig egyszere több név is elõfordul amikor ilyen egység csak tervezõik képzeletében lehetett. A helyzet zavaros volt[10] .

A helyzet zavarosabbá vált november 4-én, amiben a katonai csoport/katonai parancsnokság meghatározó szerepet játszott. Nagy Imre kora reggeli segélykérõ rádió szózata pánik hangulatot keltett a vezetõségben mire az riadót rendelt el a hallgatóság körében. Molnár István alias 'Pista bácsi' zavaros körülmények között teljhatalommal átvette a katonai ügyek irányítását és 'bevetette' aznap reggel sebtiben 'felfegyverzett'[11] két század egyetemistát Sopron határában. Nem tisztázott az sem, hogy a Kópházánál 'bevetett' századok milyen formában illeszthetõk bele a zászlóalj korábbi tervébe. Mert hát szervezett katonai egységeknél elvárható, hogy legyenek kinevezett és jól felismerhetõ vezetõk az akció helyszínén; a Kópházai konfliktusban pedig majdnem minden résztvevõ azt hiányolta legjobban, hogy magukra lettek hagyva. Elgondolkoztató statisztika, ami a forrásokból ezideig megállapítható, hogy a Kópházánál bevetett IV.és V.éves hallgatók között csak egy olyan személy[12] volt aki az MEFESZ IB-ban vagy a katonai csoport-ban is szerepet játszott.

Az Intezõ Bizottság is hozzájárult a november 4-i pánikhangulathoz, amikor a katonai csoporttal közösen elhatározta székhelyének áthelyezését a Lõvér Szállóba és az egyetem kiürítését.

(3) FEGYVERSZERZÉSI AKCIÓK / FELFEGYVERKEZÉS / FERTÕDI ÁGYÚK

Mindjárt az elsõ napokban, amikor potenciális AVH-s provokációról kapott hírt az Intézõ Bizottság, az egyetem területének fegyveres megvédése szükségesnek látszott. Továbbá a Budapestrõl érkezõ aggasztó hírek és Sopron közigazgatásának fellazulása hozzájáruló tényezõi voltak az elhatározásnak[13], hogy az egyetemistákat felfegyverezzék. Az egyetem tulajdonában lévõ vadászpuskák kerültek leghamarabb a hallgatók kezébe de hamarosan kaptak fegyvereket a rendõrségtõl is amelyek többnyire elkobzott vadászpuskákból álltak. A rendõrségtõl és a helyi határõrségtõl október 26-án kapott katonai fegyvereket az egyetemi õrség[14] használatára utalták ki.

A következõ napokban hallgatókból és fiatal oktatókból álló küldöttségek sorra járták a környékbeli fegyveres testületek parancsnokságait és laktanyáit fegyverszerzes céljából kisebb-nagyobb sikerrel. Az elsõ gyalogsági fegyverek formális kiutalással Csornáról, a határõrségtõl, származtak október 26-án. A mosonmagyaróvári vérengzés hallatára felerõsödtek a fegyverszerzési akciók és a kérések több szimpátiára találtak a katonai alakulatoknál. Sikertelen kisérletek után a fertõdi laktanyánál[15] és a gyõri Forradalmi Nemzeti Bizottság-nál, október 27-én segítség igéretében kaptak több katonai fegyvert a kõhidai börtönparancsnoktól. De az egyetemi õrség még mindig csak részben volt felfegyverezve mivel fegyvereket kiutaltak a fõleg Budapestre irányuló gyógyszer és élemiszer szállítmányok kisérõinek[16] is. Az október 29-ei sikertelen kisérlet után a pápai hadosztály parancsnoksághoz, október 30-án ugyanott nagyobb mennyiségü fegyvert utaltak ki a soproni egyetemisták számára. Ezeket használták fel az egyetemi zászlóalj felfegyverzésére.

A november 4-ei, kora hajnali, Nagy Imre szózat után küldöttség ment ismét Fertõdre, hogy szerezzenek nehézfegyvereket és hogy megszerezzék az igért páncéltörõ ágyúkat Sopron védelmére. Rövidebb tárgyalás után nehány tiszt és több sorkatona összeállított egy gépkocsikkal vontatott 17 lövegbõl és hozzávaló lõszerbõl álló szerelvényt és elvitték azt Sopronba.

(4) 'KÓPHÁZI CSATA' ÉS AZ EGYETEM KIÜRÍTÉSE

(a) A csata

A potenciálisan tragédiában végzõdhetõ konfliktus, amit meggondolatlanság és fejetlenség hozott létre, nagy szerencsére vérontás, sõt károsulás nélkül végzõdött. Ami talán megkárosult az az egyetemi hallgatóság egyes részének büszkesége és önérzete volt.

A fejlemények kimeneteléért végeredményben a MEFESZ Intezõ Bizottsága volt felelõs, mivel az a testület volt egyedül jogosult olyan határozatokat hozni a hallgatoság nevében amelyek, ha közvetve is, azok testi épségét, nem szólva életét, is veszélyeztethette. A MEFESZ IB szerepe a döntéshozásban, aminek eredményeként több száz hallgató lett kitéve halálos veszélynek, nem tisztázott. Van visszaemlékezés arra, hogy az IB egyes tagjai a katonai csoporttal egyetemben, november 4-én kora reggel, úgy gondolták hogy Sopront meg kell védeni az orosz támadástól. Viszont az eredeti IB tagok szerepe addigra már eljelentéktelenedett a katonai csoport hangadói mellett. A korábban karhatalmi szerepre tervezett hallgatói alkulatok egyszerre ellenséges katonai támadás kivédésére lettek hivatottak! A zavaros helyzet tisztázásához szükséges, hogy minél több, az eseményekben résztvevõ személy adja közre saját emlékeit a történtekrõl.

A vészhelyzet megállapítása és a névleges egyetemi zászlóalj parancsnok eltünése után elképzelhetõ, hogy a katonai parancsnokság/foghíjjas IB közös ülésén olyan javaslat született, hogy valaki aki gyakorlattal és vezetõi képességgel rendelkezik azonnal vegye át a 'katonai ügyek irányítását'. A visszaemlékezések szerint Molnár István, alias 'Pista bácsi', volt horthysta fõhadnagy aki csak pár nappal elõbb érkezett Sopronba és ismeretlen volt a nagy többség elõtt, alkalmasnak találta magát ilyen szerepre. Hogy a nagy gyakorlattal rendelkezõ Farkas szds, a helyi határõrség parancsnoka, aki a kezdettõl együtt mõködött a hallgatósággal, vagy a szintén rutinos, a forradalommal szimpatizáns Magyar fhgy, a soproni 'kiegészítõ katonai parancsnokság'-tól, aki a kezdettõl tagja volt a MEFESZ IB 'katonai csoport'-jának miért nem ellenkezett a majdnem katasztrófális 'parancsok' ellen, az addig spekuláció tárgya marad amíg nem hallunk személyesen ezektõl a szereplõktõl. Természetesen feltehetõ a lehetõség, hogy ezek a katonák tudták az események várható végkimenetelét és jobbnak látták akkor, az érzelmileg túlfütött helyzetben nem ellenkezni, hanem csak késõbb intézkedni a vérontás elkerülését illetõen. Gonosz hozzáállás kellene a feltételezéshez, hogy ezek a katonák a forradalom árulói voltak és a szerencsés végkimenetel csak a véletlen müve volt. Az igazság, ismét valahol a két lehetõség között lehet: a katonák sohasem voltak a forradalom elkötelezett hívei, de magyar érzésü emberek voltak, akik ha kellet egy kis csalárdírozást is alkalmaztak, hogy elkerülhetõ legyen fiatal honfitársaik vérének hiábavaló ontása.

Egyetemi zászlóalj, természetesen, ekkor még csak egyesek fejében, esetleg papíron, létezett. A hallgatóságot, fõleg a diákotthonokban tartózkodókat, kora reggel riadóztatták és berendelték az egyetemre. A IV. és V. évfolyamos diákokat sebtiben felfegyverezték a korábban szerzett gyalogsági fegyverekkel és kézigránátokkal és a reggel folyamán teherautókkal kivitték az állítólag, a frissen kinevezett 'csapatparancsnok', Farkas szds által kijelölt védvonalakhoz. A 'teljhatalmú vezetõ' által, a jelenlévõ IB/katonai csoport tagok beleeggyezésével kinevezett határõrszázados szükségszerüen kellett, hogy élvezze mindazok bizalmát! Az egyetemi századok mellett a 'védelmi erõk'-höz tartozott a helyi határõrzászlóalj és a fertõdi tüzérezredtõl 'felrendelt' péncéltörõ különítmény is. Mindenesetre, az egyetemi hallgatók és más csapatok 'bevetésére' hozott döntés után a döntéshozók eltüntek a színpadról. Kivétel nélkül, minden visszaemlékezõ hallgató kritikus hangon beszél a korábban vezetõszerepben tetszelgõ személyek teljes hiányáról az általuk tervezett ütközet helyén. A felfegyverzett diákság sorsa ezután sokban a véletlenen, sokban a maguk között talált vezetõk képességein és nem kevesbé pedig az 'ellenség jóakaratán' múlott. Elsõk között, késõ délelõtt, az V.emh és bmh-ból alkotott század, megközelítõleg 100 személy, vonult fel a 'csatatérre', a gyõri út (84-es országút) két oldalán, Kópháza község keleti határában. Az erdészek a (dél)nyugati oldalon, a temetõ és a kápolna között, a bányászok az (észak)keleti oldalon.Velük lehetett a fertõdi tüzérezredtõl néhány sorkatona a magukkal hozott páncéltörõ löveg kezelésére, ami az út mellett volt felállítva[17].Több órás várakozás után megjelent az országúton a tankokból és páncélozott jármõvekbõl álló szovjet páncélos egység[18]. Mivel a tüzérség nem nyitott tüzet a páncélosok minden kár nélkül elérték az egyetemisták 'harcvonalát' ahol a páncélosokkal utazó magyar tiszt[19] közölte velük, a mozgó jármürõl, hogy ne is próbálkozzanak, a fegyverek nem fognak müködni. Nincs magyarázat sehol a forrásokban az 'ütközet' elmaradásának lehetõ okairól. A végig fegyverben maradt század megtartotta állását délután 4 óráig, amikor motoros összekötõjük hozta az utasítást[20], hogy menjenek Ausztrián át a Mucki kilátóhoz a további utasításokért. Ausztriába érve azonban osztrák csendõrök lefegyverezték és bekisérték õket Deutchkreutz-ba.

A IV-éves erdész és bányász évfolyamok felvonulása elhúzódott

a késõ délelõtti óráktól a korai délutáni órákig. Még a korán kiérkezõk órákig tétlenkedtek, addig a késõn érkezõknek nagy hirtelenséggel kellett felállítani állásaikat az orosz páncélos alakulat megjelenése miatt. A korán érkezõk többsége Sopron és Kópháza között félúton az út nyugati oldalán, az útra merõleges árokban helyezkedett el, egy kissebb csoport az út másik oldalán lévõ erdõben és az szélén foglalt állást. Két ágyújukat a velük jött tüzérek az út két oldalán lévõ árokban állították fel. A késõbb érkezõk az elsõ vonalak megett kerestek alkalmas helyet maguknak, ahogy idejük és a terepviszonyok engedték. Parancsuk volt, hogy gyalogsági fegyvereiket csak a páncéltörõ lövegek tüzelése után használhatják. Az ágyúk itt sem dördültek el s a nyakukra érkezõ páncélos alakulat, köztük egy magyar tiszt[21] - tel, rájukszegezett fegyvereikkel, szólította fel az úthoz közelállókat a fegyverletételre. A diákság egy része lerakta fegyvereit a tankok elé és utánna gyalog, az út és a vasút mellet vagy más kerülõ úton visszament Sopronba. Többségük viszont fegyvereit megtartva vonult sietõsen vissza, többnyire az erdõ védelmét keresve. Egyesek Sopronon keresztül követték diáktársaikat a Mucki határponthoz, mások délnek haladva Neckenmarkt (Sopronnyék)-re érkeztek, még egy másik csoport északnak tartott és Mörbisch (Fertõmeggyes)-nél kötött ki. Az osztrák határõrök minden csoporttal letetették a fegyvert.

A visszemlékezésekben egy árva szó nincs arról, hogy hol volt és mit csinált a 'parancs' szerint egyidejüleg 'bevetett határõr zászlóalj' és hogy hol tartózkodott a 'csata' alatt a fertõdi tüzérség azon csoportja amelyik a nem említett 14 ágyút[22] ügyelte. A magyar katona tisztek szerepe ezekben az eseményekben kérdéses marad mindaddig amíg több visszemlékezõ nem szolgál olyan adatokkal amelyek több fényt vetíthetnek cselekedeteikre. Az adott források nem egyértelmüek a 'hiányzó ütõszegek' és az ezekbõl következtetett 'árulás' elméletében sem.

(b) Az egyetem kiürítése.

A Sopron szovjet csapatok általi megszállását katonai erõkkel megakadályozni szándékozó határozat hozta elõtérbe az eshetõséget, hogy az egyetem épületei is hadi célponttá válhatnak. Ezen körülmény készthette az akkori vezetõség egyes elemeit, hogy az esetleges kár elkerülése végett javasolják az egyetem területének kiürítését. Viszont van olyan közlés is, miszerint a vezetõk (és remélhetõleg közelükben tartózkodó hallgatóság) esetleges menekülésének megkönnyítése lett volna a fõ szempont székhelyük és hadiszállásuk valahol egy menedéket nyújtó erdõközeli elhelyezésében.

Legelsõnek a hangadó vezetõség tette át székhelyét a közeli Lõvér Szállóba. (Nem könnyen értelmezhetõ viszont, hogy miképpen jutott volna ez az ellenség tudtára és hogy ezáltal az hadi célpontját máshol keresse!) Nincs részlet a visszaemlékezésekben, hogy milyen módon került a kiürítési szándék az egyetemen tartózkodók tudtára. A frissen kinevezett 'teljhatalmú katonai ügyintézõ' is csak közvetve szerzett tudomást az általa 'dékáni parancsnak' titulált döntésrõl jelezve a fejetlenséget ami kezdett úrrá lenni a helyzeten. Legtöbb emlékezõ mint 'riadó'-t említi a kiürítési határozatot; az elhagyott egyetemi épületek pedig a szanaszét hagyott tárgyak sokaságával a nagy hirtelenségben elhagyott hadiszállás képét keltették a késõbb érkezõkben. A többség fegyelmezetlenül, gyalog indult a szálló felé, nem várva 'parancsra', amíg a 'visszatartott fegyveres század' egy közlõ szerint 'nótaszó'-val, teherautón érkezett oda. A kiürítés kezdetét nem lehet meghatározni a meglévõ forrásokból. Az 'exodus' már a délelõtti órákban megkezdõdött, mielõtt a fegyveres századok elindultak volna Sopron határába, amikor oktatók és családjaik az egyetem elõtt és közelében álló teherautókra szállva indultak Ausztriába, valószínõleg személyes döntéseik szerint[23] . A vezetõ szereplõk 11 óra körül hagyhatták el üléstermüket, még a többség a dél elõtti órában távozhatott az egyetem területérõl.

Kora délután, az általános veszélyezettség eredményeként de a kópházai eseményektõl teljesen függetlenül, több oktató határozta el, hogy korábban elõre küldött hozzátartozóihoz csatlakozik Ausztriában, biztonságosabb helyen kivárni a dolgok fejleményeit. Érdekes módon az a naiv szemlélet uralkodott a többség körében, hogy az Ausztriába való távozás csak ideiglenes, s onnan bármikor, de mindenképpen a helyzet javulásával aki akar visszatérhet.

A Szállónál elhelyezett vezetõség és a 'front'-on tartózkodó századok közt motorkerékpáros futárokkal tartották fent a kapcsolat. A futárok szolgáltatták a kapcsolatot a különbözõ vonalakban elhelyezkedõ hallgatók között is. Nem sokkal a szovjet páncélosok elõtt haladó motorkerékpáros futár és egy a tankok láttára hirtelen visszaforduló ujságírókat szállító személyautó hozta a IV.emh és bmh-k vonalához a hírt az ellenség közeledtérõl. A hírt hozók közül úgy látszik egyik sem maradt a közelben, hogy megfigyelje a további fejleményeket mert a 'csütörtököt mondott ágyúk' és fegyverletétel hírét legelõször egy, a helyszínrõl gyorsan visszavonuló hallgató vitte meg a Szállóhoz. Hamarosan másoktól is érkeztek hírek 'hiányzó ütõszegek'-rõl és a tankok megjelenését Sopron határában a Károly-kilátóhoz küldött távcsöves megfigyelõk is jelezték.

A Szállónál tartózkodó vezetõség körében uralkodó feszült légkört fokozhatták az újjabb nyugtalanító hírek, aminek hatására, egyéni vagy közös döntés alapján, kiadták a jelszót a Muckhoz való felvononulásra. Elõtte, további hírek szerzésére még visszaküldtek motoros futárokat, de azok újonnan hozott kevésbé rossz híre már félúton találta a vonuló hallgatókat, fiatal oktatókat, közéjük vegyült kiskatonákat és városi lakosokat és nem tudta õket megállítani. A Mucknál ideiglenesen még leállt a meglódúlt tömeg s hagyta magát tovább bódítani egyesek hazafias szólamaival, mások mefistó-féle sugallataival és megint mások elrettentõ ijjesztgetéseivel de az irány maradt: el !, el mindattól amit most visszahoz ez az újjabb orosz támadás, el mindattól amitõl szabadnak merték hinni otthonukat a forradalom reményteljes napjaiban.

A magyar forradalom eltiprására indított november 4-i orosz offenzíva volt végeredményben oka annak, hogy a soproni diákság és oktatók hazájukat tömegesen elhagyták.

(5) BIZTONSÁGI TÉNYKEDÉSEK

Az IB legelsõ biztonsági intézkedese az egyetemi õrség megszervezese volt azon hírek hallátara, hogy az ÁVH provokációkra készül. Az elsõ napokban csak fegyvertelen diákok ügyeltek a fõ bejáratoknál és a kerítés mentén, késõbb az elsõ fegyverek amik a hallgatók birtokába jutottak mindjárt az õrség felfegyverzésére szolgáltak. Felsõbb utasítás és a városi közigazgatás hiányában a városi rendõrség is bizonytalanul viselkedett rendbontások irányában a forradalom elsõ napjaiban. Az IB próbálta a hiányt pótolni ami a napok múlásával sikerrel is járt. Legfontosabb elsõ eredményük a helyi rendõrség és határõrség bizalmának megszerzése volt, aminek következtében jött létre az egy rendõr, egy határõr és egy egyetemistá-ból álló közös járõrözés. A hallgatók részvétele a határõrség munkájában szintén rendszeres foglalatossága lett az IB-vezette diákságnak. A határõr laktanyában általában tartózkodott egy MEFESZ-megbízott összekötõ diák vagy fiatal oktató.

A hallgatóság felfegyverzésével egyidõben és hasonló okok miatt lett szükséges a forradalommal szemben megbízhatatlannak tartott személyek lefegyverzése és esetenkénti fogva tartása.

Legelsõnek a városba kihelyezett ÁVH tisztjeit fegyvereztették le a rendõrséggel de mozgás szabadságukat nem korlátozták aminek eredményeként legtöbbje elõnt szem elõl a következõ napokban. Késõbb a városi pártbizottsági tagok személyes kézi fegyvereit vonták be rendõri segédlettel, az IB égisze alatt, de ezután a pártbizottsági tagok szabad mozgását sem akadályozták. A forradalmi napok okozta sürgõsség lehetett magyarázója, hogy MEFESZ-megbizottak éjnek idején háborgattak személyeket, akik vagy olyan információval rendelkeztek amire a vezetõségnek azonnali szüksége volt, vagy pedig gyanúba keveredtek híresztelés alapján. Ritkán önhatalmú tevékenységek miatt a MEFESZ bizottságnak kellett bocsánatot kérni az érintettektõl. Késõbb, ÁVH-gyanús személyeket, akiket vagy a járõrözés során vagy a határ ellenõrzésnél kerültek a 'biztonsági csoport' figyelmébe, napokig is fogva tartottak és próbáltak kihallgatás alá venni. A kihallgatások viszont nem hoztak eredményeket mert a kihallgatók nagyon gyakortalanok voltak ebben a szerepben és a kihallgatottak vagy nem tudtak semmi fontosat, vagy pedig tudták hogyan kell azt elhallgatni. Szintén a forradalmi napok hevének tulajdonítható be, hogy egyes egyetemi hallgatók akiknek elõzõ 'besúgó' szerepük köztudomású volt, szintén a letartóztatottak és ideiglenesen fogva tartottak között találták magukat.

(6) IDEGEN ELEMEK SZEREPE

Horthysta tisztek szereplése a soproni forradalmi napokban idegen fogalomnak tünik több visszaemlékezõ számára és olyant inkább a forradalmat eltipró rendszer találmányának könyvelnek el. A hidegháború alatt annyira megszokott volt már hogy elnyomóink, különbözõ szócsövein, mindig a régi, 'reakciós' rendszer közöttünk lappangó bújtogatóit okolta mindazokért az elégedetlenségekért, zúgolódásokért amelyek itt-ott néha a felszínre törtek. Igy volt ez a forradalom legelsõ napjaiban is. Horthysta tisztek szereplése a soproni egyetemi hallgatóság körében több visszaemlékezésben felbukkan, de szerepük kettõ kivételével marginális és forrásaik tükrében kétségbevonható Az elsõ kivétel, Buda György (repülõ fõhadnagy volt a világháború végén) valószínüleg 'levelezõ hallgató' volt az erdõmérnöki karon s feltünése a forradalmi napokban ezért nem különleges. Szokatlan viszont hogy legtöbb visszaemlékezõ vagy sohasem hallotta a nevét vagy az csak 'rémlik', annak ellenére hogy oktober végén/november elején már mint az egyetemi zászlóalj parancsnoka van említve hihetõ forrásban. Eltünése november 4 reggelén megmagyarázatlan. A második kivétel és egyben a legmeghatározóbb tényezõ a hallgatóság kópházi veszélybesodrásáért, vitéz Molnár István (szintén fõhadnagy volt a világháború végén) aki mint Pista bácsi híresült el legtöbb emlékezetben, egy október végén nyugatról bejött 'fõfoglalkozású' kém volt. Korábbi ismeretsége révén Buda Györgyel, azonnal a 'katonai parancsnokság'-ban találta magát, ahol a november 4-i kora reggeli pánik hangulatban 'teljhatalom'-al átvette a katonai ügyek irányítását és kiküldte a hirtelenében felfegyverzett egyetemi 'századokat' Sopron határába az oroszok bejövetelét megakadályozni. Az elsõk között volt akik átmentek Ausztriába Muck-nál.

HIVATKOZOTT KÖZLÉSEK

(1) Adamovich László, 2001 december 2, Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(2) Ambach Mihály, 2001 december 1,Williams Lake, B.C. Személyes közlés.
(3) André Béla. 1997. Sopron 1956 - Vancouver 1957. Erdészettörténeti Közlemények[24] 29 (Soproni Mõhely különszám): 98-111.
(4) Apt Kamill, 2001 december 7, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(5) Balsay László, Illyés B. és Nagy L. 1997. 1958-ban Sopronban végeztünk. EK 44:189-211.
(6) Baraksó János, 2002 január 2, North Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(7) Benkõ Géza, 2001 december - 2002 február, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(8) Bölecz Béla, 2001 december - 2002 február, Parksville, B.C. Személyes közlés.
(9) Donáth György, 2001 december 27, Neftenbach, Svájc. Személyes közlés.
(10) Firbás Oszkár és Jereb Otto, 1997. Emlékezés a Soproni Erdészeti Technikum 1956-os eseményekbeli idõszakára. EK 29:124-44
(11) Fónagy Sándor, 2001 december 3, Campbell River, B.C. Személyes közlés.
(12) Görgényi Béla, 2001 december 1, Vancouver, B.C. Személyes közlés
(13) Grátzer Miklós, 2002 február 15, Bellingham, Wash. Személyes közlés.
(14) Háhn Fülöp. 1998. Egyetemünk két országban. EK 37: 5-104.
(15) Héjjas József, 2001 december 12, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(16) Hiller István, 1990. Ismét tüzek a végeken, I-II.kötet. Erdészeti és Faipari Egyetem sokszorosítványa. Sopron.
(17) Hirczy Béla, 2002 január 2, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(18) Jákóy Endre, 2001 november - 2002 február, Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(19) Kassay Viktor, 2001 október 27, Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(20) Kató Ferenc, 1999. Sopron, 1956. Visszaemlékezés Európából. EK 44:138-88.
(21) Kiss Gyula, 2002 február, Vernon, B.C. Személyes közlés.
(22) Kondor György, 2001 november 29, Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(23) Kováts Miklós, 2001 december 7, Victoria, B.C. Személyes közlés'
(24) Kozák Antal, 2001 december 3, Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(25) Krajczár Ernõ, 2001 december 26, Williams Lake, B.C. Személyes közlés.
(26) Leskó György, 2002 február 4, Edmonton, Alta. Személyes közlés.
(27) Mészáros Gyula (közlõ), 1997. H.M.6.sz. Egyetemi Tanszék, Sopron jelentése. EK 29:147-60.
(28) Mészáros Gyula (közlõ), 1997. A 16. számú tüzérezred jeléntese. EK 29:161-76.
(29) Nagy László, 1997. Az ifjúság jót akart. EK 29:60-75.
(30) Palkovics János, 2001 november 19, Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(31) Pászner László, 2001 december 4, Surrey, B.C. Személyes közlés.
(32) Peéry Rezsõ, 1999. Pannon napló és jelentés (részlet egy 1966-ban megjelent könyvbõl). EK 44 :223-39.

(33) Pintér László, 2001 december, Parksville, B.C. Személyes közlés.
(34) Roller Kálmán, 1995. "...mi is voltunk egyszer az Akadémián". Soprontól - Vancouverig, 1956-1996. Saját kiadás. Missisauga, Ontario, Canada
(35) Roller Kálmán, 1986. Part One: Hungarian Foresters in Canada, in Sopron Chronicle. Rákóczi Foundation, Toronto, Canada.
(36) Samu Zoltán, 2002 február 23, Toronto, Ont. Személyes közlés.
(37) Safranyik László, 2001 december 3, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(38) Szabó József, Szeberényi Dávid, Kékesi József és Pápa Ferenc, 1997. Visszaemlékezés az 1956 -os soproni, kópházi és sitzenheimi eseményekre. EK 29:37-59.
(39) Szász István, 2001 december 15, Whonnock, B.C. Személyes közlés.
(40) Szász Júlia, 2001 december 15, Whonnock, B.C. Személyes közlés.
(41) Szy Ferenc, 2001 december 8, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(42) Takács József, 2001 november 27, North Vancouver, B.C. Személyes közlés.
(43) Tompa Károly,1996. Ötven évi jegyzeteimet lapozom. EK 27: 5-248.
(44) Tóth Géza. 2002 február 18, Vernon, B.C. Személyes közlés.
(45) Tóth József, 2002 február, Harrison Hot Springs, B.C. Személyes közlés.
(46) Újvári Ferenc, 1997. 1956 - negyven év távlatából. EK 29: 76-83.
(47) Vancsura Rudolf, 1997. Tankok az egyetem elõtt. EK 29:9-36.
(48) Varga Ferenc, 1997. Visszaemlékezés. EK 29: 84-90.
(49) Viszlai János, 2002 január 20, Victoria, B.C. Személyes közlés.
(50) v.Mészáros Gyula, 1998. Elõszó v.Molnár István írásához. EK 37:144-7.
(51) v.Mészáros Gyula, 1999. Egyetemista nemzetõrség fegyverszerzése Pápáról. EK 44:240-2.
(52) v.Mészáros Gyula (közlõ), 1999. Egy nyomozati anyag a soproni eseményekrõl 1957-ben. EK 44:243-7
(53) v.Molnár István, 1998. A soproni események 1956 november 1-étõl november 4-ig. A történelem meghamisítása. EK 37:148-63.
(54) Az Erdõmérnöki Fõiskola Jelentése az 1956/57. iskolai év eseményeirõl. 1966. EK 24:

Lábjegyzetek

1 Ezen összeállítás szerzõje elsõéves erdõmérnök hallgató volt azokban a napokban. Az események következtében Kanadába került ahol 1961-ben végzett és azóta is azon gondolkodik, hogy milyen körülmények és meggondolások készthették õt arra hogy szülõföldjétõl olyan messzire menjen.

2 A megkérdezettek emlékezete, hasonlóan a Soproni Mühely különszámaiban megjelent emlékezõkhöz, erõsen megkopott, de annak ellenére mindnek volt olyan adata, ami kisebb-nagyobb mértékben segítséget nyújthat a teljesebb megértéshez. Érdekes módon azok emlékezete maradt meg legkevésbé élesen, akik emlékezõ társaik szerint vezetõ vagy más fontos szerepet töltöttek be. Több ilyen megkérdezett nem is kívánt hozzájárulni semmilyen adattal történetünk tisztábban látásához.

3 A történtek kikerekítésére szintén felhasználtam más kiadott irodalmat is.

4 Nincs adat arra, hogy az úgy történt volna.

5 Tagsága feltételezés késõbbi szerepe alapján.

6 Szerepére van utalás de tagsága kérdéses. Nagy fhngy Apt K (4) szerint fontos tagja volt a 'katonai csoportnak' és szimpatizált a forradalommal. Lásd szintén a késõbbi lábjegyzetet erre vonatkozóan.

7 Jelen összeállítás szerzõje tulajdonában van egy névre kiállított 'fegyverviselési engedély', amit Baranyai József a "MEFESZ Kat. Parság" nevében írt alá 1956 november1dátummal.

8 A 'parancsnokság' hozta a döntést feltehetõleg október 28 után és november 1elõtt (34). A közlõ nem hivatkozik forrásra, tehát a közlést saját adataként kell értelmeznünk. A jelzett dátum csak megközelítés. Héjjas József szerint az egész egyetemi zászlóalj ügy 'katonamese' volt (15).

9 A (52) cikk névtelen alanya 'ellenõrizte' a feladatot, míg Szabó József 'irányította' azt (28), már amenyire a közlések hihetõk.

10 A zavaros helyzetet érzékelteti, hogy Buda Gy. mint a 'zj.parancsnoka' megkérte Molnár István/ Pista bácsi-t röviddel Sopronba érkezése után, hogy dolgozza ki a zj.(ami már két napja állt!), megszervezésének tervét. Ezután Pista bácsi 'felrendelteti' (Budán keresztül) a 'zj. parancsnoká'-t, akire õ mint Nagy László-ra emlékszik (53). Ki tud ebben eligazodni?

11 A fegyverzet legtöbb leírásban régi tipusú gyalogsági puskákból és kézigránátokból állt.

12 A hivatkozott személy pedig nem mint vezetõ, hanem mint 'közkatona' szerepelt.

13 Az IB magában nem hozhatott ilyen határozatot. Feltételezendõ, hogy ekkor már az IB közvetlen kapcsolatban volt a városi rendõrség, a határõrség és a kiegészítõ parancsnoság akkori vezetõivel.

14 Az egyetemi õrségre több hivatkozás van a cikkekben de nem ismertek megalakulásának részletei, helyzete a katonai csoport megalakulása után és viszonya az egyetemi zászlóaljhoz.

15 A tüzérezred jelentése a hivatkozott látogatást október 28-ra teszi.

16 Jelen szerzõ is fegyverrel ellátott MEFESZ-kisérõ volt a balatonfüredi kórházhoz és a budapesti Üllõi úti klinikákhoz vitt szállítmányoknál október 27-30 között és szintén van tudomása legalább még hat más fegyveres kisérõröl ebben az idõszakban.

17 Az ágyúk száma, elhelyezése és kezelõ személyzete nem tisztázott. Van visszemlékezés az emh-k vonalában elhelyezkedõ süttör i tüzérekre 75 mm-es és 152 mm-es lövegekkel, de van emlék 200 mm-en felüli 'rövid-csövü' kapuvári eredetü lövegekre és szeméyzetre is az emh-k elõtt elhelyezkedõ bmh-k vonalánál.

18 A tankok és páncélozott járművek száma nem eggyezik a visszaemlékezõk körében. Ha figyelmen kívül hagyjuk a lehetõséget,

hogy az orosz egység részei Fertõd felõl is érkezhettek az országút Kópháza Sopron közötti szakaszára, akkor az ott látott 3 tank és több jármü lehet a mérvadó. Két további tank késõbb jöhetett, mivel Sopront 5 tank 'foglalta el'.
19 Nincs összhang a visszaemlékezõk között a magyar tiszt jelenlétérõl sem az orosz péncélosokon. Az V.évesek 'harcvonalánál' egyedül Palkovics J (30) említi (határozottan !), azt a személyt aki korábban a század felfegyverzését irányította elindulásuk elõtt (esetleg Farkas szds vagy Magyar fhgy?).
20 A több motoros futár között nehéz megtalálni azt amelyik hozta az utasítást [Rácz József, akire Palkovics J (30) hivatkozik már nem él, Csapó Imre,V.emh, akire Szász J (40) emlékszik eddig nem volt elérhetõ]. A keresett személy talán rá tudna mutatni a sokkal fontosabb tényre, hogy ki küldte az utasítást.
21 Lehetõleg ugyanaz(ok) a személy(ek) mint a fenti lábjegyzetben említettek.
22 A délután 3 óra körüli Sopron felé haladó 'tüzér karaván'-ról szóló közlés vethet valami fényt a 'be nem vetett' ágyúkról (14).
23 Ideje van több fényt deríteni a Roller Kálmánnak tulajdonított hivatkozásra az "erdõmérnöki és mõszaki fakultások hallgatóinak az ország együttes elhagyásáról szóló elõzetes határozatról"(20). Az 1996-ban magyar nyelven kiadott "...mi is voltunk egyszer az Akadémián"(34) könyvben a hivatkozás így hangzik: "Az Egyetem erdõmérnöki és müszaki fakultásainak hallgatói és tanárai 1956 novemberében egyértelmüen úgy határoztak, hogy amennyiben a szabadságharc az orosz kommunisták ellen elbukik, együttesen el fogják hagyni az országot. Ez 1956 november 4-én meg is történt". Ezt a hivatkozást, Benkõ Géza (7) szerint nem lehet Roller Kálmán-nak tulajdonítani, mivel õ a kérdéses könyv erre vonatkozó fejezetének bevezetõjében világosan kifejezi, hogy a "..bányász, földmérõ és olajmérnökök alábbi történetét néhai Jagodits Ferencné (Kondrád Júlia) és Must Mihály írták az angolul megjelent Sopron Chronicle könyvben (35)". A hivatkozott angol nyelvü rész ("On the morning of November 4th, 1956, the students and some of the younger professors of the Forest Faculty decided that if the freedom fight against the Soviet oppression failed, they would leave the country together. They were joined by students and professors of the mining, geophysics, oil engineering and geodesy faculties, (known as the Technical Group)" magyarra fordítva (jelen összeállítás szerzõje által) viszont így hangzik: "Az Erdõmérnöki Kar diákjai és egyes fiatal oktatói november 4-e reggelén úgy határoztak, hogy amennyiben a szovjet elnyomás elleni szabadságharcuk nem sikerül, akkor együttesen elhagyják az országot. Csatlakoztak hozzájuk a bányász, geofizikus, olajmérnöki és geodeta kari (Teknikai Csoportként ismert) hallgatók és professzorok". A nagyon lényeges különbség a 'november folyamán' és 'november 4-e reggelén' történt elhatározásban van. Nagyon szerencsétlennek mondható ekkora fordítási hibát tovább adni nyomtatásban! A témával foglalkozó 1982-ben megjelent szöveg Jagoditsné Kundráth Júlia (minden bizonnyal azonos a fentebb elírott 'Kondrád Júliá'-val) -tól így hangzik: "1956 november 4-én az egyetemi hallgatók és fiatalabb professzorok, az erdészeti és geodéziai fõiskola tagjai belátták, hogy a szabadságharc az orosz elnyomás ellen elveszett és így õk közösen elhagyták az országot. Az erdészhallgatókhoz csatlakoztak hallgatók és professzorok a bányászati, geofizikai, olajkutató és geodéziai szakokról"[Kundráth J.-nak tulajdonított levéltári anyag (16)].
24 A továbbiakban EK-ra rövidítve. A 'Soproni Mühely különszám' megjelölés nincs ismételve, mivel mind három idézett kötetre vonatkozik.

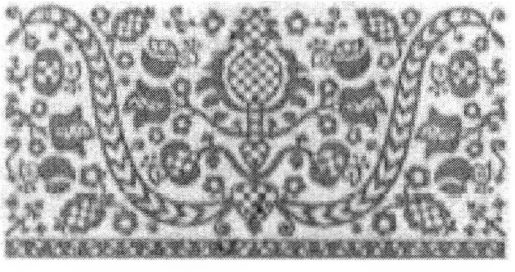

Ötvenhatos Fogadalom

Álmok útja hívta, várta
Nyugaton szabad világba:
A diákok több, mint száza
Indul el Ausztriába.
Átok és düh, eskü, bánat
Szívszorongva egyre árad;
Elsöpörtek élve vágyat;
Tank taposta rád a vádat.

Megfogadtuk egyre-másra:
Megjövünk, ha magyaroknak
Újra szökken szabadsága,
S ruszki csorda elmegy holnap
Napkeletre, hol hazája,
S többet aztán nem szorongat.

Harminc évet várni kellett;
Közben a terv megfeneklett,
Haza jönni nem lehetett,
Mert eresztve gyökereket,
Az bilincsbe verte kezed.

(Pintér L, Class of '61, Parksville, 2003).

Az Elvándorolt Alma Mater

A Novobáczky/ Nádorfi/Somogyvári trió által csoportunk-ról készített film DVD (Digital Video Disc) mintapéldányai megérkeztek ez év április elején de az europai (PAL)/északamerikai (NTSC) TV-szisztéma összférhetetlenségei miatt csak április 10-én tudtuk azokat elõször (nagyon szük közönség elõtt) megtekinteni. (Mután Józsa L. talált egy 'átültetés'-re képes itteni üzletet. Érdekes megjegyezni, hogy az 'összeférhetetlenség' még Mo-i barátainknak sem ötlött fel, mivel mindannyian a digitális formátum nemzetközi kompabilitására számítottunk.) Mint a film készítésében a 'legbenfentesebbek' Józsa L. és alulírott körútra határoztuk el magunkat, hogy a filmeket az Alumni többi érdekeltjének is bemutassuk. Rövid szervezés után megtudtuk, hogy van használható felszerelés Nanaimóban és Victóriában (környékén!) is. Április 21-én a Nanaimoi Magyar Házban, a következõ napon pedig Horváth Sándor barátunk lakásán, Mills Bayben (a Victoriában és környékén lakók számára) elég szép számú közönség elõtt be is mutattuk a filmeket. Mondanom se kell, hogy a két részes film körünkben osztatlan tetszést keltett s mindenki kifejtette kívánságát saját példányt szerezni. Filmünk hasznosnak gondolt, szélesebb körü bemutatása végett a 'benfentesek' a Vancouveri Magyar Kulturális Egyesület vezetõségének közremüködésével 'premier elõadást' rendeztek a Magyar Házban, 2004 május 16-án, ahol több mint 200 személy jelent meg. Mivel az 1956 óta Vancouverben és környékén élõ magyarok nagyon hasonló körülmények között élték át az eltelt éveket, úgy gondoltuk, hogy a film témája sokukban viszhangra fog találni és feleleventheti saját ifjúságuk keser-édes napjait. Továbbá, a filmben bemutatott tanulságok hasznosak lehetnek, összehasonlítási alapként, a késõbb érkezett emmigránsok beilleszkedésében is. A bemutató az alulirott megnyitó szavaival kezdõdött:

"Kedves Közönség és Meghívott Vendégek! Remélem ízlett az ebéd mert a belépõ annak a költségét fedezte, a most következõ film megtekintése ugyanis ingyenes.

Filmünk címe 'Az Elvándorolt Alma Mater'. A film elsõsorban a magyarországi közönséget célozza meg de nekünk most alkalmunk van premier elõadásban látni. A két-részes TV film az 1956-ban Vancouverbe vándorolt Soproni Erdõmérnöki Fõiskola diákjainak és oktatóinak történetét mutatja be, több egyéni megszólaló mondanivalóján keresztül. Az elsõ rész, 'A Nagy Utazás' címen a forradalmi napokról és a kivándorlás részleteirõl szól, amin gondolom nézõközönségünk velünk hasonló korú tagjai szintén átestek. A második rész pedig, 'Életutak' címen, az itteni életbe való beleilleszkedést próbálja érzékeltetni, amiben szintén sokan láthatnak majd párhuzamokat. Talán azok nevében is mondhatom, akik már látták a filmet (fõleg a Vancouver szigetiek), hogy a film hitelesen mutatja be történetünket.

A film gondolata Novobáczky Sándor magyarországi filmrendezõ és Winkler András, a mai Soproni Egyetem volt rektora kb.10 év elõtti alkalmi találkozása és beszélgetése után született, majd hosszabb vajúdás után érett irányunkba tett praktikus javaslattá 2002-ben. A film készítõi Novobáczky mellett, Nádorfi Lajos operatõr és Somogyvári Rudolf produszer. Mindhárman munkatársai, de nem alkalmazottai a Magyar Televiziónak. Ez azt jelenti, hogy az elõállítási költségeket saját maguknak kellett elõteremteni. Magyarországon manapság ez pályazatok alapján történik, amikkel különbözõ kulturális és történelmi témákban érdekelt alapítványokhoz és kormányszervekhez folyamodnak anyagi támogatásért. A kezdet jó volt s szereztek annyi pénzt, hogy ide kiutazhattak, de a folytatás sajnos nehézségekbe ütközött és csak sok személyes áldozatvállalás után sikerült a befejezés. Soproni közösségünk nagy érdeklõdéssel fogadta a stábot s nem tartott sokáig míg, szakszerõ hozzáállásuk által, megnyerték tiszteletünket is. Tõlünk nem kértek semmi mást mint érdeklõdésünk kinyilvánítását és a filmezésben való együttmõködést. Az itt töltött két hetük kemény munkával telt el, amit Józsa László és jómagam tudunk szavatolni, mivel ezen idõ alatt állandóan velük együtt voltunk. Minden felkeresett volt diák és oktató, amennyire tehette, idõt-fáradságot nem kímélve, segítette a vállalkozást. Külön említést érdemel viszont Palkovics János kollegánk, aki olyan módon járult a vállalkozás sikeréhez, ami legtöbbünknek vagy nem állt módjában vagy nem gondoltunk annak fontosságára. Minden jó ha a vége jó, mondja a magyar közmondás, de a kezdetek is fontosak. Ezért szeretném még megemlíteni Kocsis Tibor kollegánk szerepét, aki a filmesek eredeti kapcsolatkeresését többünk figyelmébe hozta s nem hagyta, hogy érdeklõdés hiányában az 'süketülõ fülekre' találjon.

Utóljára szeretnénk megköszönni a Vancouveri Magyar Kulturális Egyesületnek és Szanyi László elnökkel fémjelezett újonnan választott vezetõségének, hogy ezt az alkalmat lehetõvé tették számunkra. Köszönöm figyelmüket, most pedig jöjjön a vetítés!"

Ezen alkalommal is többen jelezték igényüket saját példányok megszerzésére. A nem kis idõbefektetést kivánó és köszönetnélküli, munkát a DVD-k (és soknak VHS videoszalagok!) elõállítására, önzetleül Józsa L. vállalta magára (aminek terhe alatt még most is szenved !). A filmek soszorosításával azt is szeretnénk elérni, hogy azok árának 3/4 részét visszajutassuk a film készítõinek, mivel ezideig csoportunk semmilyen anyagi segítséget nem nyújtott feléjük.

(Rétfalvi László, Class of '61)

Magyar végvár a Csendes Óceán partján

(A Nanaimoi Magyar Otthon rövid története)

Az évek hosszú során Észak-Amerikába vándorolt magyarok közül hozzávetõlegesen 140 000 él Kanadában. Ezekbõl mintegy 16 000 talált otthonra British Columbia területén. A 78 000 lakosú Nanaimoban és környékén kb. 500 magyar származású személy él.

Aki eddig nem hallott Nanaimoról, azt eligazítom a térképen: Nanaimo a Csendes Óceán partján elterülõ 32 000 km^2 területü Vancouver Sziget keleti partjának középtáján helyezkedik el.

A város környékén élõ magyarok magyarságukat ápolni kívánó részébõl alakult meg 1985 õszén a Nanaimoi Magyar Kultúrális Egyesület. Alapítási kérvényünket 1986 februárjában fogadta el a tartományi kormány. Alapszabályunkban célul tüztük ki a magyar hagyományok ápolását és hagyományaink, nép- és

konyhamüvészetünk és történelmünk ismertetését Nanaimoban. Ezeket a célokat szem elõtt tartva, többé-kevésbé a kijelölt uton jártunk és járunk ma is. Részt veszünk multikultúrális városi rendezvényeken, népmõvészeti kiállításokon, nemzeti ünnepségeken, bazárokon, májusi parádékon (ahol eddig majdnem minden évben elsõ díjat nyertünk magyarosan feldiszített uszályunkkal (float). Gyakran patronáltunk Magyarországról túrázó elõadó-müvészeket és énekkarokat.
Idõközben, tagságunk száma az alakuló gyülésünk 30 személyrõl felemelkedett 110 személyre, majd megállapodott 80-90 között. Kimagasló eredménynek tekinthetõ kultúházunk felépítése, melyhez az anyagi feltételeket nagy részben az 1986-ban engedélyezett 'BINGO szerencsejáték'-ból befolyó pénz szolgáltatta. 1987-ben vásároltuk meg a 0.7 hektáros telket, melyet Kurucz János és alulirott mértünk fel és a mérések alapján készítettem a szükséges keresztmetszeti rajzokat a klubház megtervezéséhez (lévén a terület eléggé meredek domboldal). A kétszintes épület alagsora 3 méter magas vasbeton falat igényelt a déli oldalon és rézsutosan a keleti és nyugati oldalakon. A külsõ falak betontéglából épültek. Az építkezéshez szükséges terveket alulirott készített el (bár azokat hitelesíteni kellett egy építész mérnökkel, mivel ahhoz mérnöki kamara tagság kell). Az épület 9.7m x 15m alapterületre készült, de 1995-ben meghosszabbítottuk 4.5m-rel. 1989 május 7-én avattuk fel büszkeségünket, a 100 személyt befogadó Hungarian Cutural Centre-t, melybe oly sokan, oly sok munkát beleöltünk. A szalagvágás ceremóniáját a néhai Frank Ney, Nanaimo legendáshírü akkori, polgármestere, a magyarok nagy barátja végezte el.
A klubház általános berendezésébõl ki kell emelnünk a 130 cm képernyõjü televíziót, két billiárd asztalt, a 700-on felüli magyar video kazettát, könyvtárunkat és magyar, népmõvészeti régiókat reprezentáló, ruhatárunkat.
Havi taggyüléseink és vallási szertartások, a velük járó vacsorák, szüreti és álarcos bálok, mikulás esték, szilveszteri bálok, irodalmi esték, opera vetítések és nem utolsósorban a péntek esti billiárdozások egy nagy családi hangulatot alakítottak ki tagjaink között. Ma már negyedik éve tartjuk itt a Sopron Division utolsó évfolyamának, az örökös balekok évi találkozóját is.
Az épület és a benne folyó egészséges társadalmi élet odavonzotta az odaadó és munkálkodó magyarokat, köztük a környéken élõ, Vancouverben végzett erdõmérnököket és hozzátartozóikat is. Ma például a 90 tag közül huszonöten kötõdnek Sopronhoz. A hét tagú vezetõségben általában két vagy több 'soproni' (férj vagy feleség) szerepel.
Az utóbbi években egyre jobban a soproniakra nehezednek a klub vezetésével és fenntartásával járó terhek. Jelenleg például öt soproni személy tölti be az elnöki, az alelnöki, a pénztárosi, a titkári és ellenõri pozíciókat. A vezetõség tagjait évente választjuk titkos szavazással. A klub fenntartása sok-sok áldozatos és néha hálátlan munkával jár. Ezen munkákból Kurucz János veszi ki a legnagyobb részt. Õ egy személyben a klub pénztárosa, kertésze, gondnoka és kocsmárosa is. Bár az elsõ funkció kivételével a többi nem hivatalos de azokat is kell csinálni s nincs rá más jelentkezõ.
Lassacskán kiöregszünk, akik még Magyarországon születtünk. Sajnos az ittszületett generációt már nem érdekli az olyan munka amiért nem fizetnek Ez a tény nagyon szomorít bennünket, mert nem látunk rá semmi lehetõséget, hogy valaha is átvehetnék klubunk vezetését. Õk el vannak foglalva saját életükkel és legtöbbjük messze elszóródott errõl a vidékrõl.
Végrendeletünkben, a klub megszünése esetén azok a javak, melyek a bingo játékokból lettek fedezve, törvényileg a British Columbia Tartomány kormányára szállnak vissza, míg a fennmaradó összeget a tagság beleegyezésével adományozhatjuk más kluboknak, vagy egyetemi ösztöndíjként.
Reméljük, hogy még hosszú ideig bírjuk a club fentartásával járó feladatokat vállalni és a klub megszünésével egyelõre nem kell foglalkoznunk. *(Pintér László, BSF'61)*

A nanamoi Magyar Ház

ÉLETUTAK - ÉLETPÁLYÁK

(Ezen rovatunkban ritkábban látott vagy távolabbra került kollegáink életének olyan részleteit szeretnénk bemutatni, amelyek segíthetnek egymás megismerésében. Nem véletlenül, minden évfolyamról az idősebb Alumni társakat keressük fel elõször)

Beszélgetés Draskoy György, volt I éves hallgatóval

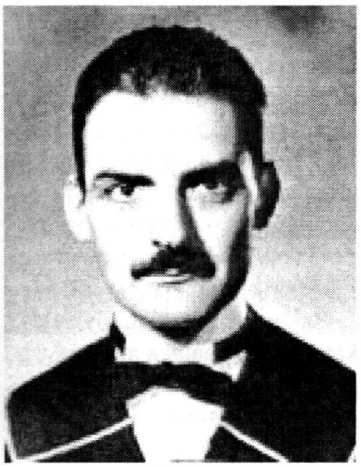

Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltöd manapság napjaid?
1987 ben mentem nyugdijba a newfoundlandi park servicetõl, ahol mint park engineer, park planner és az utolsó húsz évben mint 'chief of park interpretation' voltam alkalmazva. Röviddel ezután vissza költöztem Vancouverba, ahol hetente kétszer evezek a 'grandragons dragonboat' csapattal. Az utóbbi két évben 22 verseny számban indultam s nemzetközi versenyeken is vettem reszt. Honlapunkat is én szerkesztem (www.grandragons.org.) rendszeresen járok komputer tanfolyamokra, ahol honlapok szerekesztését és fényképek restaurálását tanulgatom komputeren. A világ minden részébõl küldik a fényképeket retusálásra. Emellett reikit, (japán kézrátételes gyógyítás) tanítok. Több mint kétszáz egyént avattam már be e gyógyítás titkaiba itt Kanadában, Magyarországon, Erdélyben, Costa Ricában és a Fiji Szigeteken.
Milyen munkakörökben és hol, dolgoztál pályád alatt s mit tartasz karriered csúcspontjának, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?
Végzésünk után a '4H Club' program keretében találtam alkalmazást New Foundland provinciában, ahol 1963-ig dolgoztam fiatalokkal. Tanítottam õket fõzni, varni, asztalos munkákra, alapfokú erdészeti ismertekre és a parlamenti procedura megértésére. Ezután, folytatólagosan a Newfoundlandi Tartományi Parkoknál dolgoztam nyugdíjba menetelemig. Mi adta a legnagyobb megelégedettséget? A '4H Club', mert ott nem szóltak munkámba bele a politikusok. A parkoknal is eleinte szabad kezem volt felvenni technikus segítõimet, de a 80-as évektõl kezdõdõen a Miniszter (titkárnõje által) listát adott oda, hogy kit kell felvennem. Csupa olyan ember került hozzám, akiket egyáltalán nem érdekelt a munkakör. Nyugdijba menetelem után 1990 ben a kormányok-közötti Federal Provincial Parks Council kitüntetett a Merit Award 'For Meritorious Service to Canadian Parks' amire büszke vagyok,
Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged; egyéni képességed, esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetõségek kihasználása?
Gimnáziumot 1-tõl 4-ig Gödöllõn, a premontreieknél, az utolsó négy évet pedig, 1945 után a Kalocsai jezsuitáknál végeztem. Itt kaptam meg alapjait az életben való érvényesülésnek s élet szemléletemnek. A fényképezés, amit apámtól tanúltam, segített legtöbbet munkámban. Szintén nagy hasznát vettem Adamovich, Jablánczy, Papp és Tuskó professzorok tanításának. Mindegyik professzor mást adott az életre. Apt Dönci bácsi a mások megértését, élet-bölcsességet adott át, szakmai tudása mellett. (Sokszor hallottam gondolatban Dönci bácsi szavait, amikor megfontolatlanul cselekedtem életemben). Az útépítést Adamovich Laci bá' úgy megtanította, hogy amikor a Trans Canada Highway-t építették az egyik park mellett, az én terveim szerint csinálták meg a leágazást. 'Park Interpretation'-ban semmire se jutottam volna ha az alapokat Tuskó Ferenctõl és Szy Furitól meg nem kapom. Miután 1968-ban a UNB -n megszereztem az MF fokozatot a magasabb képesítés nem vált hasznomra mert politikai változás miatt a munkahely amit be kellett volna töltenem nem jött létre.
Vannak e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?
Rendszeresen járok haza, ahol évente megyek Kospallagra egy 'életmód tábor'-ba. Erdélyben is voltam többször 'életmód tábor'-ban elõadást tartani. Bentlakasos 4-5 napos Reiki tábort már kétszer is vezettem ingyenesen Nagypallon, Pécs mellett, ahol a résztvevõk Magyarország mellett Erdélybõl, Vajdaságból és Németországból jöttek tanulni.
Hogyan alakult családi életed?
A UBC-n ismerkedtem meg Patricia Gill-el, akivel 1961-ben házasságot kötöttünk. Két fiunk született, Andrew 1964-ben és Antony 1966-ban. Idõsebb fiam komputer programmozó, a Newfundlandi Memorial University alkalmazásában, a fiatalabb, hányatott élet után most az üvegfuvást tanulnja s már szép munkái vannak. Feleségemmel 14 éve külön élünk.
Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt és beszélnelnek-e magyarul?
Igen, büszkén vallják hogy magyar öseik vannak. A nagyobbik elég sokat megért magyarul s mindketten voltak már többször is Magyarországon. Kisgyerek korukban voltak otthon a Balatonnál magyar anyanyelvi táborban.
Te egy kalandos életet éltél át soproni csoportunkhoz való kapcsolódásod elõtt, mondj arról egy pár szót!
Származásom miatt szenvedtem, gimnazista koromban az AVO egy egész éjjel vert hogy valljak osztálytársam és osztályfõnökõm ellen. 1951 -ben pedig kirugtak a szegedi egyetemrõl. Ezután mint müszerész-segéd dolgoztam a Ganz Villamossági Gyárban, Budapesten 1956-ig. A forradalom/szabadság-harcban aktívan részt vettem és a 'Szabó bácsi' Széna-téri csoportjához tartoztam. Miután nekem el kellett hagyni az országot, Jugoszláviába menekültem, ahol az internáló táborban megismerkedtem olyanokkal, akiknek rokonai a Soproni egyetemmel Powell Riverben voltak. Miután Vancouverba kerültem, felkerestem a soproni csoportot és szerencsémre felvettek. 1951-ben a Vasas színeiben a 4 x 100 vegyes váltó melluszó tagjaként országos bajnok lettem [hires vizilabdás olimpiai bajnokok Markovich (hát) Szivos, (gyors) és magyar bajnok Német (pillangó) társaimmal] A UBC-n több egyetemi melluszó csúcsot állitottam fel.
Ha valaki kerdezi hány éves vagyok, a válasz: papiron 74 a valóságban 17, mert ennyi éve vagyok nyugdijban s azóta élek. Komputerrel azért kezdtem foglalkozni, hogy a sok sok tizezer negativot s diapozitivot rendszerezzem. Fényképeim bemutatására honlapot szerkesztettem(www3.telus.net/draskoy).

Telefonbeszégetés/levélváltás Koltai István, volt II-éves hallgatóval

(Szándékunkat, hogy felkeressük a végzett évfolyamok legtávolabb élõ vagy 'leghalkabb hangú' tagjait majdnem fel kellett adnunk, amikor volt 'II-éves' kollegánk, Koltai Pista hollétét kutattuk. Nem kis detektiv munka árán azonban sikerrel jártunk és kapcsolatot tudtunk teremteni Pista bátyánkkal Budapesten. A tipikus kérdéseket, amelyeket interjú alanyainkhoz intézünk most nem lehet alkalmazni, helyettük itt van Koltai Pista szószerinti levele, amit kapcsolat teremtésünk után írt)

Kedves Laci !

Leveledet és azokat a kérdéseket,melyekben az élet-utamról érdeklődsz megkaptam.Köszönöm.Mivel sem odakint,sem idehaza egetrengető dolgok nem történtek az életemben,azért megpróbálok röviden egyet-mást el-mondani.

A Kanadában eltöltött 26 évemből az utolsó 17-et Kitimaton töltöttem.Itt a Crown Zellebach Canada Ltd., /Mai nevén TimberWest Forest Ltd.-nek dolgoztam/, Engineer Forester beosztásban.

A soproniak közül járt nálam a Sziklai Oszkár Tanár úr, Ő sajnos már nincs közöttünk.A Krajczár Ernő,a Tóth Géza,a Porpáczy Lebel,a Noviczky Zoli és a ZoltayBandi.

1982-ben kértem a korai nyugdijaztatásomat és még ugyan abban az évben végleg hazajöttem.Itthon élem a nyugdijas életet,utazgatom,ebben az országban annyi sok,szép látni-való van,hogy nehéz betelni velük.

Nős vagyok,egy Fiam van,aki Kitimaton született és egy 7 éves Kislány unokám,aki már Budapesten.

A Tablómat bekeretezve őrizgetem,egyes képét sajnos nem tudok küldeni,mert azokat annak idején elajándékoztam a rokonoknak.

Jó egészséget kivánok,Kedves Családoddal együtt,

2004.okt.5.

Udvözöl;

Koltai Pista

E-beszélgetés Ifjú Géza, volt III. éves hallgatóval

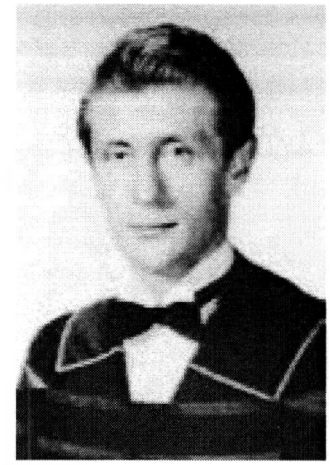

Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozástol és mivel töltöd manapság napjaidat?
Nyugdijba mentem 2001 Május 1-én. Jelenleg a 'Wood and Fiber Science' nemzetközi tudományos folyóirat főszerkesztője vagyok, ami sok időt vesz igénybe. Emellet sokat utazunk feleségemmel. Általában minden ötödik hetet nem itthon töltünk. Legszeretettebb helyeink a Carib, a Bahama és a Hawaii szigetetek, Florida tengerpartja. Európában pedig Németország déli, Olaszország északi része és Ausztria.
Milyen munkakörökben s hol, dolgoztál pályád alatt s mit tartasz karriered 'zenit'-jenek, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?
1959-es végzésünk után azonnal a Yale Egyetemre (New Haven, Conneticut) mentem s egy év alatt megszereztem az MF (Master of Forestry) fokozatot fatechnológiai tárgykörben. PhD tanulmányaimat szintén fatechnologiából, de már ismét a UBC Faculty of Forestry keretén belül végeztem el 1960-63 között. Ezután egy évet töltöttem el farost technologiai kutatásban a U. of California, Berkeley campuszán mint 'Post-doctoral Fellow'. Közvetlen utánna, 1964-ben kaptam oktatói pozíciót a 'Virgiana Polytechnic Institute and State University' nevü egyetemen, Blacksburg, Virgiana-ban, ahol aztán pályám további részét töltöttem. Kutatásaim alatt a fa mikroszkópiai és makroszkópiai szerkezetének és fizikai és mechanikai tulajdonságainak összefüggéseit vizsgáltam. Ott végig jártam a proverbiális 'akdémiai ranglétra' minden fokát s hét év után, 1971-ben kaptam 'Full Professor'-i (Professor of Wood Science and Forest Products) kinevezést, majd 1979-ben én lettem az szaktanszék vezetője. Talán az a 'zenit, hogy ezen az egyetemen egyedül kezdtem 1964-ben, mint fatechnológus tanár, de nyugdíjazásomkor a Fatechnológiai Szaktanszéken, amelyet 22 éven át én vezettem már 22 egyetemi tanár mőködött. Azalatt az idő alatt többmillió dollár adományt kaptunk egyénektől és vállalatoktól, melyből egy modern laboratoriumot épitettünk fel s láttuk el müszerekkel. Jelenleg ennek az egyetemnek van az egyik legnagyobb és legerősebb fatechnológiai osztálya Észak Amerikában. Az állam semmit sem adott erre a célra, mind adománykból jött. Szintén büszke vagyok arra, hogy két nemzetközi tudományos és technikai egyesület, a 'Society of Wood Science and Technology' és a 'Forest Products Society' elnökéül választott. Az előbbi a 'Distinguished Scientist Award' kitüntetéssel adományozott meg az idén. Munkámban nem annyira idealista célok vezettek mint inkább saját karrierem és tanszékem javítása. Ha mégegyszer kezdhetném az életet, akkoris ugyanezt csinálnám csak jobban!
Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged; egyéni képességed (rátermettség, munkabírás, elkötelezettség); esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetőségek kihasználása?
Nyilván a doktorátus fontos volt ahhoz, hogy egyetemi tanár lehessek. De a soproni karon szerzett mérnöki képzés is sokat segített karrieremben. Ha összehasonlítom a mi egyetemi képzésünket a kanadai/emerikai erdészek képzésével, akkor be kell vallanom, hogy mi sokkal jobban megfeleltünk továbbképzésre. Öregdiák kapcsolataim mindig megvoltak Bódig Jóskával és Kozák Tónival, hisz mindketten kamarásaim voltak Vancouverben.
Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?
Magyarországi kapcsolataim megvannak a rokonokkal (egy nővérem és családja Magyarországon élnek). Azokat minden 2-3 évben meglátogatom. A soproni egyetemmel is van kapcsolatom. Már 1972-ben ott dolgoztam 3 hónapig az Amerikai Tudományos Akadémia kiküldöttjeként. 1990-ben diszdoktorátust adott a Soproni Egyetem. 1993-ban szintén tar-tottam előadásokat mint meghívott professzor.
Hogyan alakult családi életed - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása?
Első házasságom 1960-ban Imrédy Marával *(Imrédy Elek vancouveri szobrászmővész lánya. A Szerk.)* 1981-ben válással végződött. Három biológiai gyerekünk van: Katalin (1961), Péter (1963) és Pál (1965). Elizabeth O'Neill -al, 1984-ben kötött második házasságom eredményeként még négy adoptált gyerekem: Castle (1961), Shawn (1962), Mickey (1963) és Shannon (1968) van.
Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklődnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélne-e magyarul?
Gyerekeim nem beszélnek magyarul mert ebben a kis városban alig van egy-két család, akikkel beszélhettek volna magyarul. Megasztán mindannyian a tanulásra és pályájukra koncentráltak és a magyar nyelv tudása nem sokat segítette volna őket karrierjeikben. Némi érdeklődésük van Magyarországgal kapcsolatban.
Hányan vannak 'utódaid' (gyerekek, unokák), merre szóródtak, mivel foglalkoznak?
Mind a 7 gyerek az összetett családban sikeres lett. Van egyetemi tanár (University of Florida, Gainesville, Fla.), marketing manager (Dallas, Tx), computer programmozó (Raleigh, NC), fizikai terápiás (Atlanta, Geo.), tanitónő (Richmond, Virg.), ingatlan ügynök (Cape Charles, Virg.), graphic artist (Kill Devil Hills, NC.). Összesen csak 6 unokánk van: lányomnál és idősebb fiamnál kettő-kettő, másik fiamnál egy és legidősebb fogadott lányomnál szintén egy.
Térj ki bármi más témára, amiről mondani szeretnél valamit.
Nekem Magyarországgal kapcsolatban sajnos főleg rossz emlékeim vannak. Azt talán sokan nem tudják, hogy apámat két évig börtönbe zárták koholt vádak alapján a II. világháború után, engem pedig 1951-ben 44 más diáktárssal együtt kizártak a soproni egyetemről az úgynevezett.' kommunista tisztogatás'-ok alkalmával. Előtte,1948-ban még a pécsi Nagy Lajos gimnáziumból is kizártak a Mindszety tárgyalások ideje alatt. A két év munkaszolgálat is egy tipikus gulág volt. Úgy látszik engem 'kinevezett' az a rendszer 'elrettentő példának'. Ezeket nem az oroszok, hanem a magyar honfitársak csinálták! Talán ezért is van az hogy nem tartottam fontosnak azt hogy gyerekeimet magyarra tanítsam. Hála Istennek, hogy jól meghurcoltak engem Magyarországon, mert anélkül talán soha nem lettem volna egyetemi tanár Amerikában.

Beszélgetés Ping Ferenc volt IV. éves hallgatóval

Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozásttol és mivel töltöd manapság napjaidat?
1988 márciusában mentem nyugdíjba. Azóta elfoglaltságom sokoldalú: házkörüli tennivalók, kertészkedésés és gyükölcstermelés saját használatra. Emellett madarászunk, sokat járunk ki a természetbe, egy szóval nem unatkozunk.
Milyen munkakörök-ben s hol dolgoztál pályád alatt s mit tartasz karriered csúcspontjának, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényõ eredményekben?
1957 májusában Vancouverben, a Powell River Vállalatnál kaptam nyári munkát s az alapján végzésünkkor, 1959 juniusában felvettek állandó erdészeti munkára. 1963-ban, New Jersey államban lakó rokonaim (nagynéném és unokatestvérek) közbenjárására USA vizumot kaptam s az év augusztusában erdészeti munkát vállaltam a Weyerhauser Vállalatnál, Klamath Falls, Oregonban. Rokonaim szerették volna ha közelükben vállalok állást de az Kelet-USA-ban nem sikerult s különben sem akartam túl messze kerülni volt soproni diáktársaimtól. Uj helyemen fönököm szerette munkámat s így már egy év múlva magasabb beosztásba kerültem, ahol erdõrendezési munkákat, mint becslés, légifényképezés, kisérleti ritkítás, stb. végeztem. Fönököm 1967-es visszavonulásával viszont, fétékenységen alapuló megtorlástól félve, új munkát kerestem s találtam is a Washington Department of Natural Resources (Állami Természeti Kincsek Miniszteriuma). Egy volt évfolyamtárs, Kósa Zoli hozta figyelmembe az üresedést, ahol õ is dolgozott. Az év augusztusában keztem az erdõmérnöki állást, Glenwood District (Kerület)-ben, ahol erdei utak tervezésével, építésével és karbantartásával és vágáshatárok és területek kijelölésével foglalkoztam. 1972-ben, egy átszervezés eredményeként áthelyeztek Tonasket, Washingtonba, ahol bár szükebb munkakörben de tetemesen nagyobb területen végeztem hasonló munkákat. 1979-ben ismét új feladatokat kaptam egy tervezett gyümölcsös-telepítvény felmérésére. 1980 és 81-ben az Okanagan Folyóval kapcsolatos vízmüvek építését felügyeltem, szivattyúházaktól kezdve, csõvezetékeken és víztárolón keresztül az elosztó mõvekig. Ez volt az egyik legnehezebb de egyben legkielégitõbb munkám is. Volt mit tanulni de minden jól sikerült. 1982-ben egy kéthónapos továbbképzés (magasabb rendszerõ müszerek kezelése) eredményeként a földmérõ részleg vezetõje lettem, ahol mérések tervezésével s azok lebonyolításával foglalkoztam. Ebben az idõben nagyon elfoglalt voltam, mert nagy területeket kellett újramérnünk, határok megállapítására mivel korábban azokat csalás következtében nem jelölték meg. Központunk elfogadta légifényképezésre tett javaslatomat s az lett az elsõ sikeres nagyméretü légifényképezéses területfelmérés Washington államban. Emellett a legolcsóbb kivitelezés is. A fölmérési munkavezetés mellett végeztem több más mérnöki munkát, mint hidak tervezése, építéseinek ellenõrzése és sürgõs feladatok ellátása. Rendszeresen hozzám jöttek komolyabb mérnöki munkák végzésére. Büszkeséggel tölt el, hogy például 1985-ben, amikor egy föúton fölcsuszamlás miatt szükségessé vált támfalat az általam készített terv alapján építették meg, a US Forest Service (Federális Erdészeti Szolgálat) által rendelt terv ellenében.
Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged; egyéni képességed (rátermettség, munkabirás, elkötelezettség); esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetõségek kihasználása?
A kérdésre több válasz van. Az én véleményem szerint a soproni erdõmérnöki oktatás jó alapot adott különbözõ problemák megoldására, segített a munkakövetelmények teljesítésében. Természetesen egyéni elkötelezettség s a diákkori idõkbõl származó kapcsolatok is segítettek.
Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?
Tartok kapcsolatot Magyarországon rokonokkal, barátokkal és volt évfolyamtársakkal. Itteni magyar barátokkal, az Okanagan Tó környékén élõ volt soproni diákokkal évente többször találkozok, de a vancouveri Soproni Bálokra 1992 óta, látásom romlásával nem tudok elmenni.
Hogyan alakult családi életed - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása?
1962-ben nõsültem, egy akkor Vancouverben élõ orvosi családból származó angol lány lett a feleségem. Két gyermekünk van, midketten Spokane, Washingtonban végeztek egyetemet s ott is élnek. Fiunk, Frank számítógép technológiát tanult s most mint szoftver mérnök van állásban. Lányunk, Cathaline ápolónõ s egyik ottani nagy korházban dolgozik. Nincsennek unokák.
Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélne-magyarul?
1965 óta négyévenként jártunk Magyarországra és Angliába látogotóba. Bár gyerekeink nem beszélnek magyarul, azért annyit tudnak, hogy unokatestvéreikkel megértik egymást. Utaztunk szülõfalumba Pápakovácsiba, Budapestre s meglátogattuk a Balatont, a Bakonyt és az Alföldet.
Térj ki bármi más témára, amiről mondani szeretnél valamit.
Én 1922-ben születtem s így szolgáltam is két évet a II. Világháború allatt, ahol kétszer megsebesültem. Egyetemre készülésemet egy súlyos vakbél probléma elõzte meg, amikor életemet egy harmadik orvos mentette meg, miután két másik orvos reményt nem látva felépülésemben már lemondott rólam. Mivel teljes fizikai felépülésre nem volt jó kilátásom, orvosom, volt tanitóm csatlakozásával szellemi munkára javasolt. Igy jutottam el a szakérettségi elõkészitõre 6 év elemi iskola után, majd a szakérettégivel, tehát a legalacsonyabb elõképzéssel, Sopronba egyetemi tanulmányokat folytatni.

Beszélgetés Szalkai András és Szalkai (Somogyi) Eszter volt IV. éves hallgatókkal

Mikor vonultatok vissza az aktív foglalkozásttol és mivel töltitek manapság napjaitokat?
Bandi 1995-ös nyugalomba vonulása után Richmondba, Vancouver egyik külvárosába költöztünk s idõnket a családi látogatások mellett utazásokkal töltjük. Többször voltunk Hawaiiban, megjártuk Közép és Dél-Amerikát (Mexico, Costa Rica, Panama, Virgin Islands, Colombia) s szeretünk utazni az USA-ban is (Washinton, DC, Las Vegas, Juno and Skagway, Alaska). Kanadát is átutaz-tuk tengerparttól tengerpartig. Szeretjük a tengeri sétahajózást és értékeljük a történelmi légkört amit Washingtonban és Ottawában tapasztaltunk.
Milyen munkakörökben s hol dolgoztatok pályáitok alatt s mit tartotok karrieretek 'zenit'-jének, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?
Bár az elsõ évek nehezek voltak, azok adták meg a tartást amire mindannyiunknak szüksége volt, ha meg akartuk állni helyünket az új világban. Az elsõ kanadai nyarunkon Bandi útépítésnél dolgozott a Minto bányánál Bridge River környékén, ahol segédmunkáként kezdett, de a nyár végén már õ tüzte ki müszerrel az utat, amit késõbb meg is építettek. Eszter pedig, az itteni megszokott nemi megkülönböztetés eredményeként mint takarítónõ dolgozott azon a nyáron egy Cache Creek, BC-i motelban. A következõ nyári munka már közelebb hozta Bandit a szakmához, mivel fagyári munkás lett a Lignum Ltd. Williams Lake-i faüzemében, ahol minden munkakört megjárt, ami a gyárban létezett. Eszter is 'feljebb' vitte mert bár munkája nem változott, de azt már privát otthonokban végezhette Vancouverben. 1959-es végzésünk után Bandi pályája kezdett felfelé ívelni. Visszakerült a Lignum vállalathoz Williams Lake-re, ahol hat év alatt a fakitermelési (évi több mint 300 000 m^3 fa) és erdészeti munkákért volt felelõs. Üzleti vállalkozásba is kezdett amikor alapító tagja lett a 'L.J.Miller&Associates' erdészet tanácsadó vállalatnak. Ezalatt Eszternek be kellett érni a vendéglátóiparban olyan munkákkal, amik nem kivánták meg felsõ végzettségét. Javult a helyzet, amikor 1961-ben egy UBC doktorandusz mellett kapott asszisztensi munkát. 1963-ban Bandi és Eszter pályája összefonódott házasságuk révén. 1965-ben átköltöztek Quisnel, BC-re, ahol Bandi munkát kapott a Wellwood Ltd. faipari nagyvállalatnál az elõbbihez hasonló munkakörben. A következõ 30 év alatt Bandi végigjárta a vállalat erdészettel, fakitermeléssel és feldolgzással foglalkozó részlegeinek egyre nagyobb felelõséggel járó pozicióit míg ki nem kötött a vezérigazgatói csúcson. Felelõs volt 600 szakszervezeti gyári munkás, 250 favágó és 40 irodai dolgozó munkájáért. 1994-ben az 'Association of BC Professional Foresters' (Erdész Kamara) Bandinak itélte, a soproniak közül elsõnek, a 'Distinguished Forester Award' ('Kiváló Erdész') rangos erdészeti kitüntetést, Eszter, bár a háztartás vezetése és a gyereknevelés lekötötték idejét, erdészeti hivatásához híven, részt vett Bandi minden erdészeti tervezésében s azok kivitelezésében. Közös alapító tagjai voltak és Bandi pedig visszavonulásáig elnöke is a 'Vernon Seed Orchard Co.-nak (több erdõgazdálkodási cég közös vál-lalkozása), amely 200 holdas területen termel genetikailag javított famagot. Bandi karrierje befejeztével vállalatának fõtanácsosa lett és felelõse öt belföldi üzemük erdészeti munkájának (amely üzemek évi 2 800 000 m^3 faanyagot használtak fel).

Mennyiben segitett pályátok alatt iskolai végzettségetek; egyéni képességetek (rátermettség, munkabírás, elkötelezettség); esetleg soproni öregdiák kapcsolatotok és általában az adott lehetõségek kihasználása?
Egyetemi szintü végzettségünk adta meg további sikereink alapját. Továbbá, keményen kellett dolgozni és el kellett sajátítani a helyi ismereteket. Nem volt szabad meghátrálni a kemény kihívásoktól és meg kellett ragadni a kinálkozó lehetõségeket. Mi olyan helyen dolgoztunk, ahol nem volt hová menni segítségért, egymásra voltunk utalva, saját erõnkbõl kellett merítenünk.
Vannak-e kapcsolataitok Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?
Rokonokkal és volt iskolatársakkal rendszeresen levelezünk s tartunk telefon kapcsolatot. Voltunk Magyarországon látogatóban 1969, 1988 és 1993-ban.
Hogyan alakult családi életetek - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása?
Egyetemi éveink alatt kialakult barátságunk folytatásaként 1963-ban összeházasodtunk. Házasságunkból két fiunk született, István 1965-ben és Dénes 1969-ben. Midketten végeztek egyetemi tanulmányokat, közös Alma Mater-unkon, a UBC-n. István geologiát végzett 1988-ban és ma mint az Ocean Cement Co. vezetõje dolgozik itt a közelünkben. Dénes közgazdaságtant végzett 1991-ben és Victoriában dolgozik a provinciális-állami BC Housing Corp.(Lakástámogatási Hivatal)-nak mint 'analitikus'.
Van-e magyarságtudata gyerekeiteknek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélnek-e magyarul?
Minkét fiunk ért magyarul egy keveset de nem beszélik a nyelvet.
Hányan vannak 'utódaitok' (gyerekek, unokák), merre szóródtak, mivel foglalkoznak?
Két unokánk van, Daniela 12 éves és Gabriela 5 éves. Victoriában élnek szüleikkel.
Térjetek ki bármi más témára, amirõl mondani szeretnél valamit.
A tenniszezés fontos része volt életemnek, sok szép eredménnyel. Már egri gimnáziumi éveim alatt 'ifjusági élsportoló' címet kaptam s kijövetelünk után is tartottam a nívót. *[Mind-annyian jól emlékszünk amikor 1957 õszén, hangos 'drukkolásaink' közepett Bandi legyõzte tenniszben, mindannyiunk büszkeségére, a UBC akkori legjobb játékosát, George Morfitot. A Szerk.]* 1957-ben és 1958-ban is UBC bajnok lettem. A játékot továbbra sem hagytam abba és sok fiatallal szerettettem meg a sportot. Életem legkielégítõbb eredményei, munkahelyeimen elért pozicióim, a Kiváló Erdész kitüntetés és egy fiatal Williams Lake-i lány életének megmentése mellett az hogy 25 éves önkéntes tennisz-tanítási munkám (aminek keretében bajnokot neveltem egy hátrányos egészségü fiúból) elismeréseként megkaptam a 'Mr.Tennis' címet, BC legmagasabb kitüntetését ezen a téren.

Beszélgetés Leskó György és Leskó (Rácz) Anna volt V. éves hallgatókkal

Mikor vonultatok vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltitek manapság napjaitokat?
Gyuri már majdnem 12 éve nugdíjaskodik, de nem unatkozik. Sok társadalmi munkát végez, főként az edmontoni, magyar szervezetekben. Néha egy-egy cikket ír az ' Új Toborzó'- ba, az edmontoni magyar kulturkör kiadványába és korábban részt vett egy 'magyar encyclopédia' angolra fordításában is. Panni munkakörülményei kevésbé változtak, mivel a háztartási munkától nem lehet olyan egyszerüen visszavonulni. Azt valakinek mindig végeznie kell. Emellett, Panni pár éve már a helyi magyar szervezetekben végez közösségi munkát s újabban ő is ír, elég rendszeresen, rövid cikkeket a Toborzó nevü negyedévi helyi lapban. A most megjelenő számban az ősi magyar népszokásokról írt. Különben házunk javítgatása elég sok időt vesz igénybe. Van egy kis tanyánk Oldman Lake-en, kb. 100km -re Edmontontól ÉNy irányban. A 110 holdas területünk fele erdő, fele mezőgazdasági terület. Itt nyaranta minden héten két napot töltünk kertészkedéssel, faültetéssel, vad bogyók szedésével és pihenéssel. Ezek mellett Gyurka még 2-3 család méh gondozásával is foglalkozik. A méhecskék megfizetnek a munkáért; jó évben 100kg körüli családokkénti méz terméssel.

Milyen munkakörökben s hol dolgoztatok pályátok alatt. Mit tartatok karrieretek 'zenit'-jének, úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényü eredményekben?
Mindjárt 1958-as végzésünk után Gyuri a UBC-n maradt tovább tanulni. Mivel már soproni évei alatt is érdekelte az ökológia, ezért MSc (Master of Science) disszertációjának is ökológiai témája lett. A BC-i 'Western Hemlock Zone' erdő tipusainak és talajainak összefüggéseit kutatta. PhD munkájához Seattle, WA-ban a University of Washington-on egy 'Atomic Energy Commission' ösztöndíjat kaptott, így a disszertáció témája a radióaktivitás hatásainak tanulmányozásához kapcsolódott. A Bikini Atollon felrobbantott hydrogen bomba közelében lévő Rongelap Atoll talajainak és talajvizének sótartalmát, valamint az atollokon honos két trópusi cserje sótörését és rádióaktív izotópok felvételét tanulmányozta, főleg üvegházi kísérletek alapján. Tanulmányai befejeztével Nelson, BC-ben dolgozott vagy másfél évet mint 'research officer' a BC Állami Erdészetnél, (BC Forest Service) majd 11évet töltött el mint 'research scientist' a Kanadai Erdészeti Kutató Intézet (CFS) albertai irodáiban, Calgaryban és Edmontonban, ahol az albertai erőtípusokat tanulmányozta a talaj és a klimatikus viszonyok függvényében. Emellett foglalkozott a Saskatchevan-i arid területeken végzett fásítások problémáival és bányák által rontott területek helyreállításával. Panni 1974-ig csak gyereknevelléssel és háztartással foglalkozott, hogy a gyerekek élete zökkenő mentes legyen és hogy a magyar nyelv megmaradjon a családon belül. Ezután kezdett vállalni kisebb szeződéses munkákat a CFS-től, ahol Gyurka is dolgozott. Nyáron semmiképen sem lehetett munkát vállalni, mivel a gyerekek egész nap otthon voltak, Gyurka pedig a Sziklás Hegységet és Alberta egyéb tájait járta állandóan. Panni munkavállalásába Gyuri állás változtatásaival járó gyakori költözés is beleszólt. 1975-ben az Alberta Forest Service-nél kapott állandó állást, ahol közvetlen főnöke, Németh Zoltán erdőmérnök, az erdők összetételével kapcsolatos nyarankénti terepfevételeit kellett a térképeken bejegyeznie. Néhány év múlva ezt az állást is fel kellett adni mert bár csak heti négy napos volt, de napi 10 órás munkaidőt igényelt, az pedig nem ment a család ellátásával.

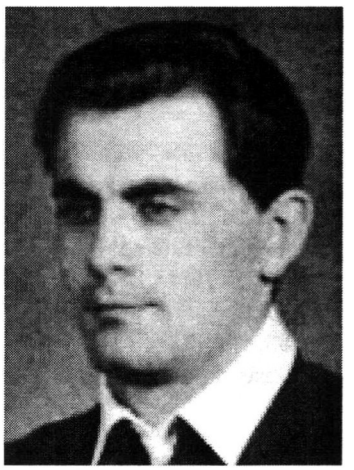

Gyuri harmadik és egyben utolsó munkahelyén a Syncrude Canada Ltd. nevü olajvállalatnál 17 évet töltött el. Mint a környezetvédelmi osztály igazgatója 15-20 tudományos kutató és technológus munkáját irányította és a környezetvédelemmel kapcsolatos állami engedélyek megszer-zésén dolgozott. Az osztály három részlege a levegő szennyezéssel, víz szennyezéssel és rontott területek helyreállításával foglalkozott. Kutatási eredményeik alkalmazása segítette vállalatát az állami követelmények betartásában és a termelés folyamatosságának biztosításában. Nagyon fontos volt jó kapcsolatokat tartani fenn az állami közegekkel, hogy a környezetetvédelmi rendeletek az olajhomok hasznosításával kapcsolatban ne tegyék túl költségessé vállalatának munkáját. Gyuri úgy érzi, hogy talán ebben a munkakörben érte el munkás éveinek legmagasabb szinvonalát. Mikor Gyurka a Syncrude olajhomok vállalathoz ment dolgozni, Panni is ott kapott állást a Technical Information Center-ben. Ez a csoport a mérnöki osztályt segítette adatok és különböző ismeretek gyüjtésével. Egy későbbi átszervezéskor a munkakör megszünt. Az utolsó 7 évben Gyuri mint 'senior research associate' segítette fiatal kutatók munkáját és végzett tanulmányokat. Egyik érdekes tanulmánya kimutatta, hogy az Edmonton körüli talajokban magasabb a szennyeződés szintje mint a Syncrude üzem környékén, Fort McMurray közelében

Mennyiben segített pályátok alatt iskolai végzettségetek, egyéni képességetek (rátermettség, munkabírás, elkötelezettség); esetleg soproni öregdiák kapcsolataitok és általában az adott lehetőségek kihasználása?
Mint mindenki más, mi is, iskolai tanulmányainkak és egyéni rátermettségünknek köszönhettük sikeres pályafutásunkat. Családon kívüli sikeres pályafutása nálunk inkább csak Gyurinak volt, mert Panni idejét és energiáját a családon belüli ügyek lekötötték. A munkámhoz szükséges tudást, Gyuri a UBC-n és a Uof Washington egyetemeken végzett tanulmányaival szerezte meg. Sopronból az erdő szeretetét és a praktikus, mérnöki gondolkozást hozta magával. Első munkahelyéhez az első nyári munkán szerzett összekötetések segítették. A következő két munkahely megszerzésében pedig az előző állásokban végzett jó munkájának híre segíthetett.

Vannak-e kapcsolataitok Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?
Minden nap olvassuk a magyarországi híreket de különben csak

rokoni és baráti kapcsolatokat tartunk fenn. Minden 2-3 évben Magyarországra látogatunk, főleg rokon látogatásra de egyetemi évfolyam találkozokon is voltuk. Főleg Sopronban, Budapesten és a Dunántúl egyéb városait látogatjuk, de unokáinkat körbe vittük az országban, hogy minden nagyobb magyar várost megismerjenek.

Hogyan alakult családi életetek - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása?

Évfolyamtársammal, Rácz Annával kötött házasságunkból 3 gyermekünk született: Anna Mária 1957-ben, aki ügyvédnek tanult (BA '79, LLB '82, U of Alberta), Lilla Júlia 1960-ban, aki könyvtáros lett (BA '84, U of A) és George Sándor 1965-ben (BA'93, U of A) aki mint hivatalnok dolgozik az egyetem elvégzése óta.

Van-e magyarságtudata gyerekeiteknek, érdeklődnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélne-e magyarul?

Gyermekeim anyanyelve magyar és írni, olvasni is tudnak magyarul. Mindegyik többször járt Magyarországon és kanadai magyarnak érzik magukat.

Hányan vannak 'utódaitok' (gyerekek, unokák), merre szóródtak, mivel foglalkoznak?

Három gyermekünk és öt unokánk van. Anna Mária Csiszár Péterhez ment feleségül és Vancouver, B.C. -ben élnek. Két gyermeket nevelnek, Pétert és Emilyt. Lilla Júlia egyedül él Edmonton, Albertában és a University of Alberta könyvtárában dolgozik. George Sándor az Edmonton melletti St.Albertben lakik és Edmontonban dolgozik egy pedagógusokat biztosító vállalatnál. Jennifer Niblock-ot vette feleségül és három gyermekük van: Alexander, Katherine és Éva.

Viszlai János és Viszlai (Delkin) Éva volt V.éves hallgatók története

Mikor vonultatok vissza az aktiv foglalkozastol, és mivel töltitek manapság napjaitokat?

Én 1999 tavaszán vonult véglegesen vissza az aktív foglalkozástól, Éva pedig továbbra is folytatja az önkéntes munkát a Múzeum-ban, amit közel 30 éve kezdett el. Az év egy részét uta-zással töltjuk, a többi időben a házon belül és kívül dolgozunk, kulturális eseményeket látogatunk. Ez az elfoglaltság határozza meg a hét programját.

Milyen munkakörökben és hol dolgoztatok pályátok alatt, és mit tartotok karrieretek' zenit'-jének, úgy egyéni megelégedettségben, mint általános érvényü eredményekben?

1958 márciusában fejeztük be mindketten az ötöd évfolyamot Vancouverben. A soproni végzettek közül az elsők között voltam, akik szakmájukban kaptak munkát. A BC Forest Service, Inventory Branch-hoz (a Brit-Kolumbiai Erdészeti Szolgálat erdőfelmérési és térképezési osztálya) vettek fel 1958 nyarán. Ezen a részlegen maradtam, különböző, egyre felelősebb beosztásban 1976 őszéig, amikor áthelyezésemet kértem a Growth and Yield Section-hez (növedék-meghatározó osztály), ahol aztán 1988 március 31-i nyugdíjazásomig maradtam, amikor már az osztály vezetője voltam. Ugyan ekkor vonultak nyugdíjba onnét Szy Furi, Kiss Jancsi és Andódy Edit kollegáim is. A 30 éves állami munka után még további 10 évet dolgoztam magán-vállalkozónként, átlagban 3 hónapot évente. Sajnos, 1989 juniusában szélhüdés (stroke) ért, ami lelassította munkámat. Külön említésre méltó események: 1975-ben Miniszteriumunkban csoportvezető voltam a környezetileg érzékeny területek meghatározásában. (Chairman of the 'Committee to develop guidelines for Environmentaly Sensitive Area Classification). Ezen az osztályon, vezetésem alatt 1976-ban tértünk át a 'számítógépes növedék-görbék' szerkesztésére majd később a pontosabb 'változó sőrőségő görbék' és táblák ('variable density yield' tables) előállítására. 1982-83-ban, 50 évesen meszereztem a minisztérium által megkívánt 'Vegetation Resources Inventory Photo Interpretation Certification' (növényzet-meghatározás légifényképeken) képesítést' Éva, gyerekeink korai érkezése okán ezidőtájt 'csemete-neveléssel' volt elfoglalva, de családunk gyakori jelenlete terepmunkákon őt is közel tartotta az erdei munkákhoz.

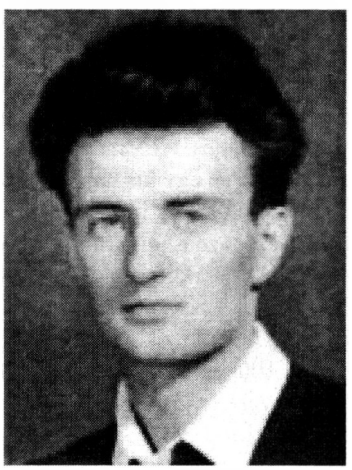

Mennyiben segitett pályátok alatt iskolai végzettségetek, egyéni képességeitek (rátermettség, munkabírás, elkötelezettség) esetleg soproni öregdiák kapcsolataidé és általában az adott lehetőségek kihasználása?

A Brit-Kolumbiában elfogadott, a UBC Faculty of Forestry-Sopron Division által kiadott diploma volt alapja az itteni erdészetben való érvényesülésemnek és előre haladásomnak. Sokat segített viszont a szorgalmas, becsületes és kitartó munka. Karrieremben a soproni öregdiákok a diploma megszerzésében segítettek. Azután én is segítettem, akinek tudtam, főleg akik hatáskörüm alatt dolgoztak.

Vannak-e kapcsolataitok Magyarországgal s miben nyilvánulnal meg azok?

Kulföldi utazásaink során sok időt töltünk Magyarországon. Szülő és rokon látogatások mellett kapcsolatot tartunk volt évfolyam társainkkal és volt gimnazista-kori barátokkal. Mihelyt lehetett, elmentünk az egyetemi évfolyam-találkozókra. Gyerekeink 'tizen-éves' korukban nagyon élveztek a soproni összejöveteleket. 2000 óta a Pünkösdkor tartott europai-Soproniak találkozóján is részt vettünk.

Hogyan alakult családi életetek - házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása? Hányan vannak' utódaitok' - merre szóródtak, mivel foglakoznak?

Még 1956-ban, Salzburgban esküdtünk össze és Jancsi fiunk 1957 szeptemberében érkezett. Lányunk, Marika pont két évvel később, ifjabbik fiunk, István pedig 1962 áprilisában született.

Az elsõ években május elejétõl augusztus végéig a munkahely közelében lévõ táborokban lakott az egész család, eleinte sátorban, késõbb lakókocsiban. Gyerekeink egészen egyetemista korukig jöttek velünk a táborokba. Marika lányunk és István fiunk, talán ennek eredményeként, erdészeti pályát választottak. Sõt, még Istvan felesége is erdész. Marika Ft. Nelson, BC-ben dolgozik a BC Forest Service-nek, István pedig Vernon, BC-ben dolgozik egy tanécsadó magán cégnél. Jancsi fiunk Victoria-ban a Brit-Kolumbiai állam alkalmazottja, számítógépekkel dolgozik.

Van-e magyarságtudata gyerekeiteknek, érdeklõdnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt?

Mindhárom gyerekünk beszél magyarul és érdeklõdnek a magyar események iránt. Többször voltak Magyarországon velünk látogatóban, Jancsi és Marika már nélkülünk is volt otthon. Jancsi tavaly járt utoljára Magyarországon. Unokáink, István két kis fia nem beszélnek magyarul, de szeretnek Magyarországról hallani.

Térjetek ki bármi más témára,amiről mondani szeretnétek valamit..

A Victoriai Magyar Társaskör megalapításában és vezetésében is szerepet vállaltunk és az utóbbi idõkig kitartóan dolgoztunk a magyarság érdekében. Minden megmozduláson igyekszünk részt venni, de a vezetést már a fiatalabbakra hagyjuk.

ANEKDÓTÁK

Szenyor és az 'egs'.

A rövid de szokatlanul velõs beszámolóm egy vizsgámrol szinte szállóigévé nõtte ki magá a korabeli soproni mondavilágban. Ahogy én vissza emlékszem, Bándi Péter (alias Pedro) kamarásommal együtt mentünk vizsgázni Adamovich László (alias Cinke) professzor úrnhoz mechanikából. Sajnos a tárgyat 'huzatos'-nak találtam. Az elõadásokon mindössze Cinke ragyogó szaktudását bámultam és sziporkázó humorát élveztem. A különbözõ meghatározások, összefüggések, levezetések, egyenletek, szabályok és hüvelyk-szabályok viszont csak reménnyel tudtak eltölteni. Reméltem, hogy valamikor, valami isteni csoda folytán, érteni fogom a mechanikát. A csoda sajnos késett és így csapágy golyókat izzadtam a vizsga elõtt. Legalább egy 'egs'-et (elégségest azaz kettest) mindenképpen ki akartarn húzni. Az 'egs' ugyan nem segített volna az ösztöndíjjal, de legalább nem kellett volna at 'Egy nyáron át magolt' cimõ tragédiában fõszerepelnem. Az utóvizsga (uv) rémüléteirõl meg ne is beszéjünk. A kamarásom ment elõször. Sikerét sajnos még 'váltakozó'-nak sem lehetett mondani mert 'elégtelen'-t (egyest) kapott. Szaknyelven, a Cinke 'kirugta'. Ez számomra rendkívül rossz elõjel volt mert kettõnk közül kimagaslóan Pedro volt az okosabb. Sajnos aggodalmaim vasbeton alapon nyugodottak. Nehány felderítõ kérdés után a Cinke nekem is azt mondta: "Hát kérem, tudja mit? Ne kínlódjunk ezzel most tovább. Inkább probáljuk rneg mégegyszer szeptemberben". Pedro várt rám a folyosón. "Na?" kérdezte (Pedro ritkán használt két szavat ha egy is megtette). Ködbe borult agyam egy pillanatra kitisztult és átvillant rajta, hogy mindketten 'egyes'-re mentünk. Egy meg egy az kettõ, azaz 'egs'. "Kamarásom", sóhajtottam, "ketten mentünk 'egs'-re". Pedro bólintott és további fecsegés nélkül elballagtunk Tamás bácsi (alias Centurio) menzájára. Ott ebéd után repetázással próbáltunk vigasztalódni.

(Bakó Jóska, alias Szenyor, Class of '59).

Fazokas memoriája

Hazánkfia, 'Molnár A' 1957-ben patológusként dolgozott az állami növényvédelmi laboratóriumban, Victoriában. Sopronhoz csak annyi köze volt, hogy a laboratórium õt bízta meg, hogy válogasson a soproni egyetemisták közül nyári munkára alkalmas diákokat. õ valószínüleg világháború utáni fiatal emigráns volt, mivel 1951-ben végzett a UBC-n és még jól beszélt magyarul. Elismert tudós lehetett, hisz róla neveztek el egy újonnan felfedezett gombát Nitschkia molnarii-nak. Ez a kártékony gomba a Douglas fenyõ vezérhajtását megöli, ami elágazott, többtörzsü, gazdaságilag majdnem hogy értéktelen faegyedeket eredményez. A 'válogató interjún' én is ott voltam és nem nagy meglepetésként, mint tudatlan balek, nem kaptam nyári munkát, de egy érdekes mozzanat világosan megmaradt emlékezetemben. Miközben Molnár úr a laboratórium munkáját ismertette, egy diák, az éleseszõ Fazokas, mint akit nem érdekel a téma, az emeleti ablakból bámulta az utcán történteket. Molnár úr nagyon sértetten lehordta Fazokast és ráadásul megkérdezte tõle, hogy mirõl is beszélt õ. Feri szószerint idézte Molnár utolsó mondatát, amin õ csodálkozva lecsillapodott és tovább folytatta elõadását.

(Pintér László, Class of '61)

Hudák Jancsi és Bódig Jóska Gõgös Ferit és Rétfalvi Lacit csítitgatja, 1957

Utcaseprés Jasperban

Még ma is gyakran visszagondolok azokra a napokra, 1957 forró nyarán, amikor Jasper, Alberta városka kellõs közepén (ott ahol a képeslapokról ismert 'Jasper' medve szobra áll a Vasúti Állomás mellett), a Jasper Nemzeti Park centrumában, 10 soproni egyetemista legjobb (és egyúttal egyedüli) öltözetében tolta, szokatlan északamerikai tolóseprõvel, a port. Ez volt a nyári munka, amit a kanadai kormánykörök biztatására az állami burokrácia feltálalt 'nyári gyakorlatként' (nyelvtanulás figyelembevételével!) 10 erdõmérnök hallgató, többségükben felsõbb évesek, sõt végzéshez közelálló mérnök aspiránsok, számára.

Sírni tudnék ha nem kellene nevetnem a képen amit mi kelthettünk az akkor még eléggé gyérszámú park-látogatókban. Többségünk fehér ingben, vasalt pantallóban, az alulírott pedig sínadrágban és síbakancsban, Csapó Imre pedig sötétkék öltönyben (!) tolta a port, amit a járművek hordtak fel az akkor már aszfaltozott úttestre. A többiek derültségére alulírott többször felnyögött, hogy "anyámnak megszakadna a szíve, ha látná mit kell fiának csinálnia".

Hirtelen zápor kelettkezett s mi, otthoni szokásként, félreálltunk a legközelebbi fedél alá, ami a Bank of Montreal primitív-pionír stílusban épitett tornáca volt (még ma is áll) amíg az esõ el nem állt. Az esõ nem tartott sokáig, de nem ismerve a kanadai szokásokat, egy kicsit bünösnek éreztünk magunkat, hogy megfutamodtunk egy kis megázás elõl. Ezt éppen magunk közt tárgyaltuk, amikor barátságos és jóakaratú munkavezetõnk, Hank Penner meg nem jelent a 'pick-up'-jával és nagy gesztikulálás közepette magyarázásba kezdett. Mint az angol nyelv kis ismerõje (valamikor egy évet tanultam angolul s még mindig emlékeztem a 'Mr Smith is a man, Mrs Smith is a woman' nyelvi kombinációkra) alulírott próbálta lefordítani a kommunikáció velejét. Az volt az értelmezésem, hogy a 'fõnök' lehordott minket, mert elmentünk a 'bunkhouse'-ba (értelmezésünkben =bank) 'aludni' (kezeit félrehajtott fejéhez tartva, félreérthetetlenél mutatta a szundikálás tényét!) amikor dolgoznunk illett volna. Ezután magával vitte Kassay Viktor társunkat, gondoltuk büntetésként, szállásunk konyhájára segítkezni (a konyhai segítkezést még lealázóbbnak véltük!). Aznap este tudtuk meg a magyar származású, de a nyelvet már nehezen törõ konyhafõnök és felesége magyarázatában, hogy munkavezetõnk csak egy jelentkezõt keresett közülünk konyhai munkára s megértésünk érdekében részletezte annak közelségét a 'bunkhose'-hoz, ahol, mint mutatta, 'esténként aludni szoktunk'. Persze, még akkor sem voltunk biztosak abban, hogy volt-e lehordásban részünk. A történelmi érdekesség kedvéért megemlítem a jelenlévõ teljes 'soproni névsort' : Csapó I, Kassay V és neje Zsófi, Palkovics J, Bakonyi N (ott maradt s azóta is ott van!), Horváth O, Bakos T és neje Magda, Jákóy E, Ronyecz J, Fónagy S és alulirott (az említett feleségek másútt, szállodákban dolgoztak).

Utóirat: Mint a Canadian Wildlife Service biológusa, 1967 és 1973 között sok idõt töltöttem tudományos kutatással Jasper Nemzeti Parkban, de utazásaim alatt egyetlen egyszer sem láttam utcaseprõket Jasper utcáin! Talán, mi 1957-ben olyan jó munkát végeztünk, hogy többé nem kellett az utcákat söpörni!

(Rétfalvi László, Class of '61)

Növekvõ önbizalmunk buktatói

Szobatársam (X) a reggeli újságot olvasva felhorkan: "Már ilyesmit is betesznek az újságba!" Kérdem: "mi háborít annyira?" Azt mondja: "A királynõ mellei megmerevedtek - ez az egyik cím!" Tényleg volt egy hír az újságban, hogy a királynõ mellszobrát felállították a helyi parkban a következõ cím alatt: 'Queen's bust erected'.

*

Szobatársam (Y) nagyon szerette a bort de nagyon szidta a számunkra egyetlen elérhetõ helyi terméket, a 'Calona Red'-et, ami tényleg borzasztó rossz volt. Ráadásul hazulról kapott levelet, hogy otthon olyan bõséges termés volt, hogy hordóhiány van. "Csak lehetne ide kihozatni", sóhajtozott barátom. Nagyon felderült, na végre valaki segít rajta, amikor az újságban látott egy AA (Alcoholics Anonymus) hirdetést: "Alcohol problems? - We have the answers. Telephone xxx xxxx". Telefonhívása a klasszikus félreértések csúcsa volt. Hiába bizonygatta a problemáját, inkább csak leckéztették, nemhogy elvállalták volna a bor importálását.

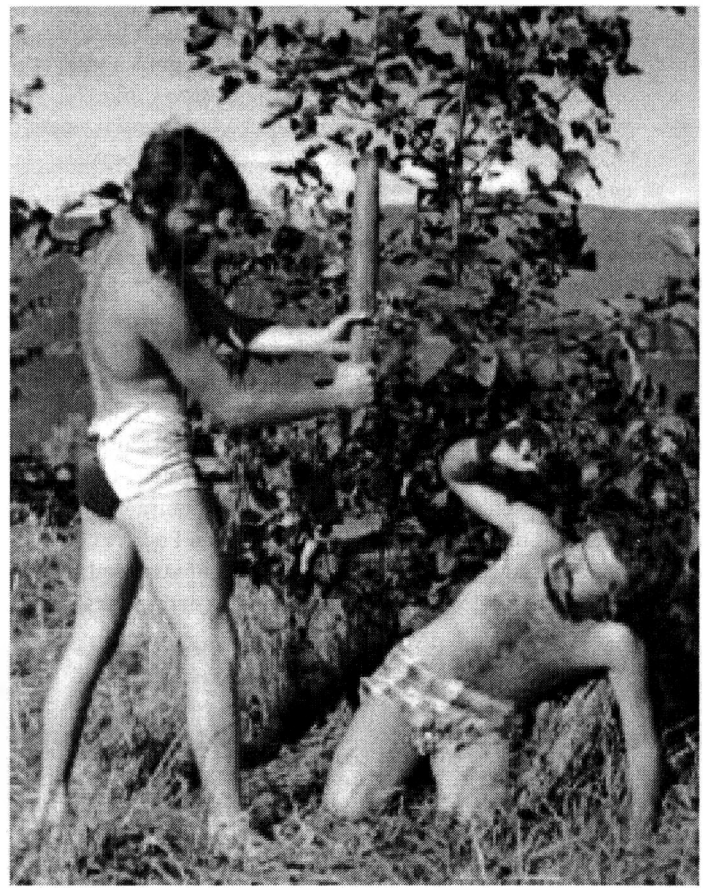

Szakmai vita, Grátzer - Dibúz, 1958

Mentünk be a UBC-re 'Csizi bácsi'-val (Roller volt soffõrje Magyarországon) s láttunk a bejáratnál egy csomó diákot állni, hüvelykújjukat kitartva, hogy valamelyik autó felszedje õket. "Mit csinálnak ezek?" - kérdi Csizi bá'. "Nincs autójuk s nem akarnak buszra költeni, igy próbálnak bejutni az egyetemre" mondta tolmácsunk. Egy hét múlva mentünk vissza Abbottsfordba s láttunk az út mentén egy fiatal embert 'bütykölni'. Csizi bácsi lehajtotta autónk ablakát s magyarúl odakiabált neki: "The hülye, nem látod, hogy nem az egyetemre megyünk!"

Szõkös körülmények között éltünk, minden fillér számított. Egyszer egy kirakatban láttam egy felírást: "3 shirts - 99¢". Ez bomba olcsó volt, bementem hát s leraktam a pult mögött álló kínai 'elárusító' elé egy dolláros bankjegyet s mutattam, hogy kérek hármat. A kínai nem akart adni, hanem inkább valami papírt kért. Elõszedtem a jogosítványom, az se segített. Ingek nélkül jöttem el s csak késõbb eszméltem rá, hogy az üzlet egy mosoda volt! *(Grátzer Miklós, Class of '58)*

Grozdits és a door-to-door salesman

Az elsõ években az angol nyelv elsajátítására való igyekezetünk néha visszásra sikerült. Grozdits Gyuri volt harmadéves barátunk szobát bérelt egy egyetemhez közeli házban s szerencséjének vélte, angol tanulás szempontjából, hogy a szokásos 'bézment rúm' helyett a háziak szintjén kapott lakószobát. Közel lévén a bejárarhoz, gyakran hallotta, amikor a háziasszony a "my husband is not home" kifejezéssel utasította el az akkoriban gyakran megjelenõ házaló elárusítókat (door to door salesmen). Meggyõzõdve, hogy a kifejezés hasznos tudnivalót tartalmaz az ajtónál kellemetlenkedõk túladására, barátunk jó kiejtéssel s nagy magabiztonsággal szólt az ajtónal megjelenõ árusítóhoz, amikor egyedül lévén otthon õ válaszolt a csengetésre: "my husband is not home"! Az árusító egy kicsit elámult, majd sarkon fordult és fejét csóválva, gyorsan tovább állt.
(As recited by Safranyik L. Class of '61 to the Szerk.)

That 'GD' wrench

It was the summer of 1957. 'Safi', with four other 'first year-types' was among the lucky ones who got a job for the summer. Jobs were hard to come by then, many in our group ended up spending the entire stretch from May to September amongst the memorable 'H-shaped buildings' of the Powell River Camp, that we all called home from March on of that year. They ended up on Vancouver Island's Thasis logging camp at Gold River to do the least desirable of harvesting work, that of a 'chokerman'. But somehow luck shone on Safi and he was selected instead to assist a carpenter hammering together one of those wood-frame buildings, a bunkhouse to serve as sleeping quarters for married folks. Eager to be of use, he put into full gear all his knowledge of the English language, acquired that spring in Powell River through intense listening to Mr Jarvis' repetitious lessons in basic vocabulary. The 'boss' was a friendly sort, quite easy on the young lad with little background in either his trade or his language. Safi soon learned the names of the basic tools and was prompt delivering them to his hands, whenever the boss called from one. Things were going well for a while but then some difficulties arose in installing the waterline to one of the buildings and the boss was 'getting hot under the collar'. Not having the right tool on his fingertip, he yelled out to Safi to bring him that 'goddam wrench'. Now, Safi knew by then what a wrench was, but he got frazzled at the 'kind' of wrench the boss called for. He calmly walked over to the toolbox, took a good aim and picked out one of the pipewrenches at random and handed it to him. The carpenter took the tool, solved his problem and Safi acknowledged with pleasure that he is progressing well: he just learned the name of another tool!
(As recited by Safranyik L, Class of '61 to the Szerk)

Sinka és a fék

Sinka Gyuszi volt az elsõ az I évesek közül, aki autót vásárolt 1957-ben. Lehetett az valami öt-hat éves Pontiac vagy talán Chevy, nagyjából mûködõ állapotban, de ahogy a hír hamar körbejárta, defektív fékekkel. Persze Gyuszi ezt tagadta s mi hittünk is neki, mert alkalomadtán nem hezitátunk elfogadni felajánlott 'rájdjait'. Igy lehetett ez a professzorokkal is mert Papp Feri bácsi is elfogadott egyszer egy ilyen felajánlott ingyenes fuvart. A hír a fékekrõl azomban hozzá is eljuthatott, mert amikor Gyuszi barátunk a kötelezõ megállás céljából a piros 'sztopsájn'-nál (emlékeztek-e még hogy akkoriban volt sárga stop tábla is, de hogy mi célt szolgálhatott azt nem tudom) már jó elõre elkezte vehemensen pumpálni a fékpedált, Feri bácsi gyanakvóan odaszólt: "Mit köpülsz te odalent, Gyuszi?" A fék gyakorta lett javítva, a fék viszont gyakorta elromlott. Egy alkalommal, mikor alulírott is igénybe vette az autózás lehetõségét, a fék javított állapotban lehetett, mert számomkérõ kérdésére, hogy: "Gyuszi hallom, nem igen mûködik a féked!" sofförünk olyan gyorsasággal lépett a pedálra, hogy a kérdezõ fejjel repült a szélhárító üvegablakhoz, ami be is repedt. Szerencsémre, nekem a napig tartó fejfájás mellett más bajom nem lett s Gyuszi barátom még az okozott kárt se akarta rajtam behajtani. Azóta nem ültem egy autóban Guszival!
(Rétfalvi László, Class of '61)

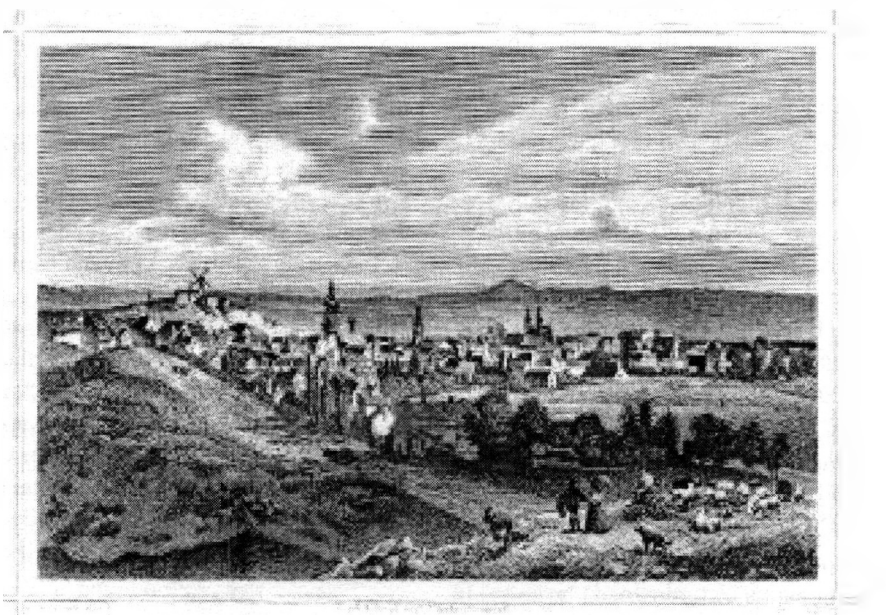

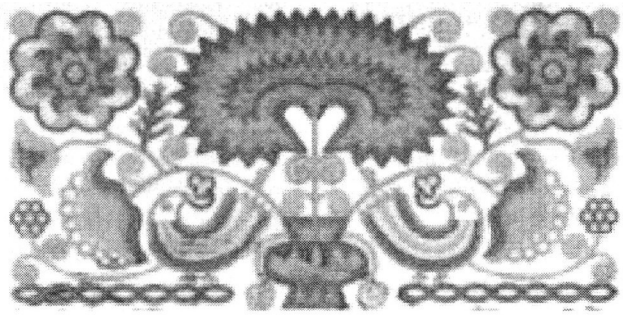

IROGATÁSOK

REFLEKCIÓK

Vetület

Úgy hozta sorsom, hogy van idõm visszatekinteni a múltba és kiértékelni azt, egyéni szempontból. De szeretném azt is, ha ennek az írásnak lenne értelme, nemcsupán egyéni szempontból. Elfoglaltságot, élményeket és nemzetünk érdekeit keresve sokfelé rohangáltam mozgalmas életem 'útvesztõin'; gyakran megfeledkezve azokról, akik hozzánk legközelebb állnak és minket leginkább szeretnek. Ez már a múlté.

Ez év április végén két szívroham és kapcsolódó oprációk kíséretében, gerincsérülést szenvedve több komplikáción estem át, amelynek következtében a Vancouver General Hospital és G F Strong rehabilitáló intézet 'vendége' voltam szeptember 20-ig. Azóta itthon gyönyörködöm azon pompás kerekszékes feljáróban, amit Józsa Laci és Rétfalvi Laci építettek öreg firmájuk segítségére, a Sopron/Selmeci hagyományok legszebb példájaként. Szobámból nézve ez a mérnökileg és esztétikailag is kiváló építmény mindennap emlékeztet arra az akadémiai szellemre, amit ennél szebben nehéz lenne kifejezni.

Köszönöm mindazoknak, akik érdeklõdésükkel személyesen, telefonon vagy üzenet által fejezték ki eggyüttérzésüket és hozzájárultak, ahhoz, hogy megkönnyítsék számunkra ezt a nehéz idõszakot.

A 2004-es év elsõ két hónapja különösen próbára tett minket, ami miatt sok mindenben elmaradtunk. Persze ez nem hozható fel kifogásként, mert tisztában kellett volna lennem azzal, hogy az én koromban mire képes egy öreg ember, függetlenül a közérzetétõl. Még kritikusabb, ha a jelentkezõ vészjeleket figyelmen kívül hagyjuk családtagjaink figyelmeztetése ellenére, ami már a butaság határait érinti. Tehát csak saját magam okolhatom, ott ahol az okoknak már nincs jelentõségük. Ha csak azt nem vesszük figyelembe, hogy mások okulhatnak tévedésünkbõl.

A szakemberek véleménye alapján hosszú ideig tartó rehabilitációnak nézünk elébe. De mivel miden tagomban, beleértve a sérülteket is, van érzés; ez okot adhat a reményre. Otthon élõ kedves, vasdiplomás firmánk, Dr.Halász Aladár (akinek édesapja orvos volt) így reagált a történetre: ha édesapját egy súlyos beteghez hívták, elsõ kérdése volt: "akarsz-e meggyógyulni?" Válasza az igenre: "akkor most kezdjük el". A célzás rám és másokra is vonatkoztatható; azzal a kiegészítéssel, hogy 'ember tervez, Isten végez'. Jó szerencsét, Üdv az erdésznek,

Major Richárd, aranydiplomás erdõmérnök, Vancouver 2004 október 4.

Gondolatok a KAPOCS szerkesztésrõl

Sopron Alumni néven ismert csoportunk nem egy 'szervezet', ahová tagnak jelentkezni kell, hanem egy 'közösség', amibe közös sorsunk révén tartozunk! Függetlenül attól, hogy részt veszünk-e a Sopron Alumni névvel fémjelzett összejöveteleken, vállalunk-e feladatokat érdekében, mi akik a Soproni Erdõmérnöki Fõiskola Kanadába/Vancouverbe került diákjai és oktatói voltunk, kiegészítve a már Sopronban végzett de velünk szoros kapcsolatot tartó társakkal, képezzük a közösséget. Minket összetartanak az együtt töltött iskolai évek, a Kanadába utazás és letelepedés együttes átélése s a gyakori és szoros baráti kapcsolatok. Páran, sajnos csak kevesen, önszántunkból feleadatokat/munkát vállalunk közösségünk érdekében.

Engem megkértetek és én elvállaltam 2003 tavaszán, idõszakos közleményünk, a Kapocs szerkesztését csinálni. Szivesen teszem s érzésem szerint jól, annak ellenére hogy rengetek munka van vele, fõleg az írott hozzájárulások kicsikarásával.

Meggyõzõdésem, hogy ha már adunk ki közleményt, akkor adjunk ki olyant aminek tartalma és külseje is arányban van közösségünk magas iskolai végzettségével. Ennek érdekében próbálok szerkezetet adni kiadványunknak és feltölteni olyan írásokkal, amik célzatosan itt jelennek meg elõször s közösségünk életét és érdeklõdését tükrözik. A megjelent írások, a szerzõk kívánalma szerint vagy 'szószerint' jelennek meg vagy javítgatva a szerkesztõ és szerzõ dialógusa alapján. Célom a gyakorabb megjelenés, hogy legyen alkalmunk elmondani mindazt, amit érdemes továbbadni utódainknak. Mivel az utódok nem vagy kevésbé járatosak a magyar nyelvben, cikkeink egy hányada angolul jelenik meg. A Kapocs-ot elektronikusan szerkesztjük Draskóy György évfolyamtársammal, akinek ismerete nélkül ezen a téren nem tudnék boldogulni.

Nem tartanám szerencsésnek, ha bármely önkéntes feladatvállalónk feladná munkálkodását mert valami kicsinyes érdek erõltetése közösségünk valamely részérõl elvenné kedvét a munkától. Ezen gondolat alapján érthetetlenségemnek szeretnék kifejezést adni kérdésemmel, hogy "mi haszna van annak, hogy olyanok akik nem vesznek részt a Kapocs szerkesztésében, felülbírálási joggal akarnak élni annak kivitelezésében? Nem lenne jobb ha hagynánk munkálkodni azokat akik élvezik többségünk bizalmát és készek és képesek közösségünk érdekében tenni?". *(Rétfalvi László, Vancouver,BC, '04 október)*

VÉLEMÉNYEK

Szándékunk bemutatni a British Columbia erdészetében végbemenõ változásokat a Soproni végzettségü erdõmérnökök müködésének ideje alatt s megvitatni azok szerepét a változásokban. Vitaindító cikként közöljük a következõ két írást, amelyeket szerzõik kérésünkre készítettek. Reméljük a téma érdekessége hozzászólásra készteti azokat, akik más helyeken, más szakmai területeken élték át a változásokat.

Rövid áttekintés az erdõmüvelés helyzetérõl Brit-Kolumbiában

A UBC végzõs erdész diákjait a második félévben meg szokta vendégelni a BC-i Hivatásos Erdészek Egyesülete (ABCPF). Az 1959-es években az egyik kanadai diák megkérdezte Kenneth G. Fensom- ot, a Kanadai Erdészeti Intézet akkori elnökét, hogy miért esik olyan kevés szó az erdõmivelésrõl? Mr. Fensom gyöngéden azt válaszolta, hogy nem szabad az erdészeti vállalatokat elkedvetleníteni, hiszen az erdõipar adja a 'vajaskenyerünket' és nem kell õket ilyenmivel megterhelni. Ez volt a dolgok állapota, amikor mi a UBC-n tanultunk. A 'fabányászat' és feldolgozás voltak a hivatalosan értékes és támogatott erdészeti müveletek.

Azóta nagy változásoknak lettünk tanúi és személyes elõmozdítói. A fejlõdés elõmozdításában nagy szerepet játszott John Stoke, a tartományi fõerdész és késõbb erdészeti miniszter helyettes, aki minket is erõsen pártfogolt. Közülünk, többek között ki kell emelnem Pendl Ferenc (alias Kotró) volt kollegánkat, aki a tartományi erdészet vancouveri erdõigazgatásban mint erdõmüvelõ kutató tevékenykedett. A partvidéki duglász fenyõ nemesítését/genetikai kiválasztását Al Or-Ewing kezdeményezte. Vele egy idõben és utánna Sziklai Oszkár végzett úttörõ munkát ezen a téren, míg Kiss Gyula a lúcfenyõ nemesítésében ért el eredményeket. B. McLean, a ABCPF elnöke 1995-ben, többek között a következõket írta: "A Brit-Kolumbiai magyar erdészek, mióta a Soproni Egyetem (részlege) megérkezett 1957-ben, pozitívan befolyásolták az itteni erdészet politikáját, gyakorlatát és hivatástudat szintjét". Ugyanott: "Szerencsések vagyunk, hogy a magyar erdészek kedvezõen befolyásolták hivatásunk fejlõdését" (lásd: Forum 5:2,1995). Amellett hogy a mesterséges felújítás rohamos ütemben fejlõdött, az ökobiológiai szempontok is döntõ szerepet kaptak. Az ökoszisztematikus osztályozás, a termõhely ismeret és annak alkalmazása már a tervek és elõírások mindennapos alapját képezi.Az erdõtörvény módosúlt az erdõmüvelési szabályokkal együtt 1987-ben. Ehhez jött hozzá a 90-es években az Erdei üiveletek Törvényének (BC Forest Practices Code Act) beiktatása és végrehajtása. Utóbbi nagy zökkenõkkel járt túl bürokratikus természeténél fogva és módosításra szorult. Ezt váltotta fel a Forest and Range Protection Act (FRPA). De a kitermelést megelõzõleg az erdõmüvelési elõírások továbbra is a tervezett vágásterületek vizsgálati eredményeire alapulnak: hulladék kezelés (slash disposal), talajelõkészítés, megfelelõ fafajok megválasztása, telepítése, talajviszonyok, stb. A felújítást követõen a betelepített vágásterületeket felmérik (silvicultural surveys), hogy megállapítsák az ültetett csemeték megmaradási százalékát, minõségét, az esetleges biotikus és abiotikus károkat. Évek multán a 'szabadon növõ' (free growing) állapotot is megállapítják, ahol a telepímény megszabadult a szukcessios növényzet versenyétõl. A korábbi években és évtizedekben felgyülemlett 'nem megfelelõen erdõsített' (non stisfactorily restocked = NSR) területeket már felszámolták, ami egymagában óriási teljesítmény volt. Ezzel egyidõben a mechanikai talajelõkészítés ültetésre és a fiatal telepítvényeknek a feltörõ növényzet kezdeti visszszorítása, az u.n. 'növényzetszabályozás' (vegetation control) is részét képezi az egésznek. A fiatal állományok ápolása, 'tisztítása' (non-commercial thinning, juvenile spacing) is megvalósult. Ehhez adódik még az erdõhasználattal együttjáró talajrontás visszaszorítása: talajtömörítésnek, eróziónak, vizek szennyezésének, a hasznos termõterület csökkenésének megelõzése.

Az utóbbi négy évben a tartományi erdészeti szolgálat (BC Forest Service) hatásköre leszükült és a vállalatokra hárult a tervezés és annak végrehajtása. Így a vállalati hivatásos erdészeknek nagyobb szerep jut. A szabályzatok kivitelezésének ellenõrzését nem a tartományi erdészet, hanem egy 'független ellenõrzési vizsgálat' (independent audit) által végzik. Ennek végrehajtása a Canadian Standards Association (CSA) hatáskörébe tartozik, 'képesített ellenõrök' (Certified Auditors) által.

A jelenlegi nagy probléma a 2003-as év óriási erdõpusztításai és a bogár, a 'mountain pine beetle' *Dendroctonus rufipennis* által elõidézett természeti katasztrófa. Ennek következtében a menthetõ faanyag kitermelése és hasznosítása a döntõ szempont, ami a normális terveket áthúzza. Így hát a 'tartományi fõerdész nem Larry Pedersen, hanem a bogár, amely a lodgepole pine *Pinus contorta var. latifolia* -t támadja a tartomány belsõ részeiben. A lodgepole pine erdõk egyharmada már fertõzött és 2008-ra ezen állományok 80%-a elpusztul. A kényszervágások teljes ütemben folynak és a fürésztelepek három üzemben dolgoznak. A fakitermelés versenyt fut a bogárral - eddig a bogár vezet. A kényszervágások miatt lecsökken a fakészlet s ennek következtében a helyes erdõmüvelés és annak tartamos beruházása elkerülhetetlen lesz. Vázlatosan itt közlök néhány adatot és megjegyzést a jelen helyzetrõl.

Erdõsítés. Az 1997-98-as idényben a vágásterületek 90%-át erdõsítették a tartományi tulajdonban lévõ (crown land) területeken és a kisvállalkozók erdészeti fejlesztési programjában (Small Business Forest Enhancement Program). Jelenleg a vágásterületek csak 73%-át telepítik, a többi természetesen újul fel. A természetes felújulás a 8 évvel ezelõtti 50%-ról csökkent 27%-ra 1996-ban.

Visszatekintés. Az elsõ csemetét 1930-ban ültették, az elsõ egy milliót 8 évvel késõbb, a 100-ik milliót pedig 1954-ben. 1981-ben ültették a milliárdodikat, a dupláját 1989-ben, a triplájáát 1993-ban. 2002-ben már az ötödik milliárd csemete került kiültetésre. A tartományi területeken elültetett csemeték száma 1982-83 és 1997-98 között háromszorosára emelkedett. A csemeték 70-80%-át tavasszal ültetik. Nyáron az u.n.'forró ültetés' (hot planting) keretében a többi 20-30% kerül telepítésre. A hot planting-re szánt anyag magjait decemberben vetik el és melegházakban csíráztatják. Május-juniusban viszik ki 'edzésre' (hardening) és június -júliusban ültetik el. Átlagosan

2 vagy 3 fafajt telepítenek minden területen, néhol többet. Az alkalmas fafajok megválasztása termõhely szerint történik. A vállalati erdész az aki az elõírások keretein belül választja meg a megfelelõ fafajt. Elsõsorban 'kívánatos' (preferred) fafajok, elsõ és másodrendı 'elfogadható' (acceptable) és harmadszor a 'harmadrendı' (tertiary) fajok kerülnek kiválasztásra. Legkevesebb 600 'preferred', a többivel együtt 700 csemete hektáronként az elõírás. Ez a 'minimum stocking standard'.
Csemetenevelés. Az elõírt cél 210 millió csemete évenként. Ezek mind 'tartályos' (styrofoam plug) csemeték. A doboz belsejét rézzel kezelt latex festékkel permetezik meg, hogy a túlzott gyökérbúvást megakadályozzák. Tartályos nagyságrendek: 4-10, 4-12 és 5-16 (átmérõ, cm - hossz, cm). Költségek 20¢, 35¢ és 50¢ a nagyságrend szerint. Tehát csemetetermelés, szállítás, tárolás, ültetés együtt 1$ egyedenként.
Talajelõkészítés A telepítést megelõzõ mechanikai talajelõkészítés (mechanical site preparation=MSP) még alkalmazott módszer. A hulladék égetés (slash burning) csak elvétve alkalmazott.
Növényzetszabályozás (vegetation control). É-Brit-Kolumbiát kivéve a kémiai módszereket kiküszöbölték. A mechanikai módszerek alkalmazása kis láncfürésszel, körfürésszel, baltával és gyürüzéssel történik. Több lombfa megengedett mint azelõtt. Jelenleg 1000 törzs a határérték hektáronként, de azt a vállalat változtathatja termõhely szerint (threshold number).
'NSR' növekedése. A 'nem elfogadhatóan erdõsített' területeket már felszámolták és beerdõsítették. De jelenleg a sok- és nagykiterjedésı erdõtüz (2003-ban) és a 'mountain pine beetle' rohamos pusztításai néhol több 'NSR'-t idéznek elõ, mint amennyi terület betelepítésre kerül.
Más erdõmüvelési rendszerek (alternative silvicultural systems) Ilyesmi alig van a fogalom klasszikus értemében, kutatási programokon kívül. 'Más' azt jelenti, hogy más mint tarvágás! Legtöbb erõtipus csak a tarvágásos rendszerben újítható fel. A részleges vágás (partial cutting) abból áll, hogy elegyes állományokban a 'mountain pine beetle' által megtámadott vagy elhalt 'lodgepole pine'-t hasznosítják csupán. A természetes felújulás nem kielégítõ és sok helyen a feltörõ növényzet elnyomja. Ezen állományok felújítása a jövõ feladata lesz.
Rézsüszilárdítás és növényzet telepítés. Ez a téma nem tartozik szorosan az erdõmüveléshez, de összekötõ az erdõmüvelés és környezetvédelem között. Útrézsük szilárdítása és a hordalék általi vízszennyezés megelõzése növénytelepítéssel, az u.n. 'bioengineering' már általánosan alkalmazott müvelet. A lágyszárú növényzet (füvek és nitrogén-kötõ fajok) telepítése felületi erózió megelõzésére vagy megszüntetésére már bevált módszernek bizonyúlt a 80-as 90-es években. Ezen dolgoztam évekig, míg a kutatási szintrõl sikerült a gyakorlati használatra átvinni és kötelezõvé elfogadtatni. Most még jobb mint az én idõmben volt 1994-ig, mert most már a fás növények, cserjék alkalmazása is valóra vált. Akkor még csak a kutatásig jutottunk el.
Erdõhasználat a talajvédelem vonatkozásában A földi közelítési mód leszükült, ezért kevesebb a traktoros közelítéshez szükséges közelítõ út és ösvény. Elõtérbe kerültek a valamikor még drága kábeles (drótköteles) függesztéses és helikopteres közelítési módok. Meredek lejtõkön használt gép (feller-buncher), a 'Timco excavator' a lejtvonalon képes felfelé haladni, dönteni, az anyagot összerakni, amit kábeles módszerrel közelítenek a rakodóra. A talajrontás megengedhetõ maximum-küszöbértékét túllépni tilos!
Az elõrehaladást sok próbálkozás, néha, néha siker, sok vita és szorgos kutatómunka eredményezte, amin a törvényhozás alapul. Hosszú volt az út idáig 1959-tõl, de nincs vége, amíg erdõt telepítünk, fát vághatunk és környezetet védhetünk.
(Homoky István, RPF(ret.), PEng (ret.), nyug. erdõmérnök, tudományos kutató, Class of '60, Logan Lake, BC, 2004 október 26)

Brit-Kolumbia partvidéki erdõiparának fejlõdése

Rövid történelmi visszatekintés. Brit-Kolumbiában az erdõhasználat és ebbõl eredõ erdõipar létrejötte körülbelül fél évszázaddal megelõzte az erdõgazdálkodás elementáris kezdetét. A 19. század második felében és az elsõ világháborút megelõzõ idõszakban az erdõipar szórványos tengerparti fürészüzemekbõl állt. A faanyagot ezekhez a fürészüzemekhez az államtól viszonylag minimális áron megvehetõ erdõterületek (Crown Grant) és bérelt erdõterületek (Timber Licence) szolgáltatták. 1912 egy történelmi fontosságu év volt Brit-Kolumbia erdészetének jövõjét illetõen. Az akkori tartományi kormány, felismerve az erdõk értékét és az erdõipar szerepét a tartomány gazdasági fejlõdésében, megalapította az Állami Erdészetet és egy erdészt, H.R. MacMillan-t, nevezett ki Fõerdésznek. (H.R. MacMillan a harmincas években alapitója lett a késõbbi világviszonylatban is nagynak számító MacMillan & Bloedel erdõipari vállalatnak.) Ez a kezdetleges de nagyon lényeges lépés lett az inditója az állam által szabályozott, de a szabadpiac elvei szerint müködõ erdészetnek és erdõiparnak Brit-Kolumbiában. A két nagy háború és azok pusztitásait követõ újjáépitések rendkivüli lehetõségeket hoztak az erdõipar számára. Nemzetközi piacok nyiltak meg és a temékek árai napról napra emelkedtek. Ennek természetes következménye lett az erdõipar rohamos növekedése és az erdõterületek szinte korlátlan igénylése. A második világháború kezdetén a fürésztelepek mellett már hat nagy kapacitásu papirgyár is müködött. Ezek még nagyobb fatömeg kitermelését jelentették a partvidéki erdõkbõl. A kormány belátta,hogy az erdõipar jövõjének érdekében az erdõhasználat rendszerében új szabályokra van szükség. 1947 ben a kormány Sloan Fõbirót bizta meg az erdészet és erdõipar alapos analizálásával. A 'Sloan jelentés' alapján 1949-ben a kormány egy történelmi fontosságú törvényt hozott az erdõ-használat és az erdõipar szükségleteinek szabályozása érdeké-ben. Ez a törvény, hogy biztositsa az erdõipar jövõjét, fejlõdési lehetõségeit és az ezeknek alapjául szolgáló erdõgazdasági programok kezdetét, létrehozta a hosszúlejáratú, felújitható erdõbérlési koncessziót. (Tree Farm Licence.) Ez a 25-évenként felújitható koncesszió négy lényeges változást eredményezett:
1/ A faanyag hosszúidõtartamu biztositása szilárd üzleti alapot adott a vállalatoknak nagymennyiségü tõkebefektetésre.Ez szükséges volt új nagyteljesitményü fürészüzemek, rétegelt lemez gyárak és papirgyárak épitéséhez vagy az elavultak modernizálásához. Ezzel párhuzamosan elindult a vállalatok függõleges felépitése. (Integrated forest product companies.) Ami azt jelentette, hogy a nagy erdõterületü koncesszióval rendelkezõ vállalatok a hatalmas tõkebefektetések biztositása érdekében birtokukba vették a faanyag feldolgozásának minden részét: tehát a rönk kitermeléstõl a végtermék elõállitásáig (fürészáru,papir,stb.) és sok esetben még a termékek piacra való eljuttatását is.

2/A világpiaci versenyképesség érdekében megkezdõdött az ipari koncentráció: vállalatok erdõterületeinek, gyárainak és üz-leti érdekeltségeinek összevonása. (Ilyen volt például MacMillan & Bloedel és Powell River vállalatok fúziója 1960-ban.)
3/ A hosszúlejáratu, felújitható koncesszió szintén inditójául szolgált a kezdetleges erdõmüvelésnek. A törvényerejü szerzõdés *az állam és a bérlõ között a vállalatokat bizonyos elõirt* erdõmüvelési programok kivitelezésére kötelezte: levágott területek beültetését csemetékkel, tarvágási területek nagyságá*nak* korlátozását, tüzvédelmi elkötelezettségeket, stb.. Az évi kitermelhetõ faanyag mennyiségét minden koncessziós területre a tartományi Erdészeti Minisztérium állapitotta meg, a felbecsült õserdõ faanyag leltárt és az új erdõk évi gyarapodását figyelembe véve.
4/A kis vállalkozók létezését biztositotta. A szerzõdés kötelezte a bérlõ nagyvállalatokat, hogy az évi kitermelendõ faanyag egy meghatározott részét kis vállalkozók termeljék ki.
Ezek voltak a partvidéki erdõgazdaségnak és erdõiparnak a fontosabb jellemzõi 1957-ben. A hosszúlejáratu, felújitható koncessziónak az alapszabályai még ma is érvényben vannak.
Megérkeztünk. Mi Soproniak, a hosszú vándorlás és bizonytalanság után, a Sziklás Hegység Sárga Fej (Yellow Head) hágóján átkelve, 1957 január 24.-én végre megérkeztünk a Fraser Folyó medencéjéhez honfoglalási szándékkal. A Sopron Fakultás a Brit-Kolumbia Egyetem erdész karának önálló részeként müködött és 140 diplomás erdõmérnököt képzett 1957 és 1961 között. A 140-bõl 23-an dolgoztunk partvidéki erdõgazdasági üzemeknél és gyáraknál egyetemünket képviselve széleskörü és külömbözõ szakmai vonalon. Ezekbõl nyilvánvaló, hogy volt lényeges részünk, irányitó szerepünk és alkalmunk befolyásolni a vállalatok rendszerén belül az erdõgazdaság és az erdõipar további fejlõdését. Hogy milyen mértékben és milyen eredményekkel sikerült ezt elérni nehéz lenne mennyiségi, minõségi vagy statisztikai adatokkal bizonyitani. Dolgoztunk becsületesen és lelkiismeretesen az egyéni tehetségünkhöz és szakmai tudásunkhoz mérten. A napok, évek multak és a munkában elért eredményeinkért elismerést kaptunk a vállalatok irányvonalának megfelelõ módon: fizetésemelés, elõléptetés, felettesektõl elismerés szóbeli vagy irott formában.
Mégis miben volt részünk, szerepünk?
A hatvanas években a fakitermelõ telepeken (logging camps) ámulattal, egy bizonyos foku félelemmel és szakmai megrázkódtatással néztük az erdõ kihasználását. Az erdõmüvelésnek csak a teljesen minimális kezdetleges formája volt alkalmazva: vágásterületek felégetése és csemete ültetés. A továbbiak a természetre lettek bizva. A Tartományi Erdészethez beadott kötelezõ kettõ és öt éves kitermelési tervek csak minimális megfontolást adtak másodlagos temészeti értékek (növény és állatvilág) megvédésére. Maximális fatömeget produkálni a lehetõ legalacsonyabb költségekkel, volt a vezérlõ irányzat. Az õserdõk fatömeg becslése, az állományok leltározása felgyorsitott ütemben történt annak érdekében, hogy a vállalatok meg tudják védeni az elérhetõ legmagasabb évi faanyag kitermelési követelményeiket a Tartományi Erdészettõl.
A hetvenes években végre megindult egy haladó irányzat az intenzivebb erdõgazdálkodás felé. Népszerü kanadai mondást idézve:
"végre láttuk a fényt az alagút távoli végén". Az állami szervek (erdészet, vadvédelem, természetvédelem) és a közvélemény szigorúbb követeléseinek hatására a vállalatok a kitermelési módszerek lényeges változtatására kényszerültek. Az új erdõk müvelése, természevédelmi programok és az erdõk másodlagos használata (az erdei utak megnyitásával) egyenlõ helyet kaptak az erdõhasználati tervekben és azok kivitelezésében. Ennek érdekében a vállalatok speciális szakmai képzettséggel rendelkezõ egyénekbõl külön csoportot alkalmaztak, azzal a feladattal, *hogy az erdõgazdasági üzemeknek tanácsot adjanak különleges* erdõmüvelési és természetvédelmi tervek kivitelezésében.
A nyolcvanas és kilencvenes évekre jellemzõ és ma is érvényben lévõ négy alapvetõ irányzat felelõs a partvidéki erdõipar további fejlõdésére és mai helyzetére:
1/ Gyors iramú gépesitése a kitermelésnek. A kezdeti Skandináv államokban bevált gépek és tapasztalatok alkalmazása után a helyileg gyártott gépek és módositott gyakorlati módszerek vették át a gépesités folyamatát. A gépesités egyre növekedõ arányban nyert alkalmazást, a döntés, közelités, rönk darabolás és rönk osztályozás szakaszaiban a kitermelésnek. A másodvágásra kész új erdõterületek adtak és adnak is elsõsorban kiváló lehetõséget a kitermelés gépesitésére. Az õserdõkben a gépesités lehetõségei korlátoltabbak általában a terep és a fák méretei miatt. Az õserdõkben ahol a vágásra jelzett állomány piaci értéke megengedi, mindinkább a helikopterrel való közelités nyer elõnyt a kötélpályás közelitéssel szemben. A helikopter közelités fõleg olyan terepen alkalmazható ahol útépités nem megengedhetõ költség vagy természetvédelmi okokból.
2/ A természetvédelmi fanatikus harcosok õserdõket védõ hadjárata újabb és költségesebb kitermelési módszerekre kényszeritette a vállalatokat. A nemzetközi piac megtartása érdekében a vállalatok bizonyitani is kényszerültek a faanyagból elõállitott termékek természetvédelmileg elfogadható eredetét. Egyes kitermelésre jelzett erdõterületek megoldhatatlan nézeteltérések helyei lettek a vállalatok és a természetvédelmi harcosok között. Ez sok esetben a termelés költséges átszervezését és átirányitását eredményezte.
3/Külföldi érdekeltség behatolása és vállalatok további fúziója nagy mértékben megváltoztatta a partvidéki erdõipar képét. Eredeti és nagy multú vállalatok eltüntek vagy beolvadtak más vállalatokba. Megkezdõdött a függõleges felépités lebomlása annak érdekében, hogy a vállalatok a világpiac változó és célzott felhasználásu fatermék követelményeit jobban tudják szolgálni. Erre példa a papirgyártás koncentrációja egy-egy vállalat kezében. Ugyanakkor az eredeti függõleges felépitésü vállalatok papirgyáraiktól megszabadulva több energiát és tõkét tudtak irányitani a világpiac követelményeinek megfelelõ fatermékek elõállitására.
4/ A fejlõdõ országok (Oroszország, Dél Amerika) olcsó fatermékeinek nagytömegü megjelenése sok esetben a régi és biztosnak vélt piacok elvesztését hozta magával. Ennek súlyos gazdasági és társadalmi következményei még ma is érezhetõk különösen a tartomány erdõiparra épült részein.
Mivel már elértük életünk idõszakát, amikor csak a karosszék kényelmébõl nézzük vagy hallgatjuk az erdõipar körül zajló eseményeket, elmondhatjuk némi büszkeséggel és megelégedettséggel: mi is ott voltunk és valahol hagytunk egy-egy maradandó lábnyomot.
(Jandó Tibor, Class of '59, Port Alberni, BC, Október 28, 2004).

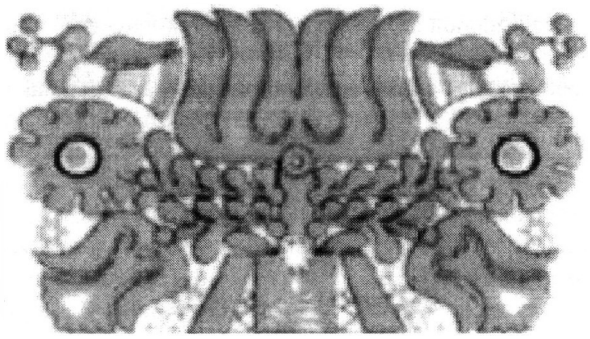

RECENZIÓK

Bölecz Béla: Elsodort falevelek

(Egy számkivetett naplójából), 2002, Saját kiadás (Minerva Könyvkiadó, Budapest, Hungary)

It is almost one year ago that I purchased Béla's book as a gesture of friendship but could not build up enough interest to read it until now. Several friends, having completed reading the book, urged me on to get going. With my renewed interest in the 1956 revolutionary days in Sopron, Hungary, I finally started reading sections of the book relating to those events. Needless to say, I kept on reading and the book held my interest pretty well to the very end.

The book's strength is Béla's unquestionable talent for descriptive writing and the fact that the impressive details are based on his diary, which he kept from the revolutionary days in Sopron in 1956 to the present. The diary-based details give the book a *documentary* value and it is of most interest to those of us who lived through the very same experiences but did not keep a diary and therefore, have only vague memories of the discussed events. Béla's descriptive power is impressive; he does not search for words, they either come from his extensive vocabulary gained through voracious reading of Hungarian literature or simply he makes new words, either through direct translations of the English/Latin roots or, very impressively indeed, he uses his creative talents to make entirely new ones!

Those of us, who occasionally are caught up in nostalgia, find the description of his earlier days and their tribulations a joy to read. It helps to bring back memories of our own happy and youthful days. Béla's personality shines through the pages of the book and his 'cockiness' is evident in most situations. The financial security that he now enjoys must be the fruits of his earlier hard working ways but the reader cannot help noticing the exaggeration that pervades his writing. He seems to exaggerate his accomplishments on most fronts; the hardships he faced; the animal dangers he encountered (definitely in terms of the species occurrence in the places of his travels and his size estimates!) and quite possibly his activities with the opposite sex. It may be praiseworthy, that he admits paying mostly for the attention of females but his too commonly repeated references to that topic and his commonly used situational descriptions of bodily functions are not a sign of impeccable taste. His descriptive flair and uncommon knowledge of the 'ins and outs' of places he visited with his friends smacks of information generally found in published travel literature, although the obvious interest he shows in places he visited is commendable. The extensive travelogues, however, quickly wore down my attention span and I must admit to only scanning those pages in the second half of the book. The descriptions mean little for one who has never been there or for one who finds travelling from A to B less of a joy and more of an endurance test.

I would have like to read more social commentary on the places he visited and on the lives of people he met, put in the context of times of his visits. Although he makes an attempt but his effort falls far short, sounding rather superficial like newspaper headlines. His lack of reference to the passage of time, to his own aging and more importantly to concurrent world events makes the story read like a never ending saga suspended in time. One wonders, when reading such diary-based accounts, what makes writers open up their private lives to others. The details of his early life makes interesting reading; the immigration to and settlement in Canada, as said earlier, is of value as a document; his skilled portrayal of the back-breaking work that was the norm in those days is educational to readers of later times and his advancement within his profession is useful to know for those in the same field of enterprise. But his repetitious travelogues that take up the bulk of the book are boring to read and his falling in love and forming a family is too personal to share with others. Since he wrote the book in Hungarian, his intentions must have been informing an audience in Hungary. The total lack of maps, therefore, makes geographical references he profusely quotes meaningless to the Hungarian reading public. His readers there could not find the sites of his escapades on locally available maps of any scale. Indeed, one in Canada would be hard pressed to find those places unless logging maps of very small scale were made available for use.

There appears to be a lack of connection between the title of the book and its contents, particularly with respect to the use of the plural. Perhaps I should be allowed to poke a little fun at the author and suggest, with respect to his consistent spelling of the verb 'seper' in place of 'söpör' and his preferential use of the singular to change his title to 'ELSEPERT FALEVÉL'

I hope to be forgiven for the harsh commentary because I enjoyed the book very much and wish to recommend it to all. The utter sincerity of the writer is laudable, his strength in confronting personal tragedy is exemplary and his humor is irresistible. Reading the book was an uplifting experience for me.

(L.Rétfalvi, Class of '61, Vancouver, 2004)

Pár szó Pintér Laci könyvéröl

Böngészve könyveim között, egy zöld borítólapos könyvre akadtam. A címe: LÁTOMÁSOK A MÚLTBÓL. Székembe süllyedve újra elolvastam. A könyv a messze múltba vitt vissza, Laci gyermekkorába, a bájos zalai tájakra, Vindornyalakra, onnan Keszthelyre, majd Sopron pezsgõ életébe találtam magam. Aztán peregni kezdenek az események: 1956 õszén lázba jön az egyetem, fegyvert fog a diákság, köztük Laci is, kit szintén magával ragad a forradalom szelleme, és tollat fog, verset ír:

"Özönlik a nép a pesti utcán,
Örömmámorban úszik a világ:
Nem történt egyéb, gyõztünk csupán:
Megbukott a moszkva-bábfigura...
Halál reájuk, az árulókra"

Innen a szálak más világrészbe, Kanada nyugati partjára visznek. A menekülés, a többhónapos hánykódás reális képe tárul elénk a könyvbõl. Majd jön az önmarcangolás, mely nem csak a memoárjából, hanem verseibõl is erõsen érzõdik. Õszinte képet fest a metamorfózis azon folyamatáról, melyen minden emigráns akarva-akaratlanul átesik. Majd újra életre kel és gyökeret ereszt a göröngyök között, ahogy hegedni kezd a megsebzett lélek. A magból új élet sarjad, és egy boldog családi környezet feledteti a múltat.

Ha még nem olvastuk a könyvet, adjunk alkalmat neki olvasmányaink között, mert itt-ott mindnyájunk életébõl van benne feledhetetlen részlet.

(Bölecz Béla, Class of '59, Nanaimo,2004).

Hulló falevelek

(Bölecz Béla könyvérõl)

Azt hiszem, mindannyiunk ismeri a farkasfai Bölecz Bélát, aki negyedéves hallgatóként hagyta el Sopront, és velünk együtt küzdötte, de talán úgy is mondhatnánk, hogy szenvedte át az emigráció elsõ éveit. – Hát ebbõl az erdõmérnökbõl hirtelen író lett, és nem is megvetendõ író.

Mint tudjuk, Béla fiatal korától kezdve jagyzeteket és naplót vezetett életérõl és a fontosabb történésekrõl, melyek felkapták érdeklõdését. Ezt a naplót szedte õ most mindannyiunk számára is érdekes, egy igen jó kinézetü és fölöttébb olvastató könyv formájába. Sokan ismerjük már Béla mosolyra, néha röhögésre fakasztó stílusát anekdótás verseibõl, melyeket 'ingtépõ' estéken – (ezt a kifejezést csak évfolyamtársai ismerik) – Mikulás estéken és egyéb csoportosuláson elõ szokott adni. De könyve nem komolytalan, hangneme nem is melankólikus. Könnyen olvasható, de nem pongyola. Nem lenyügözõ, de az egymást követõ idõrendi események szinte kényszerítenek a továbbolvasásra. Történeteibe beleszõtte a gyermekkor csintalanságát, a soproni egyetemi és katonai élet humoros és nemhumoros eseményeit. Könyvének talán legnagyobb értéke a Kanadában eltöltött elsõ öt-tíz év mindannyiunk által átélt nehézségeinek és a nehézségekbõl felépülõ elfogadható, majd megelégedett szakmai és családi élet kifejlõdési folyamatának leírása.

Nemcsak soproniak, de számtalan 1956-ban emigrációba sodródott magyar honfitársunk párhuzamot találhat Béla élete és sajátja között. Ezért értékes számunkra e papírra vetett élettörténet, de ennél messzebbre menve, a társadalom-kutatóknak is hasznára lehet majd.

(Pintér L.Class of '61,Parksville, 2003).

Hartai Klára sírja St. Wolfgangban van!

2003 nyarán otthon voltam Budapesten pár hetet, és július közepén megleptem magam egy hetes ausztriai úttal Sankt Wolfgangba vonattal/busszal.

Amikor 1995-ben elolvastam Roller Kálmán '...mi is voltunk egyszer az Akadémián' Torontóban megjelent könyvét, elszomorított a lektorok gyenge munkája, és kimondottan zavart néhány tényleges hiba a könyvben!

Különösen egy részletre térek most ki, a 83-84-85-ik oldalakon található Hartai Klára történetre. A fölényeskedõ stílus nem felel meg az akkori való helyzetnek: "Nehéz volt meggyõzni õket arról, hogy az ausztriai hegyek megmászása veszélyes vállalkozás..." ez egy maszlag, én magam is felmentem a hegyre Tóth Gézával, napokkal a temetés után, senki nem prédikált semmilyen veszélyrõl, azzal mi magunk tisztában voltunk!

Ennél sokkal nagyobb hiba amit a 84-ik oldal utolsó bekezdésében mond Kálmán bácsi: "November 19-én temettük el Klárát a St. Gilgen-i kis árnyas temetõben." Vajon mit érezhettek a rokonok ezt olvasva, mikor a tény az hogy Sankt Wolfgang falu temetõjében temettük Klárát?! Ferienhortból nem is tudtunk volna felvonulni a temetésre, mint tette az egész diákság, mert csak hegyi hágón lehet megközelíteni St.Gilgent gyalogösvényen. Vagy hajón a tavon át, vagy busszal. A St.Gilgeni kórház kezelte az eszméletlen Klárát egy hétig, majd halála után áthozták St.Wolfgang temetõjébe, és a soproni diákság Ferienhortból gyalog vonult fel,a falun keresztül, a keleti határban lévõ temetõbe, ahol Hartai Klára hátul a fal mellett kapott örök nyugvóhelyet. A további szöveg sem felel meg a valóságnak: "Sírkövére nevét és korát vésettük azzal a felírással, hogy súlyos hegyi balesetben vesztette el az életét. Azt is ráírtuk a sírköre, hogy magyar volt és az 1956-os magyar forradalom után menekült ki Ausztriába sok száz társával együtt." Micsoda halandzsa, micsoda mese. A valóság pedig most is jól olvasható az eredeti sírkövön:

"Itt nyugszik
Hartai Klára
1935-1956
Nyugodjék békében"

A fölényeskedõ hang folytatódik: "A soproniakat nagyon megrendítette ez a tragikus végõ kirándulás, rájöttek, hogy egy könnyelmü vállalkozás milyen balesettel járhat és óvakodtak a következõben a hegymászást megkísérelni. A séta az ausztriai havasokra nem olyan romantikus kaland mint a soproni fenyves erdõk sétányain." Teljesen meghazuttolja a valóságot: nem is szólva most Takács Jóska és társai hegyi kalandjáról pár nappal a temetés után. Én magam is folytattam a temetés után a környék felfedezését, kirándultunk hágón át évfolyamtársaimmal St.Gilgenbe, sõt a Schafberget is megmásztam Tóth Géza évfolyamtársammal egy meglehetõsen viharos havazó napon, a fogaskerekü sínei mentén fel a fahatár feletti menedékházig. Az

osztrák házaspár teával kínált, és figyelmeztettek hogy a hóvihar miatt nincs kilátás a csúcson, erre mi visszafordultunk, ismét a fogasvasút sínei mentén le a faluba.
A valóságtól teljesen eltérõ badarsággal zárja Kálmán bácsi a felyezetet a 85-ik oldalon: "Azóta a Schafbergre már fogaskerekü vasutat építettek, ami mindenesetre kényelmesebb és veszélytelenebb hegymászás, mint az volt annak idején, 35 évvel ezelõtt." Mintha ez a baleset késztette volna az osztrákokat a fogaskerekõ vasút építésére!!?? Amikor olvastam irtó begurultam, és azonnal írtam Tóth Gézának is, hogy Édesapám önéletrajzában olvasom hogy a 20-as években gyalog megjárta Schafberget a fogaskerekü vonat sínei mentén; vajon Géza emlékszik-e mikor épült a pálya. Nem, erre nem volt pontos adata, de neki sem tetszett a könyvben közölt szöveg.
2003 nyári látogatásom alatt érdekelt hogy fényt derítsek ezekre a téves állításokra. Kisült hogy a pálya 1893-4-ben lett megnyitva és a mozdonyok 110 évesek! A sírt is megtaláltam a Sankt Wolfgang falucska temetõjében, a DK-i hátsó sarokban a fal mellett. Szépen ápolt, rendszeresen locsolt évelõ virágokkal és két törpecédrussal a fakereszt két oldalán, márványtáblával a fent közölt felírással, és egy magyar szalaggal ellátott örökzöld koszorúval a kereszten. Sajnos elfogyott a filmem, hogy lefényképezzem, és nem tudtam eleget németül, ahhoz hogy megtudjam ki fizeti a sír gondozását. Talán a rokonai.
Persze én már 1995-ben leveleztem ezekröl a tévedésekröl Kovács Mikivel Victoriában abban a reményben hogy a könyv magyarországi kinyomtatásban helyesebben lesz, a tények szerint, de sajnos hiában, szóról szóra lett újranyomva az egész felyezet a budapesti kiadásban is! A lektorok pocsék munkájára jó példa, hogy a 155.oldalon "29,000 tonnás" Empress of Britain hajó a 156. oldalon mint "30,000 tonnás luxushajó"... szerepel. Mi a valóság? Az ottawai Museum of Technology reprodukált hajói között az Empress of Britain 27,500 tonnás volt az 50-es évek-ben! Ez egy apróság csak, de miért van lektor ha még a tökéle-tesen ismert listák ellenére is, a végzett diákok neveiben a könyv végén sok hiba van? Az pedig legalább olyan nagy szarvashiba, mint ami tévesen megjelent Hartai Kláráról a könyv mindkét kiadásában!
(Péch Gyula, Class of '60, Deep River, Ontario, 2004 aug.)

P O L É M I A

Terítéken

Sopronban lelt büszkeségem
Letört szarvát ápolom;
Nem hittem, hogy ezt megérem,
Hogy egyesek hiúsága,
Zsörtölõdés csúnya átka
Ül közénk, mint rossz rokon.
Türelmünket az öregség
Fölfalhatta biztosan;
Revansista furcsa eszmék
Megölték Selmec szellemét,
S közben köztünk sok-sok szemét
Elszállt alattomosan.
Szégyenérzet ma a társam,
Azzal alszom és kelek;
Jó hírünket rossz ruhában
Haza küldjük mi Sopronba,
Bár fájnak az õ okozta
Negyvennégy éves sebek.

Ehhez még anyit szeretnék hozzáadni, hogy én nem helyeslem az egyik ebéd-találkozó talán 15 megjelent személyének azon határozatát, hogy leveleket küldünk magyarországi személyiségeknek és újságoknak Benkõ Géza levelezésével kapcsolatban. Megjegyzem, hogy én sem egyezek személysértegetõ stílusával, de azzal a levéllel sem, amelyben Rétfalvi László próbálja bizonygatni tudományos kinézetü, de nem a tárgyhoz illõ statisztikával az Alumni igazát. Ha már olyan határozat történt, hogy levelet írnak a megsértett egyéneknek, akkor csak egy egyszerü, rövid bocsánatkérõ levéllel kellett volna elintézni az egészet, nem pedig egy három oldalas magyaráz-kodással. Ez az én saját véleményem.
(Pintér László, Class of '61)

Bár ezt a témát részemrõl lezártnak tekintettem, mégsem tudok ellenállni (s mint Szerk. kihasználni az alkalmat), hogy ne válaszoljak azon kitételedre, hogy 'kimutatásom' (a Kapocs 38.ik számában) nem a tárgyhoz illõ statisztikát használt. Könyörgöm, van annál egyszerübb mint megszámolni, a megkérdezettek függvényében, a visszaérkezett válaszokat a rendkivüli egyszerü kérdésre, hogy "tagja vagy-e, vagy nem...és adtál-e felhatalmazást...". Laci barátom! nagyon örülök, hogy véleményedet nyilvánitod s hogy a téma még verselésre is buzdított, de értsd meg már végre, hogy a célbavett szenyfoltot másképp nem tudtuk letörölni közösségünk arculatáról. Szólnunk kellett, mert az az ember azt a látszatot keltette a magyarországi olvasókban, hogy a 'mi' nevünkben szól! Ki kellett mutatni, hogy olyanra sohasem kapott senkitõl felhatalmazást! Be kellett bizonyítanunk, hogy csak a maga nevében szól! Nem gondolod, hogy Roller dékánunk megtiszteltetése múlt év decemberében, a 'Soproni Egyetem Diszpolgára' kitüntetéssel inkább a Sopron Alumni nevében irt tiszteletteljes javaslatunk (lásd a Kapocs 37.-ik 'különszámát) eredménye mint a korábbi s megszünni nem hajlandó rágalom hadjáraté, amit 'védenced' vitt véghez? Részemrõl ez a téma most már végleg lezárult!
(Rétfalvi László, Class of '61)

Kedves Rétfalvi László és Józsa László!

Május 16-án a két film bemutatása után kértétek véleményünket. Mivel ott nem akartam felszólalni a következõket jegyezném meg.

1. A film elsõ része kitünõ, gördülékeny, hüen követi a forradalom alatt történteket. Határozottan élveztem.
2. Sajnos, nem mondhatom ugyanezt a második részrõl, ami sokkal vontatottabb és ami még rontja ennek a résznek az értékét az az hogy, fõleg az elsõévesek (Rétfalvi, Józsa, Pintér, Kocsis, Safranyik, és Ötvös) uralják a mezõnyt.
3. Érdekes, hogy egyetlen volt leány hallgatónk sem jutott szóhoz, pedig nem sok hölgy végzett a UBC Erdészeti Fakultásán mielött mi idejöttünk. Többen szép pályát is futottak be közülük. (Persze nem volt egy leány sem az elsõ éven!)
4. Valaki azok közül, akik szóhoz jutottak, megemlékezhetett volna az elhunyt tanárainkról egy pár szóban, és talán a fényképeiket be lehetett volna mutatni. Roller és Sziklai kivételével a többirõl nem fog tudomást szerezni a magyar nézõközönség!
5. Ugyancsak érdekes, hogy a legnagyobb erdészünknek, akinek emléktáblát is állitottunk az egyetem területén, mintegy 50 méternyire a Józsa féle székely kaputól (amirõl bõven esett szó), Juhász Gyuszinak a nevét sem hallottam. Valaki szintén megemlékezhetett volna róla amikor a kaput fényképezték!
6. Van egy néhány nagyon hires erdészünk, Jandó Tibor, Tolnai István, stb. akinek az elért eredményeire nagyon büszkék lehetünk, õk sem szerepeltek a film második részében. Õk pedig még élnek, és tudtommal itt voltak British Columbiában a filmezés ideje alatt, de sajnos nem elsõévesek!
7. Ugyan a két elsõéves doktorátussal rendelkezõ kutatót bemutatja film, de arról nem is esett szó, hogy harmadéven nyolcan szereztek doktorátust (31 végzett közül), akik közül öt elég neves egyetemi tanár lett. Bódigot és Ifjút ugyan megszóllaltatta a film, de egésszen más témakörben. A többi évfolyamok lehagyásáról már nem is érdemes beszéni. Mi történt azokkal, akik nem végeztek (Vlaszaty, stb.)?
8. Ha Józsa Laci nem említette volna meg nyilvánosan, hogy „én azért nem szerepeltem a filmben mert Sopronban voltam", akkor talán nem is írtam volna meg ezt az egészet. De ez betette a kaput, ugyanis én világosam megírtam Kocsis baleknak, hogy „Sopronban leszek, de bármikor szivesen állok a filmezõk rendelkezésére". Azt viszont Ti is tudtátok, hogy ott leszek csak talán meg kellett volna valakinek emliteni, hogy a filmezõk is tudjanak arról, hogy van egy olyan hülye közöttünk, aki az életében már harmadszor (2003 nincs beleértve) hajlandó feláldozni a szabadidejét, minden anyagi kártérites nelkül, és haza megy tanítani a magyar diákokat. Talán a magyar nézõk számára ez is egy érdekes tény lett volna. A filmezõk ott voltak Sopronban akkor novemberben, amikor Winkler rektort filmezték, de szerintem fogalmuk sem volt arról, hogy közülünk is van valaki ott. Egyébként Szanyi Lacit is megtalálták volna 2002 õszén Sopronban!

Hogy ki a felelõs a fenti hiányosságokért, a televízió munkatársai vagy a „szervezõ bizottság", azt nehéz lenne eldönteni, de talán gondolkodjatok el rajta.

(Kozak Antal, Class of '59, Vancouver, BC, 2004-05-21)

Kedves Kozák Tóni,

Csak most olvastam megjegyzéseidet, mivel írása óta Európában voltunk. Ahogy jómagad is ráéreztél, mi akik lelkesen részt vettünk a film készítésében szívügyünknek tekintettük annak sikerét, tehát kivancsiak vagyunk mindazok véleményére, akik vagy távol tartották magukat, vagy távol maradtak a körülmények alakulása miatt. Tudom, hogy Józsa L már szóban válszolt megjegyzéseidre, de engedd meg, mivel vetted a fáradságot és részletesen kommentáltad a filmeket, hogy én is részletesen válaszoljak neked.

Mindenféle szabadkozás nélkül, legelõsször is legyünk tisztában avval, hogy a film a Novobáczky/Nádorfi/Somogyvári trio produkciója. Józsa és jómagam meg a sok lelkes támogató, nem utolsó sorban Palkovics, aki tehetõsége és bõkezõsége révén a legtöbbet tette, csak segédkeztünk. Ammenyiben volt 'szervezõ bizottság' akkor mi voltunk azok, mert nem volt senki más aki felvette volna a 'staféta botot'. Rá se merek gondolni, hogy milyen rossz nevet hagytunk volna magunk után, ha engedtük volna a filmeseket 'hányódni', egyik kézrõl a másikra 'passzolni' õket érkezésük után. Még arra sem volt jelentkezõ, aki elrendezze a szükséges meghívó levelet. Tibor tartotta a gondolatot életben addig, míg jómagam és Józsa rájött, hogy itt komoly dologrol van szó s olyanoknak kell kézbe venni az ügyet akik hajlandók idõt (s némi pénzt) nem kimélve elõsegíteni a vállalkozást.

Másodszor, de a leghansúlyosabban, vegyük tudomasul, hogy a film a Magyarországi nézõközönség részére készült. A film készítõi azért mégis csak jobban tudják, hogy mit mutassanak be az otthoniaknak, hiszen évek óta ebben a szakmában dolgoznak. Hogy nekünk hogy tetszik az magunk között fontos, de az otthoniaknak kevésbé. Természetesen a történelmi hüség az 'paramount', de nem hiszem, hogy avval lenne vitatkozni valónk. Na most, jöjjenek a megjegyzéseid sorban:

1. Örülök, hogy hozzánk hasonlóan élvezted az elsõ részt.
2. Sajnálom, hogy nem élvezted a második részt, pedig sokunknak az a véleménye, hogy az az érdekesebb, már csak a sok szép táj és ekzotikus 'native' háttér zene miatt is. Ugyanezen okok miatt, talán az otthoniaknak is ez fog tetszeni jobban. Természetesen ízlések különböznek! Miért rontaná a film értékét az, hogy a megszólaltatottak a lehetõ legszélesebb érvényesülési skála példái, még akkor is ha túlnyomóan egy évfolyambeliek? Ha még egyszer megnézed a filmet (mi már többször láttuk) rájössz, hogy az elsõévesek nem a fõszereplõk, hanem inkább többször szereplõ kommentátorok. Ami annak lett következménye, hogy amikor valami jelenetnél szükség volt valami megjegyzésre, mi akik 'kamera-közelben' voltunk, 'kamera-végre lettünk kapva'. Lehetett ez volna máskep is ha (!) lett volna más jelentkezõ, amikor segítõket kerestünk.
3. Te is tudod, hogy lányok kevesen voltak a diákok között s

akik 'szép pályát' futottak be vagy nem Vancouver/Victoria/ Nanaimo közelében élnek vagy már nem élnek (Andódy Edit, Szauerné Szikszai Kati). Kivancsi vagyok, hogy kire gondoltál, amikor megjegyzésedet tetted? (Juhászné Gyöngy Erzsi meg se jelent a victoriai 'kerekasztalunknál'; Orlócine Mihály Márta és LeskónéRácz Anna messze-messze laknak innen, Szászné Kubunyi Julika pedig tudott a produkcióról, de õ sem jelent meg a kerekasztal beszélgetesen, amit pedig bejelentettünk a Soproni Bálon; Dibúzné Bruckner Jutka nem jelentkezett, Seattlebe pedig nem lett volna könnyü lemenni a film felszereléssel (láttátok volna a 'herce-hurcát a vancouveri repülõtéren!); Horváthné Balogh Isabella is eljöhetett volna a victoriai találkozóra, de valószínüleg valahol utazott; Váradiné Fejes Mária nem egészséges s Héjja Anna hollétérõl nem volt tudomásunk. Menjek tovább, Tóni?)

4. Kifelejtetted volt oktatóink közül Adamovich Lászlót és Szy Ferencet, akik szépen szerepelnek. Tényleg lehetett volna hivatkozás az elhunytakra s a betegekre, de a forgatókönyvet nem mi irtuk s te pedig nem voltál itt, hogy erre õket emlékeztesd (mi pedig erre sajnos nem gondoltunk). Ez tényleg hiány.

5. A Juhász Emlékparkot csak a filmesek ittléte után hozták létre (!), tehát megjegyzésed nem megalapozott. Juhász Gyuszi tényleg szép pályát futott be, büszkék is vagyunk rá, ugyanúgy mint sok más volt soproni diákra, akik szépen megállták helyüket az itteni világban. Ha újra nézed a filmet, láthatod, hogy az egész interjúkon alapul, tehát valamelyik megszólítottnak kellet volna õt és más szép pályát befutott erdészt megemlíteni. Nem tudom hova illett volna. Ha újra csinálnánk ilyent, okvetlenül kellene rájuk gondolnunk.

6. Tóni, túl lovagolod az 'elsõévesek'-re irányított élcelõdéseidet! Még mielõtt Józsa és Rétfalvi bekapcsolódott volna a dologba Kocsis már kapcsolatba lépett Jandó és Tolnai 'híres erdészeinkkel'. Az elõbbi friss operációja miatt kellett, hogy lemondjon a szereplésrõl, az utóbbi pedig nem régi agyvérzése miatt nem tudta vállalni az utat Vancouverbe. Ha édeklõdtél volna köreinkben, kaphattál volna válaszokat ilyen irányú hiányérzeteidre.

7. Tóni! Nem 'PhD olimpiász'-ról van szó a soproni diákiok történetében! Engedd meg saját véleményemet is kinyilvánítani, hogy a PhD fokozat bár érdemre méltó, nem mércéje egy ember sikeres életének. Nagyon sokan, más pályákon hasonló magas eredményeket értek el, sokan mások pedig minden kitüntetés és tudományos fokozat nélkül lettek ugyanolyan hasznos hozzájárulói itteni létünknek. A PhD hangoztatása mások lebecsülését jelentheti.! Tóni, milyen évfolyamokat hagytunk le? Minden évfolyamról volt egy-egy megszólaló; az elsõ évrõl Safranyik, a másodikról Homoki, a harmadikról Bakos, a negyedikrõl Grátzer, az ötödikrõl pedig Pászner, az oktatók közül pedig (mind a két élõ és egészséges) Adamovich és Szy. A többi szereplõ csak a filmesek által felhasznált 'töltelék' volt. Jómagam a történelmi háttér bemutatása miatt, Józsa pedig az indian fafaragások bemutatása miatt lett szerepeltetve, teljesen a filmkészítõk döntése szerint.

8. Teljesen egyetértek érveiddel, legfontosabb lévén az otthoni közönség számára kifejezetten érdekes kapcsolatod (kapcsolatunk (?), ha remélhetõleg itteni közösségünk nevében is teszed) a régi Alma Materrel. Nagy hiány, hogy kimaradt!. Zokon vétele megérthetõ és teljes szimpátiát érzek irántad, mivel én is büszke vagyok arra amit csinálsz. A filmesek nem tudtak rólad, vagy nem eleget, mivel senki sem informálta õket. Ebben mi is ludasnak találtathatunk, bár nem lévén financiális támogatói a soproni/salzburgi vállalkozásnak, nem is lett volna beleszólásunk. Na, 'itt a vége, fuss el véle'. Üdv.

(Rétfalvi László, Class of '61, Vancouver, BC. June 22, 2004)

Megjegyzések az 'Elvándorolt Alma Máter' filmhez.

Mint jó néhányan közülünk, én is megrendeltem a fenti cím alatt összeállított filmet DVD lemezen, miután az a soproni egyetem egy tekintélyes részének, a forradalom elbukása utáni, Vancouverben való letelepedését és annak kanadai mõködését tárgyalja, azaz RÓLUNK szól. Gondolom mindannyian vártuk és örömmel néztünk a filmet készítõ kis csoport érkezése elé. Igyekeztünk õket segíteni, munkájukat megkönnyíteni. Lassan, de végre elkészült a film. Jómagam csak nemrég nézhettem meg a filmet, mert DVD játszóm nem volt. Pár héttel ezelõtt azonban erre is sor került. Úgy képzeltem, hogy a filmben egy tárgyilagos képet fognak adni a mi csoportunk sorsáról, a Soproni Egyetem idegenbe szakadt részlegének a történetérõl. Az interjuk alapján az összevágott szöveg kétséget kelthet sok nézõben a Kanadába jutásunk igazi okairól. Valahogy azt próbálja a film sejttetni, hogy ez többé-kevésbé kalandvágy eredménye, nem pedig a politikai rendszer bosszúja elõli menekülés és a szabadság utáni vágyódás volt, a hosszú kommunista diktatúra után. Az egyéni interjukból és a filmben látottakból az eredményeinket ismerõk ugyan le tudják szürni a valóságot, de a történetünk nem ismerõinek kétségei támadhatnak kivándorlásunk indító okairól, itteni beilleszkedésünkrõl és eredményeinkrõl. Elitélendõ a mi csoportunk rágalmazása Szilvási 'Bujkál a hold' címü szennymüvében. Ezt a könyvet mutatja a film, amikor Winkler a mi történetünket ismertetõ 'irodalomra' hivatkozik. Ez ugyan regénynek íródott, de amikor megnevezi a Vancouverben letelepedett soproni egyetemi részleget, és így kapcsolatba hozza velünk a hazugságait, az már becsületsértõ rágalmazás, amit erélyesen vissza kell utasítanunk. Ez a könyv három kiadást ért meg Magyarországon állami támogatással, azt hiszem összesen 30 ezer körüli példányszámmal jelent meg. Ez azt jelenti, hogy a könyv otthon széles körökben olvasott és ezért bennünket sokfelé csak ezen keresztül ismernek, és ítélnek meg. Ezzel szemben Roller könyve, amely történelmi hüséggel, dokumentumokkal alátámasztva tárgyalja történetünket a forradalomtól kezdve a vancouveri Sopron Divisió kapuinak a bezárásáig, csupán kettõ ezer példányban láthatott napvilágot, anyagi okokból, így az igazság nem kerülhet felszínre a mindenfelé úszkáló szenny miatt. És ezt a szennyet terjeszti rólunk a film, azzal, hogy Szilvási könyvét mutatja, amikor Winkler a mi történetünk irodalmáról beszél.

(Szy Ferenc, Okl.Em.'47, Victoria,BC. 2004 okt. 14)

*

Ha valaki nem olvasta a 'könyvet', semmit nem veszített, de ezeknek néhány dolgot megemlítek annak tartalmából. A könyv szerint valamelyik tanársegéd 'eladta' a hallgatókat egy fakitermelõ vállalatnak, ahol õk egy internáló táborhoz hasonló körülmények között dolgoztak embertelen viszonyok között. A továbbiakban így ír a hallgatókról: "Néhányukat valóban fel is veszik az erdõmérnöki fõiskolára, többségük azonban fakitermelõ munkára kerül, ahol munkavezetõik szinte

fegyencként kezelik õket. Közülük öt fiú a szökést választja, abban a reményben, hogy egy honfitársuk kanadai farmjára menekülhetnek." Majd arról ír, hogy bújdosásuk közben az öt fiú, akik közül az egyiknek az Óriás nevet adta az író, összetalálkozik egy csendõr-járõrrel, amikor igazoltatásra kerül a sor. ...

"A csendõrtiszt kezébe vette a vedlett papírt. Belenézett, aztán újra az Óriásra emelte szemét:

-„Ön magyar emigráns?

-Yes, Sir.

-És azt állítja, meggyilkolt egy vadászt?

-Yes,Sir.

-Nem értem. Hol?

-Az erdõben.

-Hogyan került ön az erdõbe?

Az Óriás kínlódva keresgélte a szavakat, s percekbe került, amíg annyi szót össze tudott szedni, hogy megmagyarázhatta a csendõrnek: õ a Társaság fakitermelõ telepén dolgozott, és megszökött onnan. Már nyolcadik napja vándorolt az erdõben, amikor összetalálkozott azzal a vadásszal. A vadász vissza akarta vinni a telepre, mire õ leütötte. Nem akarta megölni, de az ütés nagyobbra sikerült, mint akarta, s a vadász meghalt.

-Hány napja ennek?- csóválta fejét a csendõr.

-Legalább hat.

-Érthetetlen..."

Így néz ki az az 'irodalom', amibõl a mi 'történetünket' otthon ismerik, és ezt propagálja még most is a rólunk összeállított film. Ezzel félrevezeti, kételyeket támaszt a tájékozatlan olvasó agyában, ezáltal elködösíti a mi csoportunk, fõleg volt diákjaink kimagasló eredményeit. Ma ez már nem lehet véletlen, ez szándékos rosszindulat, ez nem az igazságot szolgálja.

(Szy F. utóirata)

Soproni diákok felvonulása a UBC-én, 1957 október 23.-án

E G Y É B

Time-stressed in Lotusland

As I am rounding the turn into the home stretch of life, I find myself celebrating birthdays and New Years with diminishing abandon. The older I get the more obsessed I become with time and the passage thereof. Back in the '60s, I used to think (along with the computer industry) that Y2K would never arrive. By the '90s, I sensed that time was going too fast. Now, I could swear, time is speeding up as I age - kind of like a cassette reel as the tape is winding off it. It seems that I am always short on time, always behind, always in a rush. Most nights I go to bed with the nagging feeling - regularly reinforced by my superiors at home and at work - that I have not done enough during the day. Watching my fellow Vancouverites dash and speed about tells me I am not alone.

Can anything be done to alleviate the problem? I thought exploring a couple of fundamental questions about time might be helpful - heck, even entertaining. First, what is "time" anyway? I believe any serious investigation ought to start with some definitions. Always big on the big picture, I searched for a macrocosmic definition of time in A Brief History Of Time by British astrophysicist Stephen Hawking. I found out that time, for all intents and purposes, began with the Big Bang 10-20 billion years ago. The existence of events before BB - if any - can be ignored because those events could not effect what happens now. Be as it may, I find that time is the most mysterious and unforgiving of the dimensions in space-time. One can always re-trace distance and direction in space but time just marches haughtily on. For my own, microcosmic purposes a dictionary definition proved adequate. According to my Webster's, time can be a duration under which something exists, happens or acts; a point in duration, a moment, an instant, an occasion; or an interval between two events.

Some influential observers put the importance of time into practical perspective. For example, Thomas Chandler Haliburton likened time to money. Benjamin Franklin went even further. He

equated time with life itself. The English language certainly reflects our preoccupation with time. It is rich in phrases anticipating, celebrating, accepting or lamenting the passage of time. For example, an event can occur 'in time' or 'in no time', and it can be 'high time' for an event to occur. We can be 'ahead of time', 'between times', 'behind time' or 'behind the times'. We can be 'out of time' yet not be 'timeless'. We can save, borrow, bide, mark, use, pass, spend, serve, lose, waste, warp or kill time. We can even roll it back, do it, or make it although 'rolling back time' is really just deja vu, 'doing time' is really just a stretch in the slammer, 'making time' is really just re-allocating it and 'making good time' is really just speeding.
Second, where does time go anyway? Putting a stopwatch to my daily activities for a couple of weeks was a revelation. The time spent on the day job, regular household chores and sleep was, of course, no surprise. However, the time soaked up by insidious, little tasks shocked me. Tasks that I hardly noticed in my younger days. Tasks that have since pupated into drudgery. Tasks that I now like to call time-suckers. While individual time-suckers may take up deceptively little time, there seem to be a cazillion of them. Here is a woefully incomplete but representative list in no particular order: exercising, shaving, showering, dressing, changing, shopping, banking, researching, recycling, paying bills, taking pills, writing letters, fielding phone calls, shredding junk mail, buying presents, putting up and taking down Christmas lights or hanging baskets, and just looking for things.
Time-suckers have become particularly annoying lately. After a couple of dozen or so opinion, humor, sport, travel and sci-fi pieces published in newspapers and magazines, I felt sufficiently primed to write something more...uh...timeless. I started working on my 'over-night success': a sci-fi best-seller (no doubt). Not surprisingly, my first book would be about time. More specifically, about the creation, production and marketing of time as a commodity to relieve the chronic shortage thereof. The hero would be 'a good Canadian kid', a high school math and computer whiz from Chilliwack, British Columbia. Sidney (Sid to his family and friends) would regularly find himself exasperated by mundane classes, onerous homework and never-ending, time-sucking chores that rob him of time for the fun things in life. Things like games, programming, hacking, surfing the Internet, playing hockey, hanging out with pals and dating Amanda.
One day, Sid would trip over a website about Hegel, the 19th-century German philosopher. He would ponder Hegel's theory that every thesis evokes its natural opposite (anti-thesis) and the two can be combined into a unified whole (syn-thesis). It occurred to him that the same dialectic process could be applied to time. If he could massage and manipulate time into evoking anti-time and combine the two into syn-time (or sin-time, as his pals would later dub it), he could theoretically double the amount of time invested and sell the surplus.
He could get rich and be free. He would work out a mathematical formula and design a functional time-agitator that would induce time into evoking anti-time. His dad thought he was crazy but still helped him patent the idea world-wide and sprung for the cost of fabricating a prototype time-agitator (desktop size only though). The scheme actually worked. Sid used the first hour he ever produced to stay out late on a date. He and Amanda left lovers' lane on the banks of the Fraser at quarter to eleven and still got home by ten,
Armed with the prototype agitator and a business plan his dad put together Sid would secure bank financing to build a time-production plant in Chilliwack. The brand new plant would have rows of shiny, industrial-strength time-agitators already programmed with the mathematical formula, operating instructions and the time denominations (minutes, hours, months, decades, etc). After the ribbon-cutting ceremony, Sid would ask his mom to throw the switch. With the power on, the harvesting of time into special time-capsules would begin (bottle-size for shorter time and 45-gallon drums for bulk time - anything over a year). Local department, discount and mom-and-pop comer stores, and service stations would vie for the right to sell time. The time capsules would be shipped to these retailers, and sold over the counter. Chilliwack's tourist industry would boom as time-stressed British Columbians, Albertans and Washington State residents would stream into the Valley to stock up on time. Later, manufacturing desktop time-agitators in a Surrey industrial park would yield another highly profitable product line.
In no time, Sid's brazen idea blossomed into a rip-snorting commercial success. Sid would form a company, appoint himself chainnan and CEO and invite his pals to sit on the board of directors. He would hire his dad as president and COO. The demand would be so enormous that trading time futures would dominate the commodity exchanges. B.C. would gain another robust export industry. Financial institutions and venture capitalists of every stripe would trip over each other to finance expansion. The company would go multinational and eventually global. The initial public offering (IPO) in the company's shares on the Toronto Stock Exchange would be over-subscribed manifold. Sid would take his dad's advice and keep a 60 %majority interest in the company. He would give ten thousand shares to each of his three sisters. As they watched share prices quadruple on the first day of trading, Sid would exclaim: "Dad, we are in the chips!" Eventually, time would also be sold on e-Bay and Amazon.com. Even organized crime would try to muscle in on the action in an industry that promised to be bigger than software. Bottled time would have to be shipped in armoured trucks to prevent high- jacking and black marketing. Eventually, anyone could visit a time store in any shopping centre or strip-mall and buy 15 minutes before an appointment, another day before a deadline, or buy time in bulk before the ultimate deadline and wave the receipt in the Grim Reaper's face. I know, I would be a steady customer. I am always short on time, always behind, always in a rush.
The benefits of extra time would be immense. Humans would be much happier and healthier with deadlines banished, time-stress extirpated, and more achievement crammed into career and play. Medicare would buy extra time for patients on waiting lists, or as preventative medicine. Eternal life would be within reach for the rich (now. if only someone could do something about eternal youth). Economically, industrial design and production problems would be virtually eliminated with extra time available for additional checks and reviews. Geopolitically, more time to negotiate would avert an impending Indo-Pakistani war. Socially, there would be no excuse to be late from date, work and appointments. On a lighter note. the phrase "39 and holding" would acquire currency. The only downside would be that extra time could tempt procrastination.
A latter-day Bill Gates, Sid would become the first multi-trillionaire in history, marry Amanda, father four kids and mature into the greatest philanthropist ever. He would not only save NHL hockey in Canada but wipe out poverty, sickness and ignorance world-wide. For fun, he would work on the concept of parallel time that would let an individual multi-task (i.e., work and play at the same time). He would be appointed a Companion

of The Order of Canada and receive Nobel Price in several categories. Some years later he would be elected MP for Chilliwack-Fraser Canyon and become the 35th PM of Canada. The country never had it so good. He would be addressed as Sir Sidney after King Charles III knighted him. Later still, Sir Sidney would be elected Secretary General of the U.N. He would make the organization relevant and effective. The world never had it so good.

Well, that's my back-of-the-envelope synopsis. With the plot and characters in place, I should be able to pound out a first draft in fairly short order. In practice, however. my progress has been glacial. Recently I lamented my problem to Margaret over a cheap dinner. I complained about intermittent inspiration but mostly I moaned about time- suckers. "The evidence is no longer just anecdotal or empirical", I bristled, "I have hard. data on how those horrible, little time-suckers sponge up spare time. I'll tell you, this seemingly endless cycle of the insipid but essential really cuts into my time for the creative and satisfying. I simply need more free time to write full time, and become big time - in time. Wouldn't it be a damned shame if fame and fortune caught up with me posthumously?"

Margaret countered with a biting repartee. The loving woman that she is, she went for the jugular: "Ah, don't be melodramatic. Being disorganized and undisciplined curtails your literary output, not lack of time. Your idea of time management is working the snooze button on the alarm clock."

"Nonsense," I said, "I need sound advice though. Got any?"

Sure," she said, "You can always find time if you really want to but you need to utilize it better. What you should do is force yourself to write even when you don't feel inspired and edit when you do."

I slapped my forehead. Of course. It sounded so simple, so rational, so right, so.-.doable. I felt elated. Although every birthday and New Year's Eve will still remind me that my life's tape is ebbing on the reel of time, I again felt confident that the music on the tape has a few more stirring passages left. Like that sci-fi bestseller, for instance.

Alas, her splendid theory foundered on the jagged rocks of reality. Soon those pesky time-suckers had me wrestled to the ground again. I found myself back in that sickeningly familiar predicament: always short on time, always behind, always in a rush.

(Joe Bakó, Class of '59)

"Ferencz Béla, Diszitõ Faszobrász. 1920-ban született, Erdélyben, Marosvásárhelyen, az évszázados fafaragás-hagyomány székhelyén. Korai tanulmányai alatt a székelyudvarhelyi Fafaragó és Szobrászati Iskolában tökélesitette természetes tehetségét és jó érzéket a magyar stilushoz. 1951-ben kivándorolt az Amerikai Egyesült Államokba, ahol müvészete tovább nemesedett. Budapesten a gelérthegyi sziklatemplom Szent István kápolnájában láttam a tetõtõl talpig magyar diszbe öltözött faragásait: a szószéket, a kis oltárt, a nagy oltárt, két gyertyatartót, gyontató széket, zeneszekrényt és négy fejfát. Béla bátyámmal fevettem a kapcsolatot és rövidesen meglátogatom. Miután megtudta, hogy soproni vagyok, elmondta hogy 17 történelmü témájú müvét Sopronnak ajándékozta, melyek a városháza csarnokában megtekinthetõk. Erõsen tudom ajánlani ha arra jártok tekintsétek meg csodálatos müveit, melyeket õsmagyar-avar diszitõ elemekkel töltötte be a müvész .

(Les Józsa)

Ferenc Béla fafaragása

U T A Z Á S A I N K

H A Z A U T A Z Ó K

Európai látogatás, 2004 május 20-június 17.

Tavasszal, talán, hogy megünnepeljük feleségem nyugalomba vonulását, négy hétre Európába utaztunk, aminek felét Magyarországon töltöttük.
Három éve voltam utoljára 'otthon'. Amikor, 2001 õszén visszajöttünk már éreztem, hogy az évenkénti hazajárogatásoknak vége. Nem volt kiábrándulás a látottakban, nem volt kellemetlen esemény programunkban, senki sem szólt hozzám rossz szóval, egyszerõen ellobbant az 'otthon' utánni vágy. Pedig ragyogó idõnk volt, telt programmal. Régen (hey, de milyen régen!) látott ismerõsöket, barátokat üdvözölhettünk Sopronban az elõször megtartott 1956-61-es évfolyam közös találkozóján, aminek kezdeményezõje és társ rendezõje is voltam. Emellett résztvettünk jászberényi gimnáziumunk 45-éves érettségi találkozóján, s szerencsénk volt, jól szituált unokaöcsém jóvoltából, végigkóstolni a tokaji hegyvidék hat legnagyobb pinceházának (fontos embereknek) féltve õrzött '6 puttonyos' és 'esszencia' aszúit. Akkor hát miért a fanyalodás, a lekonyultság, az elárvultság? Hát, igen az utolsó szó talán választ ad a kérdére.
Anyám halála 1982-ben nagyon megrendített, de visszahúzó erõnek még maradt apám és a családi ház. Apám halálával 1998-ban én is árva lettem s családi házunk túladásával már 'házatlan' is. Ennek az utolsó szónak már csak kis változtatásával is eljutunk a 'hazátlan' szóhoz. Akkor tudtam csak megérteni egyes barátaim, kik szüleikkel vándoroltak ki egykoron, kevésbé égõ honvágyát az óhaza iránt.
Magyarország elõtt meglátogattuk Noni lányunkat London, UK-ban, Tisa lányunkat és férjét Lausanne, Svájcban, ahol résztvettünk, immáron harmadszor, az 'Európába szakadt (soproni) hazánkfia'-inak 'Pünkösdi Találkozóján', Veysonnaz falucska centrummal (lásd Bariska M részletes beszámolóját a NyME 'Vivat Akadémia' címõ kiadványának ez évi június-júliusi számában). Svájci lányunk javaslatára Budapestre és vissza vonattal utaztunk, ami a novelitás mellett más élményt nem nyújtott s erõsen tudom ajánlani annak mellõzését.
Rokonlátogatás mellett, fõcélom azon szerzõk felkeresése volt akik megemlékezõ cikkeket írtak az 1956-os soproni forradalmi napokról az 'Erdészettörténeti Közlemények' különbözõ számaiban. (Érdeklõdésem e téma iránt még mindig erõsen tart s szeretnék elfogadhatóbb válszokat találni a sok kirívó kérdésre, addig még van 'hirmondó' köztünk!). Elsõnek, június 3-án, egy esõs-viharos napon Sopronba autóztunk találkozni Szabó József (Szusza), Kékesi (Cselkó) József és Pápa Ferenc volt V.éves hallgatókkal. Bár utoljára Siezemheim szögesdróttal bekerített lágerjában voltunk együtt, az eltelt évek nem koptattak el bennünket annyira, hogy fel ne ismerjük egymást. Természetes dolog, hogy a fiatalabbak jobban emlékeznek a felsõbb évesekre, tehát nem csodálkoztam magamon amikor a rég látott arcok felelevenedtek bennem. Viszont ennek a fordítottja is igaz, azaz idõssebbek mem emlékeznek a fiatalbbakra, tehát nem csodálkoznék, ha barátaim csak illedelmességbõl gyõzködtek engem a reciprocitásról. Jó volt elbeszélgetni a közös érdeklõdésü témáról s bár új adatokkal nem rukkoltunk elõ, más kérdéses pontokat biztosabb alapokra helyeztünk. Nem tudok átsiklani viszont azon feltételezéseken, amik beszélgetünk alatt felmerültek a kópházi eseményt illetõen , azaz megkérdõjelezni annak véletlenszerüségét, mert az abból való lehetséges következtetések számomra egyszerüen megemészthetetlenek. Tervem volt maradni másnapra, de a rossz idõ 'lebeszélt' s vissza vezettünk Bp-re párját ritkító felhõszakadás közepette!
Másnap ki akartam használni Nagy László, volt IV.éves hallgató elérhetõségét, aki évfolyamtársaival éppen, 'kõdobásnyira' tartózkodási helyemtõl, Piliscsabán tartották évenkénti találkozójukat, de zsufolt programmuk [lásd Dibúz (Bruckner) Jutka beszámolóját másutt e számban] miatt el kellett halasztani a találkozást. Aznap estére, amikor Laci már ráért volna, nekünk volt elfoglaltságunk, amit nem lehetett elhalasztani, ugyanis jegyünk volt az új Nemzeti Színházba, az 'Experidance' tánctársulat 'Ludas Matyi' elõadására. Nehezen melegedtem bele, de a végén már jómagam is, családommal együtt, részt vettem a kiérdemelt 'vastapsban'. Az elõadás egy Amerikát megjárt koreografus munkájának az eredménye, ami a 'Riverdance' magyaros változatának felelhet meg, bár az egész kompozició, a speciális zenei kisérettel, kevésbé ismétlõdõ tánc számaival sokkal változatosabb, sokkal érdekesebb! Eredetiségét viszont meg lehet kérdõjelezni. Ami az új Nemzeti Színház épületét illeti, az nekem jobban néz ki a Duna másik oldaláról, esti megvilágításban. Nagy Laci meglátogatását, tehát elhalsztottuk a következõ hétre. A Lacival való beszélgetés azért volt fontos számomra, mert 1956-ban õ volt az egyedüli 'MEFESZ Intézõ Bizottság'-i tag, aki kint volt a kópházi 'csatatéren' s írásai alapján jó emlékezõ tehetségre következtettem.
Tehát, június 7-én, vihar elmultával már ragyogó idõben, útnak indultunk Nagykanizsa felé. Elõször viszont, kis kerülõvel, megtunk Veszprémben, hogy felkeressük vitéz Mészáros Gyula firmánkat, aki, bár nem volt a tetthelyen, talán a legprolifikusabb irásbeli hozzászólója az 1956-os soproni történeteknek. Gyula bátyánk, kedves feleségével együtt, nagyon barátságosan fogaott s meg is dicsért fáradozásaimért a 'cél' érdekében. Büszkén mutatta vastag könyvnagyságú munkáját a veszprémi forradalmi napokról, amit interjúk alpján, de fõleg irattári anyagokból hozott össze. Terve van hasonló müvel megtisztelni a soproni hõsies napokat is, de legújabb szívbántalmai miatt nem mer nagyon elõre tervezni. Ami legnagyobb nyomot hagyott bennem az a figyelmeztetése volt, hogy személyes interjúkra csak a korabeli irattári anyagok tükrében szabad támaszkodni. Csak késõ délután érkeztünk Nagykanizsára, ami elsõ látásra kellemes benyomást keltett bennünk. Tiszta levegõjõ, rendezett kis városnak láttuk. Nagy Laci, lakásán André Bélával együtt köszöntött minket, s nem tartott sokáig még a közvetlen baráti hangulat kialakult közöttünk. Béla nem tudott maradni, mivel balatoni telkén facsemetéket kellett sürgõsen elültetnie, nehogy kiszáradjanak a nagy melegben. Nagy Lacival, s késõbben hazaérkezõ kedves nejével, viszont késõ estig beszélgettünk a közös témáról. Meglláásom jó emlékezõ tehetségére bebizonyosodott s nagyon sok részletet tudtunk tisztázni. Legérdekesebb talán az a tény hogy õ, Intézõ Bizottsági tagsága ellenére sohasem találkozott (!) a

bizonyos 'Pista bácsi'-val vagy Buda Györgyel, akik a legfõbb szerepet játszhatták a kópházi kaland létrejöttében. Égõ sebként, úgy látszik megmaradt benne 1956 novenberi St Wolfgani utjá¨-nak sikertelensége a diákság visszahívására, amit fõleg az emmigrálni kész tanári testület és utolsó éves diákok elzárkozottságának tulajdonít. Szintén rosz emlékként elevenítette fel az otthonmaradt diákság teljes mellõzését a meghívottak névsorából a Soproni Egyetem 1989-es 'visszafogadási' ünnepségén. Mindezek mellett nagyon meleg hangon emlékezett meg távolra került s újabban gyakorta látott volt diáktársaira.
Másnap, ragyogó napsütésben, európai utunk talán legkellemesebb emlékeként autóztunk végig Zala és Vas megye mellékutain Sopron irányába. Az elbüvölõ táj csak Sopron közelsgében kezdett elszürkülni s Soronba érve az már csak emlék maradt. Célom Vancsura Rudi bátyánk felkeresése volt, aki elsõnek ragadta meg a tollat, hogy 1956-os emlékeirõl írjon. Irása, amely téma-indítóként jelent meg az Erdészettörténeti Közlemények 1997-es számában, közvetlen az 1989-es korszakváltó napokban íródott, amikor még a személyes veszélyezettség plolitikailag másként-gondolkodóknak nagyon is reális volt. Beszélgetésben tartalmas fél napot töltöttünk együtt s segítettünk egymásnak a történtek kibogozásában. Kruciális pontnak tartottam Vancsura Rudolf szereplését azon a sorsdöntõ november 4-i reggelen, de most kiderült, hogy nemhogy köze nem volt, de nem is tudott azokról a hirtelenében támadt intézkedésekrõl, amiknek eredményeként a nagyszámú diákság ki lett szolgáltatva potenciálisan halálos veszélynek. Meg kell említenem, hogy utunk legkielégítõbb 'jó házias' ebédét a 'Kiskert' vendéglõben fogyasztottuk, ahová három év elõtti emlékektõl táplálva birkagulyás reményében men-tünk be, de csak a napi 'kifõzde-tipusú' menübõl választhattunk. Érdekessége az egésznek, hogy a kitünõ ízek ellenére sokkal kevesebbet fizettünk az ebédért, mint később fizettünk fagylal-tért és kávéért a belváros egyik divatos helyiségében. Szomorúan váltunk el Rudi bátyánktól, aki felesége tavalyi el-vesztésével nagyon egyedülinek tünt. Adatkeresõ utamat harmadnap folytattam volt évfolyamtársaim, Újvári Ferenc és felesége Jármay Éva felkeresésével mátrafüredi otthonukban. Rendkívül elszámítottam az idõt. Kesõn indultunk, hogy elkerüljük a rettenetes budapesti forgalmi 'dugó'-k egyikét, de így is belekerültünk s csak nagy idõveszteséggel érkeztünk meg. Emellett, még aznap volt szándékom Jászberényen keresztül a Tisza menti Kõtelket is elérni, ahol volt gimnáziumi osztálytársaimat igértem felkeresni. Mindebbõl az lett, hogy Újváriéknál csak 'futtában' voltunk s vajmi kevés idõt szentelhettünk komolyabb, elgondolkodtató beszélgetésre. Szégyenlem is magam, hogy önzetlenül feláldozott idejüket ilyen udvariatlanúl használtam ki. Viszont volt haszna a találkozásnak, mert sikerült tisztáznunk a 'szemtanú' szavával korábban egymásnak ellentmondó emlékeket. Feri és Éva vendégszeretete újra emlékeztetett azokra a láthatatlan de erõs szálakra amik minket soproni diákokat összekötnek, határokon, nyelveken, fél földgolyón át s barátokká varázsolnak, szinte pillanatok alatt, sok idõ óta egymást nem látott embereket.
Hazaszeretetem gyengülése talán csak múló maládia. Bátyám, ki korán elszármazott Jászberényböl s folyton hajtogatta, hogy öreg korára õ majd valahol a Balaton környékén fog pihenést találni, nem régen nagy terjedelmõ telket vásárolt (potom pénzért, mert a termõföld otthon már senkinek sem kell) a 'Neszür'-ben, ami történelmileg termelte meg, homokos talaján, a Jászberény környéki félig fehér-félig vörös, de iható borok nagy hányadát. Azóta szöllõt és erdõt (!) telepített, lakóháznak beillõ 'kunyhót épített s ott tölti idejének legnagyobb részét. Nem csodálkoznék, ha egyik napon oda költözne lakni. Persze ez mind csak példa arra, hogy korral hogyan változnak az ember érzései.
(Rétfalvi László, Class of '61)

Magyarországi látogatásunk Józsi bátyámmal, aki nem volt otthon 48 éve.

Hogy és miért?: Az ötlet úgy született, "hogy milyen jó lenne azokra a helyekre elmenni ahol felnöttünk" és körül nézni Magyarországon mivel nem volt alkalmunk utazni suhanc korunkban. Kettesben, azért mert reggeltöl estig terveztünk váltott lovakkal "hajtani", hogy minél többet láthassunk a gyerekkori emlékeinkböl. A magyar nyelvet is akartuk gyakorolni. Józsi fel akarta eleveníteni megfogyatkozott magyar szókincsét, jómagam pedig a magyar gondolkodásban akartam visszazökkenni, hogy a szeptember 16.-i elöadásamon ne dadogjak túlságosan. Szintén célunk volt leülni unokaöccsénkkel, hogy kiderítsük mit tudunk leírni és hátrahagyni gyerekeinknek a családfáról, családunk eredetéröl, az elözö generációkról.
Benyomások: Majdnem mindenki azért panaszkodott, hogy csirkefogók vannak még mindig az uralmon, a politikai vezetö pozíciókban. Egyesek szerint az öt ágú csillagot csak levették a sapkájukról és zsebre vágták. Csak azt nem értettem, hogy miért választották be öket?Az elmult tíz év alatt sok minden elõnyére változott. A legfeltõnöbb a tisztább levegõ Budapesten. Rengeteg új kocsi található az utcákon és ez nehézíti a parkolást a belvárosban (és én azt hittem, hogy a Magyar nép egy lovas nemzet!). Feltünö a benzin kutak mosdóinak nyugati szintõ tisztasága, az üzemanyag drágasága (egy tankolás közel $100 volt!). Az éttermek WC-i tiszták, szappannal és kéztörlõvel felszereltek. Az országutak mentén látható – még Albertába is beillö – hatalmas földeken a kukorica és a napraforgó termestése a leggyakoribb. A napraforgó mérete jól tükrözte a föld termékenységét, a környékbeli faluk mezögazdaságának szánvonalát. Ez elgondolkoztatott: mennyire nem mindegy, hogy hol telepedik le az ember (vagy egy egész nemzet). Például, Józsi bátyám végzése után Saskatchewanba kapott munkát, oda

nõsült, ott születtek gyerekei, tehát ott eresztette le gyökereit. Most már nagyon nehéz lenne költözködni, az unokái is ott élnek. Ismét rádöbbentem, hogy milyen nagy lépés volt számunkra elhagyni szülöhazánkat 1956-ban.
A fiatal erdök nagy része nyárfákból állnak, amiket elég nagy mennyiségben energia termelésre használnak. Az 'Euro'-hoz tartozás megköveteli, hogy az energia termelésnek egy része megújítható forrásból eredjen. A fakitermelés 40 %-át úgy tervezik hasznosítani.
Nagy meglepetésünkre teheneket és lovakat nem láttunk sehol, pedig legalább 1000 km-t hajtottunk. Ha eltévedtünk és útbaigazításra volt szükségünk, így kérdeztem az arra járót: "Elnézést de mi vidékiek vagyunk, megmondaná hogyan találjuk meg 'xyz'-t?...Igen, honnan?...Kanadából...Uram Isten!" Legtöbb magyar falu nagyon szegényes benyomást keltett. A föutcákra 50-100 évvel ezelött épített, kis roskadozó öreg házak jellemzöek a falu képére. A felújulás majdnem minden falu szélén latható, ahol gönyörü nagy házakat épitenek, még Ágfalván is. A Honvágy Dalban említett "muskátlis ablakok" még ma is ritkán láthatók, ámbár a Balaton környékbeli falvak Euro-versenyben szépülnek. A Balatoni partján üdülök alig láthatók. Azt mondják, hogy az Adriai tengerpart tisztább és ráadásul olcsóbb is. Rengeteg a giccses ajándék árusító, drága árakkal.
Sajnos nagyon sokan dohányoznak otthon. Például a soproni egyetemen a diákszálló büféjében vágni lehetett a füstöt, a padló csikekkel diszített. Az átlagos magyar ember kalória és alkohol kapacitása szinte hihetetlen. Szerencsére az ittas vezetést szigorúan elkerülik.
Nem csak a rokonok, de a magyarok általában, nagyon kedves benyomást tettek ránk. Mindenkit nagyon érdekelt, hogy milyen az élet kint a nagy világban. Meglepöen sok egyénnek van nyugati rokonsága. Vindornyalakon, Pintér Laci egyik rokonának próbáltam magyarázni, hogy a kinti élet nem mindig rózsás és a kis falusi élet a rokonság keblén, mély gyökerekkel, nem megvetendö.
Ágfalva - a visszaemlékezés szikrái 48-év után: Ágfalván közel tíz évet éltünk, 1946-tól 1950-ig. Ahogy a szemeimet becsukom, egy elég éles kép jelenik meg Agfalváról emlékeimben, ami egy doboz kocka cukorral illusztrálható. Mindegyik kocka cukor ép, szögletes és jól kitöltik a papundekli dobozt. Mikor 48 évvel később kinyítottam a cukros dobozt, majdnem csak porcukrot találtam az ágfalvi emlékekböl. A kevés épen-maradt kockacukor között volt a vasút állomás, a Katolikus templom, az Evangélikus templom, és a Müvelödési Ház. Ott hallottam 1954-ben Szepesi Györgyöt a rádión sírva fakadni, mivel a focistáink kikaptak a világ bajnokság döntöjében a nyugat németektöl. Az erdövel borított hegyek dombokká zsugorodtak, a nagy domb ahol szánkózni szoktunk teljesen ellapult, a fö tér ahol a ringispilt hajtottuk az ágfalvi bucsun, összezsugorodott. Nem tudtuk elképzelni, hogy tudták ott felállítani a hajóhintával eggyütt. Az országút menti szederfák teljesen eltüntek. A kedvenc gombázó helyünk, a szelid gesztenyés egy katasztrófális gombás betegség áldozata lett. Szinte hihetetlen, hogy minden egyes fa kihalt. Egy három kilométeres erdei sétánkon egyetlen gombát nem láttunk, még egy githes galambicát sem (nem beszélve a vargányáról vagy az *Amanita cesarea*-ról!). Ciklámen viszont elég gyakori látvány volt a lomb erdöben. Ágfalva jelenleg 1900 lakosú község, erdö borított hegyek tövében fekszik, Soprontól mindössze 4.5 kilométernyire a nyugati irányba. Innen az osztrák határ kevesebb mint 2 km.
Személyi szokások és a kényelem: A 'Jet-lag Diet' nagyon tanácsos a könnyü átálás érdekében. A lényeg a szénhidrátok és a fehérjék beosztása és az alkohol/kávé idöhöz kötött fogyasztása. A napsütésnek is nagyon fontos szerepe van a biológiai óránk átállítására. Nagy általánosságban, az európia ágyak kicsik és kemények. Igazi zuhany, ahol az ember bent áll a kádban és elhúzza a függönyt, hogy a víz ne menjen össze-vissza, még nem közismert. Megjegyzem van mindenütt kézzel fogható rózsa a slag végén, de ahhoz kellene még egy harmadik kéz is. A forró víz szolgáltatás viszont nagyon praktikus; csak akkor jön amikor kell (on demand). A budapesti gyógyfürdök isteni jó hatást keltenek az öreg csontozatu emberekre és utána órák hosszán át sugároz az emberböl a meleg. Mindenki horkol, csak az nem aki elöbb elalszik. A horkolást vi-szont lehet mérsékelni a patikában kapható "Breathe-Right" csíkokkal.
Az európai házak nem csikorognak amikor az ember kimegy éjszaka az "orrát púderozni". A családi házak, melyeket volt szerencsénk látni, nagyon szépek kivülröl és belülröl is és be illenének még Vancouverbe is.
Törvényileg tiltani kéne azt a halálos bünt, amikor megkérnek egy légi utast, hogy "csak ezt a kis csomagot légy szives vidd el a rokonomnak". A maximális nagyságnak nem szabadna nagyobbnak lenni mint egy levelezö lap!
Tihany: A sok épités miatt a tihanyi visszhang sajnálatraméltóan már nem létezik. Persze azért mi kipróbáltuk, mert állítottak egy 'kiáltó' kislány szobrot ahonnan lehetett visszhangolni valami-kor. Itt viszont busz számra ömlöttek a turisták. Egy mesébe illö gyönyörü hegy oldali vendéglöben nagyon kellemesen ebédeltünk.
Prága: Mindössze hat órás autó út Soprontól. Gyönyörü város. Azt modják azért mert nem bombázták le a II.Világháborúban. (Ezzel ellentétben, a nyolcvanas évek végén Dublin-ban jártam és a kollegám informált, hogy borzasztó dolog történt a várossal a háború alatt. Kérdeztem, hogy mi? Azt mondta, hogy nem bombázták le, azért oly csunyák az öreg épületek.). Prága nagyon drága és sajnos sok a szemtelen prágai. A rendörök viszont nagyon kedvesek voltak és egy alkalommal ki is vezettek bennünket az egyik zsákutcából a hotelunkhoz. A belvárosban minden háztömben minimum két pénz váltó bank ügyködött, ami arra enged következtetni, hogy jól megvágják az embert. Az üzletek el vannak árasztve Babuska babákkal, trikókkal és nagyon drága kristály üveg árúval. A legkellemesebb meglepetés a gyönyörü kilátás volt az öreg városháza tornyából. Muszáj megnézni ha arra jársz, nem bánod meg!.
Mi a tanulság ezen utunkból?: Jó érzés volt a szülöhazánkat meglátogatni a Józsi bátyámmal, akit minden érdekelt és soha nem fáradt az utunkba. Rájöttünk arra is, hogy mi magyarok vagyunk igazából, annak ellenére, hogy már a magyar nyelvet törve beszéljük és itt éltünk Kanadában majdnem fél évszázadot. Szeretjük szülöhazánkat, de Kanadát imádjuk mert megadta a lehetöséget, hogy egy új életet kezdjünk. Annak ellenére, hogy gyererekeink kanadaiak, ök inkább kozmopolitánok, a föld-teke polgárai. Öket nem kerítette be az ágfalvi-soproni határ, mert bejárták a nagy világot. Magyarul meg azért nem tudnak (tisztelet a kivételnek!) mert a mindennapi élet nem követeli meg.Tizen-nyolc-éves koromban elhagytam Magyarországot mint egy doboz porcukor, de most úgy érzem, hogy 48 év alatt kocka cukorrá lettem kovácsolva. Tehát mondhatnám "cukor az *élet*".
(Józsa László, Class of '61)

Magyarországi látogatásom

Szeptember 6 és 29-e között feleségemmel, Erzsikével Magyarországon jártunk. Utazásunknak két célja volt: rokon/barát látogatás és részvétel egy IUFRO (Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetsége) 'Working Party' szimpoziumán Mátrafüreden. A szimpozium az Ózon Hotelben volt tartva kb. 70 résztvevővel. Legtöbben Európápól, különösen a Magyarországot környezõ államokból voltak. Kanadát Ötvös Imre, feleségem és jómagam képviseltük. Az Ózon Hotel egy modern épület, kényelmes szobákkal, az erdõbe van építve Mátrafüred és Mátraháza között. A szobánkból csodálatos panoráma nyílt a környezõ hegyekre. Érkezésünkor a hotelhez vezetõ út le volt zárva sorompóval. Erzsike megtalálta a házi telefont és beleszólt: "Megérkezett Safranyik László Kanadából". A sorompó midjárt felemelkedett. Nõvérem és sógornom, akik velünk voltak, ezt megcsodáltak, hogy ilyen ritka helyen is ismerik a nevemet!

A szimpózium programját a Magyar Erdészeti Kutató Intézet erdõvédelmi szakasza szervezte dr.Csoka György irányításával az 'erdõk biotikus károsítói' témával. A három és fél napos program két és fél napos elõadásból, egy esti 'poster' ülésezésbõl és egy napos túrából állt. Az elõadások angol nyelven folytak. Mind a hét magyar elõadó kitett magáért, nemcsak teknikailag nívós beszédeikkel hanem a folyékony angol használattal is. Részemrõl a szimpózium igen értékes és édekes volt mert ez volt az elsõ alkamam, hogy részletesen megismerkedjek a jelenlegi fontosabb európai erdõvédelmi problémákkal. A túra kiemelkedõ látványai közé tartozott az ipolytornáci 20 millió éves állat és növény leletek, a gyapjas lepke kitörés egy tölgyesben, a palóc életmód-bemutató Hollókõn, és a borkóstoló kilenc fajta borból a Hollókõi várban. Egy érdekes jelenet maradt az eszemben a túrával kapcsolatban. A palóc élet bemutatásakor bementünk egy kis házikóba, ahol az egyik szoba falára a történelmi Magyarország térképe volt felfüggesztve. Elõttem két fiatal szlovák erdész lépett be ebbe a szobába és egy pár másodpercig meghökkenve nézték a térképet, miután az egyik így szólt: 'Ezen nincs Szlovakia!'

Érkezésünkkor két napot Budapesten töltöttünk és meglátogattuk a budai várat és környékét; a Váci utcát; és egy pár történelmileg fontos helyet Pesten. A két legnagyobb benyomásom Budapestrõl ellentétes volt. Az egyik a nagyszámú, igen jó márkájú (és drága!) autó, ami jó életmódot sejtet, a másik pedig a szemetes utcák képe és a sok régi épület elhanyagolt állapota. Sopronban három napig , Varga Feriék vendégei voltunk. Ott találkoztunk Józsa Laci és Józsi sogoromékkal. Gondolom Feriék csodálkozhattak, hogy tartózkodásunk legnagyobb részé Ágfalván töltöttük, feleségem szülõfalujában. Igen elgondoltató és magható volt látnom a három testvér izgalmát, örömét, amikor gyerekkoruk utcáit járták, emlékeket felelevenítve, majdnem 50 év távlatából.

Bennem a Széchényi kastély látogatása Nagycenken keltette a lagnagyobb benyomást. A kastélyban kiállított tárgyak anyaga kitünõ tükre annak, hogy Széchényi menyit tett hazája fejlesztéséért. V.Feriéktõl kaptunk egy angol nyelvõ, szépen kivitelizet könyvet 'Sopron' címmel. Akönyv egy képekben illusztrált története a városnak.

Nagykanizsai látogatásunk alkalmából hajdani soproni kamarásommal, Szabó Lacival beszélgettünk a magyar erdõk és erdészet problémáiról. Szerinte az egyik fõ probléma az erdõk magas hányadának magántulajdonba kerüléséből származik. Sokszor nehéz kideríteni a tulajdonost, különösen ha az erdõ ki lett vágva és felújításra vár.

Dunántúlról az Alföldre utazva az a benyomásom volt, hogy gazdaságilag a Dunántúl jobb lábon áll, különösen a nyugati részek, közel az osztrák határhoz. Szolnok környékén, ahol rokonaim élnek, a mezõgazdaság nagy nehézségben van az alacsony árak miatt, különösen az állat-tenyésztés terén. Nem nagy a bizalom, hogy a jelenlegi kormány vagy az európai unióba való belépés fog jelentõsen segíteni ezeken a nehézségeken a közeljövõben.

(Safranyik László, Class of '61)

L Á T O G A T Ó I N K

Major Ricsi rámpája (Ùtinaplò British Columbiából)

(*Elõzmények)* 1956 szeptember, Sopron, Templom utca 1. Egy kamaràba kerültem Görgényi Bélàval, Herczeg Bandival és Hegedüs Tònival. Novemberben mindnégyünket külföldre sodort a forradalom vihara. Béla és Bandi Kanadàba, Tóni meg én Svàjcba kerültünk. Tóni honvágya miatt hamarosan hazament, s most màr sajnos az örök vadàszmezökön van. Bélával levélben tartottuk a kapcsolatot és 1994-ben, elsõ vancouveri látogatásunkkor találkoztunk újra. Vendégeik voltunk akkor is, 1999-ben is, màsodik látogatásunkkor is és most 2004-ben harmadszor is. Pat és Béla hálás köszönet a vendéglátásért! 2001-ben Varga Feri és Rétfalvi László szerveztek találkozót Sopronban a volt elsõévesek 45 éves kezdésük, illetve 40 éves végzésük alkalmából. 32-en jöttünk össze Magyarországról, Kanadából, Svájcbál és Ausztriából. Az öt napig tartó együttlét alatt újra megismertük egymást. Ott határoztuk el Varga Ferivel, hogy 2004-ben Vancouverbe làtogatunk.

(Utiterv) Vancouver, Vancouver Island (Victoria, Nanaimo és Campbell River), BC Interior (Williams Lake, Horsefly) és a Rocky Mountains, meg két rögzített nap (szemesztertalàlkozò augusztus 25-én Nanaimoban és Soproni picnic augusztus 29-én a Szàsz-tanyàn) szerepeltek utitervünkben. A távolsàgokat illetõen egy kicsit europaiasan terveztem de kanadai barátaink tanácsára vissza fogtuk magunkat. Fõ célunk, mint elsõ 'e-mail'emben is írtam az volt, hogy:"minél többet és minél többetekkel együtt lehessünk, megismerhessük családotokat, ottani körülményeiteket". Hogy ez hogyan sikerült, most elmondom feleségem, Silvia naplòja alapjàn, amivel õ minden utunk utàn megörvendeztet.

(Repülõúton) Augusztus 16-àn dèlben indùltunk Lufthansa gépén Frankfurtba, ahol Feri és felesége Muci màr vàrtak ránk. Vancouver felé eleinte csak felhõket, de Grönland felett egy csodàlatos téli vilàgot làttunk; jéghegyek a tengerben, kék tavak a gleccsereken, òriàsi hòmezö a sziget közepén, sehol emberi nyom. Aztàn ùjra felhõk. Kihasznàlom az alkalmat, szorgalma-

san olvasom Pintér Laci könyvét (Làtomàsok a mùltbòl), amit még 2001-ben, Sopronban megìgértem, hogy elolvasom. Nem merek a szeme elé kerülni ha ezt be nem tartom! Gyorsan eltelik a repülõùt.

(Vancouverben). Feri csak negyedik alkalommal ismeri fel egyik csomagját, így egy kis késéssel érünk a váróterembe, ahol Pat, Béla, Leone és László fogadnak bennünket. Mi immàr harmadszor élvehetjük flkamerom'-ék vendégszeretetét. Feriéket Làszlòék viszik haza. Estére mi is ott vagyunk Bélàékkal vacsoràra s utàna, este kilenckor, 24 òrai fenntlèt utàn (!) kerülünk flvìzszintes helyzetbe'.

Elég frissen kezdjük a ùj napot. Pat egy finom reggelivel erõsìt bennünket, utàna megcsodàljuk a gyönyörü viràgos- és veteményes kertjét. Megtudjuk, hogy itt màr màjus òta tart a szàrazsàg, és ennek ellenére mégis minden szèp (ebben sok munka rejlik!) Három 'bunkòfon'-t (=cellphonet) is hoztunk magunkkal, de az itteni más szisztema miatt egyik sem mõködik. Szerencsére mindenütt van e-mail, tehát kapcsolatot tudunk tartani neftenbachi tanyànkkal, ahol egy fiatal erdõmérnök, Màtyàs Gàbor és családja gondozza az ötvenet is meghaladò àllatseregünket. Este egy különleges talàlkozòra megyünk Silviàval. Gerencsér Erzsike nénivel, lànyàval Mokival s unokájával Fònagy Roxanne-al vacsoràzunk a flSalmonhouse' nevü étteremben. (Erzsike nénit 1941òta ismerem; Felsõbànyàn (Erdélyben) apàmékkal együtt tarokkoztak. Moki lányuk kétéves koràban màr a 'menyasszonyom' volt!) Késõbb találkoztunk a már itt született családtagokkal, Èvàval csalàdostol és Péterrel.

Màsnap 05.00 òrakor (!) kelek, (brrrrrr) s hatkor màr ùton vagyunk Làszlòval és Ferivel a Seymour hegy csùcsára. Ki koràn kel az medvét is làt, méghozzà feketét reggelizés közben. Az elsõt Làszlò köszönti ùgy 20m tàvolròl, a màsodik tàvolabb lakmàrozik, amit Làszlò elõször tuskònak néz, amig meg nem mozdult. Eleinte bìrtuk Ferivel az iramot, de idõvel Làszlò a jò kondijàval ùgy rohant fel a sziklàs ösvényen mint egy kõszàli kecske, mi pedig le-, lemaradtunk. Feri nem is jött fel a csùcsra velünk, ìgy csak ketten ebèdeltünk ott s élveztük a 360° panorámát. Èrdekes utunk volt, sokat botanizàltunk, àsvànyokat, gombàkat hatàroztunk meg s még a latin nevekkel is megbìrkòztunk. Igen hiànyoltuk, hogy Jòzsa Laci nem jött el s nem osztotta meg velünk szakvéleményét a fa minõségérõl. Délutàn koràn visszaértünk Làszlòèkhoz, tehát maradt idõnk beszervezni Kozàk Tònit az elsõ tarokkpartinkra, amin nagy örömömre, de talàn egy kicsit szerencsésen elkaptam Tòni 'XXI'-esét. Tóni rossz osztásra hivatkozva kente el az ügyet. Asszonyaink, Leone, Pat, Muci èS Silvia, ezalatt az akvàriumot làtogttàk meg a Stanley Parkban, ahol a mi medvéinket õk vidràkkal, fòkàkkal és fehér bàlnàkkal (Beluga) helyettesìtették.

(Augusztus 19) Bèlàèkkal a Grenville Island piacàn reggelizünk.Van itt minden; gyümölcs, zöldség, halak, hùsok szìnpompàsan kiàllìtva. Napokat tudnèk itt eltölteni; minden érdekel. Dèlutàn Jàkòy Bandi vendégei vagyunk a Kitsilano Yacht Club-ban. Asszonyaink nem mernek beszàllni a vitorlàsba, mivel az apàj miatt az òceàn vizszintje most ùgy négy méterrel alacsonyabban àll, ami a mòlòròl bizony mélynek tõnik. Ferivel nekünk ez nem akadàly, ìgy mi egy jò òràt vitorlàzunk Bandival az elég erõsen fùjò szél segìtségével. Nekem ez volt életem elsõ vitorlàzása. Remélem Bandi máskor is elvisz, remélhetõleg egy hosszabb ùtra is. Este Adrienne is hozzànk csatlakozik s Bandi vendégeikénk a Yacht Club-ban vacsoràzunk görög salàtàt és sültcsìrkét. Bandit még Sopronbòl ismerem, amikor engem mint fltarokkozò balekot' többször fülön fogott a Templom utcai kollégiumban és elvitt kamaràjukba reggelig tarokkozni.

(Augusztus 20) Vancouver belvàrosàt làtogatjuk meg, Pat és Béla a kìsérõnk. 1999 òta sok ùj flfelhõkarcolò' lakòhàzat èpìtettek. Nagyon szép a hajòàllomàs környéke. Mindenütt tisztasàg. A kikötõben Silvia felhedez egy hajòt, a 'Rijndam'-ot, amivel 39 évvel ezelõtt Kanadàbòl Euròpàba 'csònakàzott', viharos idõben. (Csak egy hétig volt tengeri beteg!). Egy fényképet azért készìt ròla. Ferinek bakancsot akarunk venni a következõ tùràra, eddigi làbbelije ugyanis tönkrement a seymouri kiràndùlàson. Nem kis feladat egy 47-es 'uszony'-ra olyant találni; nem is jártunk sikerrel. Majd Victòriàban ùjra pròbàlkozunk! Este Rétfalviéknàl 18-an vacsoràzunk. Leone èS Làszlò remekelnek, sült lazac a föétel. Cinke bàtyàm is a vendégek között van, akinek szìvélyes üdvözleteket hozok évfolyamtàrsàtòl Kocsis Pista bàtyàmtòl Zürichböl. Herczeg Bandi is közös ismerösünk, jòl elbeszélgetünk.

(Victoriàban) Làszlò kilvisz bennünket Tsawwassenbe a komphajó kikötõbe, onnan megyünk Victoriàba. Esik, szürke minden, nem sokat làtunk az ùton. Annàl melegebb fogadtatàsban van részünk a hajòàllomàson, ahol Safranyik Laci és Ötvös Imre vàrnak ránk. flSafi'-éknàl szinte viszontlàtjuk neftenbachi otthonunkat; kert, erdõ, àllatok, sok munka s csend mindenütt. Itt sem maradunk éhesen, , Erzsike mindenel ellát bennünket. Imre bevisz minket Victoriàba, ahol végre talàlunk egy megfelelö nagysàgù bakancsot Ferinek. Közben a vàrost is megnèzzük. Este Safiéknàl talàlkozom, 48-év utàn ùjra, Apt Kamillal és jòl 'megropogtatjuk' egymàs csontjait. Apàink évfolyamtàrsak voltak Sopronban. Sajnos minket tàvolra sodort egymàstòl '1956', de amit még tudunk bepòtolunk. Kamìll,, ìgy legyen! Egy kiadòs finom vacsora utàn természetesen tarokkozni kezdünk, amit ha jòl emlékszem éjjel egy òrakkor hagyunk abba. Házigazdánk 'XXI'-ét kétszer is elkapom, ebben nem ismerek pardont!

(Aug. 22) Reggel Kamill feleségével, Csillával és Ötvös Imrével érkezik ismét Safiékhoz. Csillàval is olyan a talàlkozàs, mintha màr régen ismernénk egymàst. Kamilléknàl a két labrador kutyàjuk is beszàll az autòba. Egy patakmenti ùton sétàlunk, le-, lenézünk a sziklàk közt folyò vìzre, itt ott gleccsermalomra emlékeztetö mélyedéseket làtunk, hasonlòakat mint nàlunk Svàjcban. Az òceàn partjàn àllò Point no Point vendéglöben vagyunk a hàrom évfolyamtàrsunk vendégei, pompàs kilàtàs nyìlik innen, az asztalokon tàvcsövek àllnak a vendégek rendelkezésére. Este Safiék vendégeiként a közelükben fekvö Butchart's Gardent làtogatjuk meg. Egy régi kõbànyàból varàzsoltak itt volt tulajdonosaik egy szìnpompàs, mesebeli viràgoskertet. Ròzsàk, begòniàk, dàliàk, japànkert, szàmtalan fafajta, egy szökõkùt, amit sötétedés utàn szìnesen kivilàgìtanak, teszik làtvànyossà ezt az egyedülàllò létesìtményt. Itt van Apt Dönci nõszobra is felállítva.

(Nanaimo) Reggeli utàn még egy tarokkparti, aztàn iràny Csillàval és Kamillal Nanaimòba. Néhàny tiszteletkör utàn megtalàljuk Kurucz Jancsi és Marika tàgas, 'nem-csak-kétszemélyes' hàzàt, ahol szìvélyes fogadtatásban részesülünk; kapunk olyan szèp és kényelmes szobàkat, hogy a nanaimòi tartòzkodàsunkra le is telepszünk nàluk. Házigazdáink vendégeként egy kiadòs vacsora egy kìnai vendéglõben, majd tarokk éjfélig otthonukban.

(Csendes Ócean) Meghozzák bérautònkat amivel Jancsi

kìséretében Parksvillebe megyünk Pintér Laci és Marika házához. Nincs baj, Laci könyvét elolvasva, jòpàr kérdést elõkészìtettem, amikre Laci megadja a vàlaszokat. Ma a Csendes Óceàn nyílt partja és Tofinò falucska az uticélunk. Útközben megnézzük a 'Cathedral Grove' parkot. 1994-ben Görgényi Bélàval màr jàrtam itt, de azòta bizony sok, hatalmas 80m-es, ezer év körüli duglàszfenyõtörzs fekszik a földön. Egy orkàn döntötte le õket néhàny perc alatt az elmùlt évben. Elgondolkoztatò milyen gyorsan tud maga a természet is rombolni, és az ember? A parkig még tartotta valahogy magàt az idõ, de a Csendes òceàn hullàmait màr csak esõn keresztül làttuk tajadzani. Séta a vizes homokon, piknik egy tetõ alatt, rövid làtogatàs Tofinòban, aztàn egy 'rövid' bevàsàrlàsi megálló utàn a 'Goat on the roof Market'-nél, vissza Parksvillebe, ahol Marika csirkepaprikàsa, tortàja és gyümölcssalàtàja sokmindenért kàrpòtol bennünket. Ezzel még nincs vége a napnak. Visszamegyünk Kuruczékhoz, ahol találkozunk a Vancouverbõl és Victoriából érkezõ 'korai madarakkal', akikkel, mi férfiak, a Magyar Hàzban fldorbézolunk' tarokkozunk, billiàrdozunk tovàbb. Éjjel kéttõkor kerülünk Ferivel az àgyba.

(Szemesztertalàlkozò Nanaimóban) Errõl biztosan lesz külön cikk a Kapocsban ìgy csak röviden. 17-en gyõltünk össze az 1956-57-ben kezdõkbõl. Bordulàk Zolival, Simon Jòskàval most talàlkozunk 48 év utàn ùjra, Tòth Jancsit, aki itt csatlakozott a soproniakhoz, itt ismertem meg. Kurucz Marika vezèrlése alatt olyan ellàtàsban, kiszolgàlàsban volt részünk, hogy ötcsillagos hotelben sem lehetett volna jobb. Beszélgetés, sütés-fõzés, fényképezés, tarokkozzás (amiben K. Jancsi az én kopasz fejemre is ràtette a kalapot), billiàrd mellett nagyon hamar eltelt a nap. Ùgy éjfélkor kerültünk flhaza', ahova csak ùgy tudtunk bemenni kulcs hiànyàban, hogy Marika ùgymond flbetört' sajàt hàzukba.

(Campbell River) Reggeli, bùcsùzkodàs a Magyar Hàzban. Mi Fònagy Sanyival és Jùliàval északra megyünk, lakhelyükre. Sanyiék teraszàròl szèp kilàtàs nyìlik keletre, a keskeny beltengerre, ahol öt évvel ezelõtt hajòztunk el Alaszka felè (nem is gondolva arra, hogy Sanyiék esetleg làthattak bennünket). Mi kényelmes lakòkocsijukban kapunk szàllàst, amiben minden szükséges dolog megvan. Kiüt rajtunk a fàradsàg, én ùgy alszom mint a bunda, s horkolok mint egy medve (szegény Silvia!).

(Aug. 27) Kiràlyi reggeli vàr ránk, minden ami szem szàjnak ingere ott van az asztalon. Sanyi szerint tìz évvel hamarabb kellet volna ellàtogattunk hozzàjuk, akkor szakmailag sok érdekes dolgot tudott volna nekünk mutatni. Azért ma is sok érdekes dolgot làttunk; egy vad hegyipatakot impozàns vìzeséssel, tõzkàrosìtott erdõrészt, ahol a hatalmas tujàkból és duglàszfenyõkbõl szinte odùkat égetett ki a tõz, meg indiàn népmüvészeti kiàllìtàst. A tengerparton modern és hagyomànyos stilusban készült faszobrokat àllìtottak ki, Silvia mindet lefényképezte. A tengerparton horgàszok versengtek, ki fogja ki a legnehezebb lazacot. Este Sanyi megmutatta taiföldi ùtjuk képeit, egy különleges vilàg tárul elénk. Többet az evésrõl nem merek ìrni, mert Silvia panaszkodik, hogy nem fér bele a nadràgjàba!

(Vissza Vancouverbe) Másnap Sanyiéktòl is bùcsùt veszünk (ajàndékként megkapjuk a talàlkozòn és az itt készült fényképeket) és visszavezetünk bérelt kocsinkkal a nanaimòi komphajó állomáshoz. A hajòùton esik, köd van, most sem làtunk sokat. G.Béla vàr bennünket 'Horseshoe Bay'-ben. Bàthy Pistàèk is Béláéknál vannak, holnap együtt megyünk a hagyományos soproni picnicre a Szàsz tanyàn.

(Soproni Piknik) Szász Pista elhúzódó korházi ápolása miatt sokáig kétséges volt a picnic megrendezése, de nagy örömünkre Pistàt màr otthon talàltuk, s habàr egy kissé fàradtan de mosojogva vehette àt Jùliàval a hàlàs rèsztvevõk ajàndékait Gràczer Mikitõl. Ez màr a 20-ik piknik a Szàsz tanyàn, ahol most is lehettünk vagy ötvenen. Nagyon szép szokàs ez, a mi pünkösdi összejöveteleinkkel, amin két évvel ezelõtt Jùlia és Pista is résztvettek, hasonlìthatnàm össze.

(Williams Lake és Prince George) Másnap reggel bérelt autóval indùlunk északra. Jákóy Bandi Clintonig jön velünk, hogy ùtközben geològiai, talajtani és növénytani különlegességekkel ismertessen meg bennünket s hogy olyan ùtakra vezessen, ahova nélküle nem jutottunk volna el. Csak este érkezünk Williams Lake-re, ahol Ambach Misi és Pearl vár bennünket vacsorával. 'Hõõõ', hogy mennyi méze van Misinek, szerinte 11 tonna is lehet az idei eredmény. Feri és Muci Ambachéknál maradnak, mi tovàbb megyünk Horsefly-ba, ahol svàjci ismerõseink, sõt Silviának tàvoli rokonai is élnek.

(Aug. 31) Dèlben érünk vissza Ambachékhoz. Délutàn Misi elvisz egy nagy fafeldolgozò üzemet látogatni. Misi felhívja figyelmünket, hogy most itt kb.15cm àtmérõjõ fàkat is feldolgozzàk deszkànak, gerendànak, amiket ezelõtt ki sem közelìtettek a vàgàsterületrõl. Estére mi is Williams Lake-en maradunk, ahol Krajcàr Ernõéknél tölthetjük az éjszakàt.Ernõ nagyon sok utat, hìdat èpìtett pàlyafutàsa alatt, sok közös témànk van. Silvia és Mary Krajczár Skòciàròl talàlnak közös témàt. Holnap horgàszni készülünk Ernõvel.

(Szept.1) Esik mintha dézsàból öntenék, horgàszàs helyett egy canyont nézünk meg Ernõvel, ahol éppen egy fekete medve halàszik. Visszafelé is fekete medvével találkozunk s hogy jobban lássuk a mackót leengendjük az ablakot. A pont mellettünk elhaladò egyetlen autò Misit meg engem jól összefröcsköl. Estére mi ùjra Horseflybe megyünk, hogy Silvia rokonaival is talàlkozhassunk, ami sajnos egy temetés miatt elmaradt.

(Szept. 2) Kaptunk rajzot Báthy Pistától a hozzájuk vezetõ ùtról, de mi valahogy többször is a rosszul fordùlunk mìg végre megérkezünk. A program a vadonatúj egyetem làtogatàsával kezdõdik (Margaret Báthy évfolyama volt az elsõ végzõ itt, ahol még erdõmérnökképzés is van). Az épületekben sok a beépìtett faanyag és minden épület földalatti folyosòkkal van összekötve, ami télen nagy elõny. Innen a Fraser folyò mellet fekvõ 'Huble Seebach Portage Homestead'-hez kalauzol Pista, aminek restauràlàsàn õ is dolgozott. A közeli 'antarktik vìzvàlasztò'-t szintén megnézünk. Pistàék élnek talàn a legészakabbra a soproniak közül, de nagy a baràti körük és így jòl érzik itt magukat.

(Szept. 3) Megint egy igen kiadòs reggeli, (szerintem baj lesz a kilòkkal!). Barkerville a következõ ùticél. A régi aranybànya vàrost szèpen restauràltàk turisztikai làtvànyossàgként. Itt bùcsùzunk el Pistàèktòl, s indulunk vissza Vancouverbe. Williams Lake-en még beugrunk Ambach Misiékhez mézért, amivel Misi böven megajándékoz bennünket. Cache Creekben töltjük az éjszakàt (egyedüli bérelt szállásunk kanadai utunk allatt!).

(Szept. 4) Romantikus ùton haladunk Hope felé, sok helyen megàllunk nézelõdni. A folyò mindkét oldalàn vasùt épült, ahol ma màr jobbára tehervonatok közlekednek. Megszàmolunk egy szerelvényt; hàrom mozdony hùz 150 kocsit. Vancouver elõtt karambol okozta torlódás van, emiatt késve érünk a vàrosba.

(Bùcsù Vancouvertõl) Egy francia vendéglõben tartott bùcsùebéden látjuk vendégül barátainkat, ahova nagy örömömre Baraksò

Jancsi firmàm is eljön. Ebéd utàn meglàtogatjuk Major Ricsi firmánkat, aki sajnos betegsége miatt tolókocsival közlekedik. Lenyõgözõ hallgatni Ricsi érdekfeszìtö elbeszéléseit. Megnézzük a 'ràmpà'-t, amit Rétfalvi Làszlò és Jòzsa Laci èpìtettek Ricsinek, hogy fel tudjon menni tolokocsival a garàzsbòl a hàzhoz. Egy remekmü. Innen màr csak Ricsit idézem: „ez is a flsoproni szellem eredménye".
(Szept. 6) Utolsò napunkkor màr csak egy rövid sétàra telik a tengerparton Bélàékkal, ahol, bàr nem beszèltünk össze, mégis összetalàlkozunk Làszlòékkal és Feriékkel. Aztàn indulàs a repülõtérre; bùcsù kedves vendéglàtòinktòl, csókokkal, ölelésekkel, flcsontropogtatàssal'. Egy nyùgodt repülõùt utàn (másnap reggelre) mindnégyen szerencsésen hazaérkeztünk.
(Ùtunk értékelése) Akàrhol jàrtunk, mindenütt olyan érzésünk volt, mintha egy nagy csalàdhoz tartoznànk. Aranyos Feleségek, kedves Baràtaink, amit tõletek kaptunk az èl és dolgozik bennünk. Hàlàsan köszönünk mindent amit értünk tettetek. Kìvànjuk, hogy ez a baràti kapcsolat fennmaradjon köztünk és mi is lehetöséget kapjunk, hogy ezt viszonozni tudjuk Nektek. Szerintem fõ célunkat elértük. Ölel Benneteket, Donàth Silvia és *Donàth Gyuri, ('56-ban elsõ éves).*

Visszaemlékezés a 2004. augusztus-szeptemberi látogatásunkra

Amikor 1968 .szeptember elsõ napjaiban hazarepültem Vancouverbõl, ahol Sziklai Oszkár professzor úr által szervezett, fiatal erdõmérnökök világtalálkozóján vettem részt, az az érzés maradt bennem, hogy ide bármikor szívesen visszajönnék. Akkor, sajnos, évfolyamtársaink közül, ha jól emlékszem, csak Tõgel Gyuszival találkoztam.
Rétfalvi Laci 2001 tavaszán telefonon felhívott, majd személyes beszélgetésünk során is felvetette a gondolatot, hogy jó lenne valahogy az 1956-os balekoknak egy olyan évfolyam-találkozót szervezni, ahol a soproniak és a vancouveriek csaknem 50 év után ismét összejöhetnének. Szervezések itthon és Kanadában, és létrejött az "évszázad találkozója" majd egy heti idõtartammal. Szintén szólva egy kicsit féltem a dologtól, hiszen 1956 õszén alig két hónapot voltunk együtt, de végül, ha nem is volt mindenki jelen, de sikerült összehozni a két csonka évfolyam jelentõs részét. A találkozó végére sikerült összehangolódni úgy, hogy felmerült egy viszontlátogatás gondolata is.
Donáth Gyuri Svájcban élõ évfolyamtársunkkal egy ottani látogatásunk alkalmával (tarokkcsata közben) nagy hirtelen elhatároztuk, hogy élünk a meghívástokkal, és egyeztetett idõpontban, feleségeink kíséretében nekivágunk a végtelennek tünõ távolságnak, és megszállunk benneteket. Feleségem, Erzsébet (itthon Sopronban mindenki Mucinak ismeri és hívja) hitetlenkedve vette a dolgot, de Gyurival elhatároztunk hogy megyünk.
Telefonok, levelek, e-mailek ide-oda, és így jött el 2004. augusztus 16-a, amikor a frankfurti repülõtéren felszálltunk a Lufthansa Vancouverba induló járatára. Kellemes, csodálatos utazás után még ugyanazon a napon, 9 órás idõeltolódással megérkeztünk, ahol Rétfalvi Laci és Görgényi Béla vártak kedves feleségeikkel együtt a kijáratnál.
A távolság és az idõeltolódás is azt az érzetet váltotta ki bennünk, hogy valahogy lebegünk a dolgok fölött, mert a csodálatos környezet, a szívélyes fogadtatás, az igazi, tisztaszívü magyar emberekkel való találkozás nagy hatással volt ránk. Számunkra igazolódott a tétel, hogy egy idegen, az anyaországban meglévõ viszonyoktól eltérõ környezetben a közösség összekovácsolódásához legjobb "eszköz" a közös sors, az egymásrautaltság. Teljesen megbizonyosodtunk arról, hogy a Kanadában élõ magyar erdõmérnökök többsége példaszerü összetartásban, barátságban élte és éli a munkában aktív, illetve nyugdíjas éveit. Magyarságotok példája lehet az anyaországban élõk számára is. Ehhez hasonlót Erdélyben tapasztalhatunk, ahová mindig szívesen járunk, és próbálunk segíteni az ottani magyarok gondjain, bajain.
Az egész, B.C.-ben való tartózkodásunk egy csodálatosan megrendezett, hiba (szakadás) nélkül lepergõ filmhez hasonlítható. Lehettünk délen vagy északon, mindenütt az a fogadtatás ért bennünket, ami eltüntette a tízezer kilométert és a már közel 50 év idõtávolságot. Köszönet érte a fõ szervezõnek, Rétfalvi Lacinak, és mindenkinek, akik a repülõtéri fogadtatástól az elutazásunk pillanatáig gondunkat viselték, és mindenütt azon voltak, hogy a 3 hetet az "európaiak" számára felejthetetlenné tegyék.
A nanamoi Magyar Házban tartott évfolyam-találkozó, az ottani hangulat, a köztetek meglévõ barátság és összetartás mély benyomást tett ránk. Közel fél évszázada nem látott emberekkel ismét találkozni, felsimerni arcvonásaikat, hangjukat (és megállapítani, hogy "jól megvénültünk"), akkora élményt jelentett, hogy életünk még remélhetõleg hosszú éveiben is kedvesen és szívesen fogunk visszaemlékezni rá.
A fényképeket nézegetve és a naplót olvasgatva mindannyiszor felelevenednek a nálatok töltött szép hetek és utolérhetetlen kedvességetek. És hogy életetek párjairól se feledkezzek meg, Leone, Pat, Erzsike, Marikák, Jutka, Margaret és a többiek féltõ gondoskodása és kitünõ sütés-fõzés tudománya is felejthetetlenné tette utunkat.
Ami a szakmai oldalt illeti, láttunk korszerü, csaknem teljesen automatizált fürészüzemet, ahol még a vékony alapanyagot is feldolgozzák. Visszaemlékszem 1968-ra, amikor egy vágástéren azt mondták, hogy a kb. 20 cm-nél vékonyabb faanyagot fel sem emelik a földrõl, mert nem éri meg, inkább ott a terepen elégetve semmisítik meg. Mára gyökeresen megváltozott a helyzet, és a kanadai fafeldolgozás már ezt a méretet is feldolgozásra érdemes, haszonfaként értékeli, mint ahogyan azt a Williams Lake-i fürészüzemben és az országutakon közlekedõ, rönk alapanyagot szállító gépjármüvek rakományán is meg lehetett látni. Láttunk törekvést arra vonatkozóan is, hogy az eddig gyomfaként kezelt lombos és fenyõ faanyagot is fel kívánják dolgozni. Ami a faanyag-gazdálkodásban negatív benyomást keltett, az a tutajokból elszabadult és a tengerpartokon felhalmozódott faanyag hasznosítatlanul való elvesztése. Nem tudom elképzelni, hogy azt ne lehetne valahogyan gazdaságosan összegyüjteni és hasznosítani. Magyarországon ez a faanyag óriási értéket képviselne, de hát mások a méretek ott és itt Európában. Ugyancsak negatív érzelemmel töltött el, hogy nem hallottam senkitõl sem, hogy gyermekeitek közül valaki is folytatná édesapja, netán édesanyja

erdész hivatását, pályáját.
Mély, pozitív benyomást keltett bennem a Prince Gerorg-ban, az egyetemen tett rövid látogatásunk. Itt a világürbõl készített felvételeken mutatták be a korábbi idõk féktelen erdõkitermeléseit és annak a környezetre gyakorolt hatását. Nem kis büszkeség töltötte el szívünket, amikor hallottuk, hogy éppen a magyar erdõmérnökök munkája és erõfeszítése nyomán ma már a letermelt területek újraerdõsítése, felújítása a kitermelõ vállalkozó feladatát képezi. A fõrészüzemek kialudt égetõtornyai, a vágástéri hulladékok feldolgozására, hasznosítására való törekvés és konkrét eredményei, a nemesítõ, szelektáló munka eredményei és gyakorlatban való alkalmazásuk is az erdõgazdálkodásban bekövetkezett pozitív változásokat tükrözik. Munkátok eredménye évszázadokra meghatározza Kanada erdõgazdálkodását.
Ennyiben foglaltam össze élményeinket, tapasztalatainkat. Még egyszer köszönet a 3 hétért, és szeretettel várunk benneteket bármikor is jönnétek, de 2 év múlva mindenképpen.
(Varga Ferenc, Okl. em '61, Sopron, 2004 szeptember 15)

Ritka mint a fehér holló

Furfangos a balek és tudja, hogy kell behúzni egy öreg firmát. Üzenj neki, mondj egy-két hizelgõ bókot, tudasd, hogy sürget az idõ, közöld, hogy magyarul, ékezettekkel ellátva kérsz egy cikket – és ezzel el is van intézve a dolog. Az, hogy a balek mindezt angolul irja az igazán nem számit. Nos, itt jön néhány gondolatom, melyeket az 'e-mail' érkezése juttatott eszembe, de elõször két pontot kell tisztáznom és elsöpörnöm az útból: (1) köszönöm Rétfalvi Lacinak és 'összeesküvõ' társainak, hogy gondoltak rám és megkértek, hogy irjak; (2) Vancouverban soha nem érzem magam "látogatónak", annak ellenére, hogy nagyon ritkán találkozom évfolyam- és iskolatársaimmal.
Nagy szerencsémre, legutóbbi vancouveri családlátogatásunk egybe esett a május 16.-án, a Magyar Házban tartott, ebéddel egybekötött bemutatásával a két részes magyar filmnek, a rólunk, soproniakról készült történetnek. Az értesités érkezése után rögtön kértem Kocsis balekot, hogy foglaljon nekünk két jegyet (ezeket aztán megdupláztuk, mert anyósom, apósom is részesei akartak lenni ennek a nem mindennapi eseménynek).
Vártam a vasárnapot, örömmel, izgalommal – és aggodalommal (egy kicsit úgy, mint mikor vizsgára készültünk). Több mint negyven éve hagytam ott Vancouvert, több mint negyven éve nem láttam jóformán senkit a soproniakból. Milyen lesz? Megismerek-e valakit? Engem megismer-e valaki? Hogyan fogunk társalogni?
Hát, hol kezdjem? Az elõadásról csak annyit, hogy nagyon élveztem (bár de nem annyira mint mikor itthon, egyedül ültem le és néztem meg a videót – másodszor, nyugodtan még sokkal jobb volt). Korábbi aggodalmam a találkozással kapcsolatban csak addig tartott amíg be nem értünk a terembe. Akkor egy pillanat alatt elszállt több mint negyven év, nem voltam idegen, nem voltam látogató. Egyike voltam én is a soproni diákoknak, ugyanúgy mint Pászner Laci, az elsõ firma, mint Kocsis Tibi, az elsõ balek, mint Kapuszta Jóska, az elsõ évfolyamtárs akiket láttam, ugyanúgy mint Ti mindannyian akik ott voltatok. Haza jöttem, jó volt – rövid volt. Boldogan köszöntöttem minden ott lévõ évfolyamtársamat [Baraksó Janó, Kapuszta Jóska (és Marika), Takács Jóska (és Ági), Váradi Ria] - sajnáltam, hogy kevesen voltunk - megismertem többeket másik évfolyamokról, ráismertem másokra de sajnos nem emlékeztem neveikre – és bizony voltak sokan akikrõl nem tudtam, hogy kik. Kezet szoritottam Adamovics Laci bácsival, mindnyájunk firmájával, aki visszanyúlt az agysejtjei közé dugott információért és rögtön kihúzta: "Ah, Magasi...keletre ment gombásnak". Voltak akik engem ismertek meg és jöttek üdvözölni, fõleg balekok – talán, mert tudták, hogy ott leszek. Pár évvel ezelõtt kaptam egy fényképet egy vancouveri évfolyamtalálkozónkról. Ott álltak mind egy autóbusz elõtt. Az elsõ gondolatom mikor a képet megláttam? "Senior citizens on a bus tour". Bevallom, ugyanez eszembe jutott május 16.- án a Magyar Házban is. De tudjátok, hogy mi a lényeg? Megõszültünk (vagy kopaszodtunk), meggörnyedtünk, megterebélyesedtünk, ez itt fáj, az ott fáj – de ami - úgy hiszem - nem változott, ami olyan mint régen volt az a szellem. Legtöbbünknél, hála Istennek, az még ma is fiatal. És ez a lényeg, ez a fontos!
Kifutottam a nekem szánt helybõl, búcsúzom. Jó volt ott lenni, jó volt találkozni, remélem legközelebb megint sikerül.
Befejezésül gratulálok azoknak akik a soproni ügyekben szorgoskodnak (különsen Kocsis balekot illeti köszönet hirszolgálatáért) kivánom, hogy továbbra is tartsatok össze és fõleg kivánom, hogy lélekben maradjatok fiatalok és soproniak.
Üdv az erdésznek!

(Magasi Laci, valahai IV. éves erdõmérnök hallgató társatok)

TALÁLKOZÓK

Ünnepi köszöntõ a Veysonnaz-ban megjelentekhez

Tisztelt Bányászok, Erdészek, Kohászok, Geodéták, Kedves Vendégek, Hölgyeim és Uraim
A rendezõbizottság megbízásából szeretettel köszöntök mindenkit a 2004-es pünkösdi találkozónkon. Isten hozta Mindnyájukat!
Különös tisztelettel szerettem volna ez alkalommal dicsõ firmáinkat üdvözölni. Mint hallottuk Hansági Imre bátyánk, Perlaky Firinc bátyánk és Kocsis Pista bátyánk sajnos nem tudtak eljönni. Ezért szívbõl örülünk, hogy Hessz Jenõ bátyánk Gisellával és Belházi Tivadar Elisabethtel itt vannak közöttünk. Nagy örömmel köszöntöm az operenciás tengeren túlról, Brit-Kolumbiából hozzánk csatlakozott volt diáktársainkat és vendégeinket: Viszlai Jancsit és Évát Victoriából, Jákóy Bandit és Rétfalvi Lacit Vancuverből és régi szemeszter társamat Héder Pistát pedig Deltából.
Kedves Barátaim. Ismét egy új országrészt kerestünk ki találkozónk helyéül. Wallisban, az Alpok egyik legszebb táján, a Rhone folyó felsõ folyásának völgyében jöttünk össze. Nekünk, Svájcba szakadt soproni diákoknak, kezdettõl fogva szimpatikus volt e táj. Egy botanikai kiránduláson még az ötvenes években felfedeztük, hogy a völgy alján, a száraz dombokon, árvalányhaj nõ és virágzik. Megvolt a kapcsolat a Rhone és a róna között. Ugyan akkor kóstolgattuk elõször a hegyek délfekvésõ lábain termõ szõlõkbõl készült borokat. A fendent, a johannisberger és a dole azóta is kedvelt boraink. Késõbb észrevettük, hogy Svájci barátaink között különösen sokan vannak Wallis-iak. Hallottunk a Hunvölgyrõl is, igaz nevén Val d'Anniviers, amely a Rhone egyik mellékvölgye és hotelunktól kb. 20 km fekszik keletre. Állítólag hun katonák maradtak ott 451-ben a katalauni csata után. A nyugati történelemírók Attila vereségének tartják ezt a csatát, tény hogy akkor Attila visszafordult seregével Galliából. Itt van tõlünk nem messze a Monblanc is, amely a magyar szépirodalomra emlékeztet. Ki nem ismerné gimnazista korából Vajda János 'Húsz év múlva' c. versének kezdetét:

Mint a Montblanc csúcsán a jég,
Minek nem árt se nap, se szél,
Csöndes szívem többé nem ég;
Nem bántja újabb szenvedély

Még nagyon aktuális egy másik kapocs Wallis és Magyarország között, ami a magyar zene dicsérete. Itt élt Sion mellett (Grimisuat-ban) negyven évig Varga Tibor, világhírû

hegedõmõvész és karmester, a modern zene egyik legjobb interpretálója, több nyugateurópai zenefõiskola professzora. Sionban elõször minden nyáron zenei heteket rendezett majd egy zenefõiskolát alapított. Tavaly szeptemberben halt meg. Hölgyeim és Uraim, a 19. találkozónkat tartjuk. Az elsõ 1963-ban volt Zürichben, a következõt hosszú 7 év múlva rendezték Németországban élõ barátaink, Hannoverisch Münden-ben. Azóta minden második évben találkoztunk piros pünkösd napján. Eddig 6 találkozónk volt Németországban, 6 Ausztriában és 6 Svájcban. Közben eltelt 41 év és sok minden megváltozott. A hatvanas évek elején mint friss diplomások elkezdtük pályafutásunkat, mint friss házasok megalapoztuk családjainkat. Ma mindnyájan nyugdíjasok vagyunk, gyerekeink felnõttek és kirepültek. Az évek során társaságunk is egyre kisebb lett: Sok jó barátunk örökre elhagyott bennünket. De megváltozott a világ is körülöttünk. Az ország, amelybõl elmenekültünk nincs többé. Szülõhazánk már több éve a NATO és május 1óta az Európai Unió tagja. Többen közülünk véglegesen vissza- vagyis hazaköltöztek. Úgy gondolom tehát, hogy az utolsó, 2002-es burgenlandi találkozóval lezártunk egy korszakot és most a 19. találkozóval egy új fejezetet kezdünk. Ez a második félidõ nem fog 18 találkozóval dicsekedni. Tíz év vagy talán 20 év és vége szakad a pünkösdi találkozóknak. Ilyen kilátások mellett jogos a kérdés, hogyan tovább? Folytassuk-e összejöveteleinket úgy mint eddig, vagy változtassunk valamit, ami részünkre hasznos lenne? Mivel terhelhetõségünk egyre kisebb lesz, de végeredményben idõmilliomosok vagyunk, nekem az a javaslatom, hogy legalább egy nappal hosszabb idõre jöjjünk össze, vagyis ne pünkösdhétfõn hanem pünkösdkedden legyen a búcsúzó nap. Kérlek benneteket, gondolkodjatok ezen a javaslaton, és holnap este majd megbeszélhetjük. Befejezésre engedjétek meg, hogy még egyszer Vajda Jánostól idézzek. Az 'Élet-bölcselem' címõ versét így kezdi el:

Akármit mondotok, beszéltek,
Tudom én jól, amit tudok.
Halhatatlanság, örök élet,
Megengedem, mind szép dolog.
De mindamellett én azt látom,
Hogy végre is csak az a jó,
Csak az a drága e világon,
Mi itt örökre elmúló.

Úgy érzem, azt mondja Nekünk Vajda János, hogy ne szomorkodjunk, hanem örüljünk. Örüljünk, hogy immáron 19-szer találkozhat-tunk. Hogy újra együtt lehetünk. Hogy, mint erdészköltõnk Vargha Domokos Kanadába került társainkról írta: „ma sem (vagyunk) mások: soproni diákok". Kívánok mindnyájunknak további szép órákat és napokat Wallisban.
(Jacsman János, volt II. éves)

Nyár-elõ Európában, 2004

Május elején megint úgy határoztunk Adriennel, hogy résztveszünk az európai soproniak pünkösdi összejövetelén, amely idén Veysonnaz-ban (Wallis canton, Svájc) lett megtartva. Ez az összejövetel Rétfalviék és a mi számunkra már redszeres két évenkenti utazást jelent Európába 1998 óta. Viszlaiék is csatlakoztak már ehhez a társasághoz kétszer. Szászék is jöttek volna már másodszor, de sajnos Pista betegsége itt tartotta õket. A Szász pik-niken örömmel láttuk, hogy Pistánk felépült és reméljük mihamarabb õk is csatlakoznak az európai utazókhoz Pünkösd táján. Idén még Héder Pista is csatlakozott a csoporthoz.

Már biztos tudjátok, hogy a Nyugat-Európában letelepedett soproniak minden két évben Pünkösdkor egy összejövetelt tartanak Svájcban, Németországban vagy Ausztriában, mind a körforgó dervisek, immár 40 éve. Az idei svájci találkozás volt számukra a 20.

Rendszerint egy kényelmes és családias hotel/pansio-t foglalnak le erre az alkalomra és már péntek delután kezdõdik a regisztrálás, mikor a borsos európai árakat Kató Feri vagy Donáth Gyurka méregerõs pálinkájával próbáljuk enyhíteni. Szombat és vasárnap az egész társaság autóbusszal kirándulásra kerekedik, rendszerint a helyi erdõmester vezetésével. Idén François Bachmann francia-svájci születésû, de németül nagyszerüen társalgó erdész volt a vezetõnk és vele az erdészeti szépségek mellett az útbaesõ borkóstolókat is rendszeresen meglátogattuk. A déli uzsonnát mindíg egy kirándulo étterem terraszán fogyasztja el a tarsaság és elõtte alkalom nyílik 'Tóbiásozásra'. Szombaton este aztán összegyûlik a társaság egy elegáns vacsorára, amely veleményem szerint az európaiak számára egy divat bemutató is, mert mindenki nagyon elegánsan kiöltözik.

Vacsora után jönnek a felszólalások és köszöntések. Idén Masznyik Laci *('56-ban III éves bányász, a Szerk.)* azt javasolta, hogy a következõ összejövetelüket nyugat-Kanadában tartsák meg. A kanadaiak nevében megköszöntem a felénk irányuló vonzalmat, de azt javasoltam, hogy az õ pünköski talákozójukat csak tartsák meg úgy ahogy az már beválott nekik az utóbbi 40 év alatt.

Ellenben mi meghívnánk õket a mi szeptember végi vagy oktober eleji bálunkra és erre az elsõ alkalmat 2005-re jeleztem. Idén a vacsora után Rétfalvi Laci bemutatta a rólunk készült videot, amelyben sajnos róluk nem esik említés, pedig köztük is van sok érdekes téma az 'Élet-Utak'-ra.
(Jákóy Endre, Class of '59)

Az Országos Erdészeti Egyesület 135. Vándorgyülése, 2004, július 2-3

Többszáz erdész vett rész idén a Kisalföldön rendezett Országos Erdészeti Egyesület 135.Vándorgyõlésén. Tartalmas programmal gazdagították és magyaros vendéglátással vették körül a hazai és a környezõ országokból részvevõ erdészeket. Bemutatták a Fertõ-Hanság Nemzeti Park nevezetességeit, a Duna szigetközi hullámterében végzett erdõsítés eredményeitket és maradandó emléktáblát és emlékoszlopot lepleztek le neves erdészek tiszteletére. Szilsárkányban, Kiss Ferenc nagy magyar erdész szülõháza kertjében arcképének faragott dombormüjével díszített emlékoszlopot lepleztek le. Tiszteletére, Dr. Firbás Oszkár mondott értékes és részletes beszámolót alföldi erdõsítési munkásságáról. Ugyanakkor Adamovich József, Dr. Adamovich László professzorunk édesapja házánál emléktáblát leplezetek le professzorunk unokaöccse Kuslics Péter segédletével, aki szintén erdész és többek között a konferencia egyik házigazda szervezõje is. Ezen az ünnepségen én sajnos

Firbás Oszkár, Hajdú Csaba, Jereb Ottó, Pataki István

személyesen nem tudtam részt venni. A kapuvári plenáris ülésen, meghatóan, klopacska kongó hangjával, tisztelettel emlékeztünk az elmúlt évben elhalálozott erdész kollégákra. Pataki Pista, alias Dacsu és én különleges szerencsével részvevõi lehettünk a Vándorgyülésének. Tervünk volt ellátogatni Sopronba, végigjárni a rég nem látott helyeket ahol négy évig tanultunk. Többek között szándékunk volt meghívni, immár Budapesten élõ szeretett volt soproni tanárunkat, Dr. Firbás Oszkárt. Oszi bátyánk viszont elkötelezte magát mint a Vándorgyõlés meghívott elõadója, s rajta keresztül a szervezõk így minket is meghívtak. Így lettünk a legmesszebbrõl érkezett vendégei a Vándorgyülésnek. Ismerõseink között örömmel köszöntöttük egy másik volt tanárunkat, Dr. Jereb Ottót is. Az otthoni kollégák üdvözletét már személyesen átadtam akinek tudtam, ezuton együttesen átadom azoknak akikkel nem volt alkalmam beszélni. Üdv az erdésznek,

(Hajdú Csaba, alias Kormos, volt I. éves '57-ben)

Elmélkedés/beszámoló a negyedévesek 2004 nyári otthoni és itthoni találkozójáról

Nagyon rendes Kulacstól hogy szorgalmazza; sürübben jelenjen meg a Kapocs, mert hogy öregszünk és egyre jobban ráérünk (ha-ha). Ennek kapcsán megkért hogy ebben a sok ráérö idömben irjak egy kis beszámolót a fent említett két találkozóról. Merthogy volt szerencsém részese lenni az 'otthoninak' is az 'itthoni' mellett.

Mi, Negyedévesek valahogy büszkék vagyunk arra, ahogy összetartunk, összeforrtunk, az évfolyam otthonmaradt fele ugyanúgy mint az itt kikötött. Hogy más évfolyamok ugyanígy éreznek talán, az nem tompítja beképzeltségünket. Én azért elérkeztem arra a pontra hogy meg kell vallanom, nem tudom mért kell erre büszkének lenni, sokkal inkább, úgy gondolom, nagyon szerencsésnek érezhetjük magunkat, mert ebbõl rajtunk kívül az ég világon senkinek nincs haszna, de nekünk csodás ajándék a sorstól. Errõl a témáról és menekültek, emigránsok kettõs kultúrájáról még szeretnék írni, de akkor mi lesz a beszámolóval?

AZ OTTHONI TALÁLKOZÓ június 1,2,3-án zajlott le. Piliscsabán rendezték Varga Hedvig és Skerlanitz Sára, nagyszerü társaink. Szálláshelyünk egy evangélikus misszióházban volt. Egyszerü, de nagyon tiszta, rendezett hely és nagyon kedves ellátásban volt részünk. Fillérekbe került. Az otthoniak közül, úgy tünik, alig hiányoztak, s innen is kilencen voltunk. Ahogy szokott lenni, délután szivárogtunk, találkoztunk, beszélgettünk. Gyalog átmentünk Heciékhöz. Finom harapnivalóval, itallal kináltak, nagyon kedves nyári otthonuk nagy, szép kertjében. Késõbb szállásunk étkezõjében együtt vacsoráztunk. Heci elmondta a tudnivalókat. A szokásostól eltérõen, õk úgy tervezték meg hogy minden étkezésünk ott volt, mikor úton voltunk akkorra is a reggelire tálalt anyagból készitett szendvicset ettük. Igy nem volt gyönyörü vadászházban csodás vad lakoma, de sok idõt megtakaritottunk, és azt nagyszerü dolgokra használtuk.

A következõ napi program nagyon szivem szerint való volt, és ezen érzésemben nem álltam egyedül, úgy láttam. Bérelt autóbusszal mentünk pilisi kirándulásra, túravezetõvel. Ha elõre tudtam volna hogy beszámolót kérnek tõlem akkor jegyzetelek, e híjján nem tudok mindent szépen, tényileg felsorolni. Voltunk erdõben, nagy körüllátást nyujtó dombtetõn, sváb faluban, ásatásoknál, kõtárban, láttunk különleges felújítási területeket. Néztünk bunkerokat, lõállásokat abból az idõbõl mikor Budapest 'rakétatámadás elleni védelmére' hisztéria állásba helyezkedett az akkori kormány, a szovjet hatalom nyomására. A sok ronda épitményt utána az erdõgazdaságra sózták, megoldhatatlan teherként. Mindezek emléke bennem Pilisszentkereszthez füzõdik. Fölmentünk Dobogókõre, s innen elmosódó emlékem van egy Mária-kegyhely szabadtéri emlékkápolnáról, melyet vakok túristaszövetsége épitett, s ezen a helyen közülünk néhányan elénekelték a régi Magyar Himnuszt, amirõl én, evangélikus létemre, mindig azt hittem hogy csupán egy a katolikus egyházi énekek közül.

Utolsó állomásunk Visegrád volt, ahol az alsó várba úgy jutottunk be, 30 perccel záróra elõtt érkezvén, amitõl kezdve már nem engednek be látogatót, hogy túravezetõnknek szerencsénkre kedves, hatásos összeköttetése volt, így kaptunk egy félórát. Az utóbbi években sokat dolgoztak az alsóváron. Tavaly is voltam ott. Mindig is kedves volt nekem, most még sokkal szebb. Na, jó hogy felmerült a túravezetö téma, mert nekem legmélyebb értékü emlékem errõl a találkozóról Kertész József túravezetõnkhöz füzõdik. Jenõ többször figyelmeztetett, hogy talán túlzás fiatalembernek titulálnom, ha õ 60 éves és én 68 vagyok. Nem tehetek róla, ilyen benyomást tett rám, különben is, 60 évvel ezelõtt ez hatalmas korkülönbségnek számitott volna. Jóska technikumot végzett ember, aki úgy értem nyugdíjban van, de ilyen típusu túravezetésekkel foglalkozik. Igazi reneszánsz ember. Nagyon örülnék ha annak amit a kabátujjából kirázott ezen az úton, egy tizedrészére tudnék emlékezni. S mindezt oly kedvesen, szerényen, lelkesedéssel mondta el. Utoljára hagytam azt hogy sok tudományos tárgyi tudásán kívül nagy irodalmár is, mondott is néhány, többek között egy maga írt verset, melyböl az erdõ és az élet szeretete sugárzott:

Gyermekkor békéje szállt szívemre
S úgy érzem újra, hogy ifjú vagyok,
Ha sétáim közben az erdõt bejárva
Tüdõmbe szívhatok száz illatot
Az erdõnek csendje úgy megigézett
Hogy nélküle élni már nem tudok
Sorsomnak útja vethet bármerre
Az erdõhöz mindig hü maradok.

Egyik dolog, amirõl mint túravezetõt ismerik, éppen az hogy mindig mond egy pár verset a busz úton. Túránk egyik kedves

kis epizódja volt hogy Visegrádon a Madas család háza elött haladva, vezetõnk megállította a buszt s az éppen a ház elõtt beszélgetõ Madas Lászlót fölinvitálta a buszra, kölcsönös kollégai üdvözlésre. Ne haragudjatok, de muszály valamit elmondanom ezzel a túravezetéssel kapcsolatban. Megtudtuk hogy ez a sokoldalúan felkészült ember írva és mondva 15,000 Ft-ot kap egy ilyen napi munkájáért. Szóltam Hecinek, hogy szerintem jó nagy borravalót kellene adni neki. Két dolgot tudtam meg; egyik az volt hogy az Erdõgazdaság megajándékozott bennünket mind a busz bérlés, mind Jóska honoráriumával (ezért hálás köszönet!), másik az hogy akik ismerik, holt biztosra veszik hogy nem fogadna el borravalót. Most jön az ami nekem elkeseritõen érdekes. Azon a reggelen amikor a találkozóra indultunk volna, Jenõnek sikerült bezárni a kölcsön kocsinkba az egyetlen kulcsot. Néhány telefonhívás után odarendelte a legolcsóbb vállalkozót, aki 10-15 perc után odaért, 10-15 perc alatt két nagyon egyszerõ szerszám használatával kinyitotta a kocsit, s 15,000Ft.-al a zsebében távozott. Tanulni érdemes! Csak az a kérdés hogy mit.

A harmadik napon csak félnapos programunk volt, de az is nagyon érdekes. Piliscsabán van a Pázmány Péter Tudomány Egyetemnek néhány kara. Oda mentünk át karcsú, modern vonattal. Nagyon kedves, ügyes fiatal nõ vezetett az egyetemen s tartott nekünk tájékoztatót. Elég sokat mondott történetéröl, kedves anekdótákat arról hogy bizonyos hatalmas festmények hogy kerültek tulajdonukba, hogy kellett kivágni a falat a vadonatúj gyönyörü épületen hogy beférjenek, hogy szereztek és milyen trükkel tartottak meg egy másfél ember magasságu háromalakos Pázmány szobrot, amit a kommunista rendszer éppen be akart olvasztani. Az épületek fontosabbjait (vagy mindet, nem emlékszem jól) Makovetz Imre tervezte, s mint minden munkája, nagyon érdekesek. Vezetõnk mesélt arról hogy az épitész milyen megfontolás alapján tervezett, szem elõtt tartva mindazt amit egyetemre járó fiatalokról tud. Gyönyörü faragott bútorzatot láttunk a fõépület elsõ csarnokában. Nagyszerü akusztikáju elõadó/szinház/hangverseny termük van; mindenki ott akar játszani. Piliscsabán, úgy mondják, magasszintü kultúrális élet van. Az egyetem hatására vagy ettõl függetlenül? Nagyon komoly iskola hírében áll s nagyon helyesnek tüntek a diákok, másnak mint manapság legtöbb egyetemen lát az ember.Nagyon jó volt újra együtt lenni az otthoniakkal is. Ez volt a harmadik alkalom hogy Jenõvel résztvettünk olyan otthoni találkozón ami nem Sopronban, hanem a rendezõk hazájában zajlott le.

AZ ITTENI TALÁLKOZÓT július 27-29.-én tartottuk. Hét vancouveri társunk odaadó munkájának kiváló eredményeként. Takácsék, Kondorék, Kapusztáék és Baraksó János. North Vancouverben találtak csodálatos kis szállodát. Harminc otthonos szoba, étterem, különrendezvény helység, nagyon jó vendéglõ és kiváló ellátás, nagyon szép tip-top gondozott kert, a kert alján csobog a Capilano régi nagy medrében, kis vízzel. Teljesen biztonságosnak éreztük hogy tárt ablaknál aludjunk, még csak szúnyogok sem bántottak. Ajánlanám, de az az érdekes dolog sült ki, hogy e régimódi fogadó, ami bár öregebbnek tünt, *1956*-ban épült, és értesülésünk szerint ez év szeptemberében lebontják. A körülötte már tornyosuló épitményekhez fog hasonulni. Ezt úgy hívják hogy haladás. Fáj, na de mi még egyszer nagyon jól éreztük ott magunkat. A dõlt betük megokolására megpeddzeném a kérdést -nem tudok ellenállni a kisértésnek- lehet az hogy '56-ban, hírét véve annak hogy jövünk, gyorsan felhúzták, gondolván, hátha valakik ebbõl a csodás csoportból szeretnének egyszer itt megszállni, s ellenállva a kor nyomásának kivárták amíg ez megtörténik, s csak akkor adtak jogot a faltörõgolyónak. Eszembe jut Arany János 'Fülemiléje' ki a diófa ágán környezetét dicsérve, érezte hogy e "dicsõség -semmi kétség- õ érte jött létre, csupán õ érette, mind!" Na ennyit az önbizalomról.

Az elsõ napon délutáni programunk volt Grouse Mountain-on. Értékesen kialakitott terület fogadja a kötélpályán felérkezõ vendéget. Mint megtudtuk, a jegy árában bentfoglaltatik minden mõsor ami fönt látható. Humoros, de oktató fakitermelési bemutató, grizzly árvák megtekintése, ragadozómadár szerepeltetés és 'hogy a sas látja' cimü film vetités. A 'szereplõ' állatok a környékbeli vadállomány elárvult, megmentett egyedei, igy hármas értéke van a programnak. Szép kilátást nyújtó külön teremben finom vacsorát fogyasztottunk, jót beszélgettünk, volt aki megeresztett egy kis beszédet, valaki volt olyan figyelmes, hogy elõkészített lapokat, miket mindannyiunk aláírásával elküldtünk azoknak akiket szerettünk volna köztünk látni.

Másnap egésznapos busztúrára mentünk, végcélunk Whistler Mountain, nyáron is látogatott híres síterep volt. Vancouverben és Whistler-en tervezik rendezni a 2010-es téli olimpiát. Baraksó János és buszvezetõnk sok mindenrõl tájékoztatott, János szakember lévén ásványokban, földtanban, helyi viszonyokban. Érdekes volt hallani arról hogy milyen sok követelménynek kell eleget tenni ha egy város olimpiát kíván rendezni. Jó alkalom volt beszélgetésre a fent töltött idõ, mászkáltunk, le le ültünk a szépen kiépitett területen, pardon, elõször megebédeltünk egy vendéglõben.

Ezen az estén hotelunkban, különteremben vacsoráztunk. Ez a vacsora nagyon terhes volt; u.i. nagyon nehéz volt elhatározni hogy a sok csodálatos ételbõl melyiket válassza az ember. Beszéltünk egy kicsit arról hogy vajon 2005-ben ki vállalná a rendezést. Valahogy felénk böködtek néhányan, de túl hirtelen volt nekünk, idõ kellett gondolkozásra. Azóta 2006-ra vállaltuk, jövõre valószinü a 'Nanaimoi Részleg' rendezi meg, ha lesznek olyan jók.

A következõ reggelen mintegy vége lett volna találkozónknak, de nagyon kedves meglepetésként, Takácsék meghívtak mindenkit akinek nem volt sürgõs hazamenni, hozzájuk reggelire. Csodás kertjükben fogyasztottuk a finom enni, innivalókat, nem gyõztünk betelni a kerttel. Nekem olyan az otthonuk mint egy paradicsom. Onnan aztán lassan elszállingóztunk.

Bocsássatok meg hogy annyit beszéltem s oly keveset mondtam. Tudom sokkal helyesebb lett volna az érdekes, érdemleges tényekrõl beszámolni, miket elmondtak vezetõink s én elfelejtettem, de megvallom elértem egy olyan állapotot amiben a szép élvezete, érzelmek, benyomások, emberek egymáshoz való viszonya többet jelentenek nekem. Azt értékelem hogy együtt akarunk lenni, ennyi év után, hogy összeforrtunk a végzés után csatlakozott asszonyokkal, hogy annak ellenére hogy mindannyiunknak vannak korral járó problémái, valaki mindig vállalja a sok munkával járó szervezést. A két találkozót mégegyszer köszönöm a rendezõknek, mindannyiunk nevében, s remélem hogy akik idén nem tudtak eljönni, jövõre ott lesznek.

..."S ha megremeg kezünkben a dús nedüvel telt pohár"...?

Addig baráti üdvözlettel, *Judit (Dibuz/Bruckner)*

Találkozó Torontóban

Pár sorral fejezem ki hálámat Kenedi Imrének (1956 öszén V éves geodéta diák) és nejének Kenediné Király Ilona, alias Tukinak, (volt III éves erdõmérnök hallgató) hogy 2004 június 19-én immár 17-edszer rendeztek egy pik-niket farmjukon a Torontóhoz közel élö soproni öregdiákoknak. Már a harmadik nemzedék is nagy számban résztvesz és labdát rúg, medencében fürdik, és természetesen falatozik, nem kevésbé a bográcsban készített paprikás krumpliból! A nagy többség volt geodétákból, geofizikusokból, és bányászokból adódik, de szabad legyen itt felsorolnom a néhány volt erdömérnök hallgatót akik eljárnak erre az évenkénti találko-zóra beszélgetni, nótázgatni. Idén nem jött el Fazokas Feri (IV.emh, Magyarországon volt évfolyam-találkozón), Lovricsné Somogyi-Tóth Eszter (III.emh) özvegy és egy volt balek emh, Bogyay Elemér (anyját látogatta Budapes-ten). Viszont ott volt Nagyné Link Magda (V.emh) férjével Nagy Ferivel (IV.geod), Balatinecz János és Matolcsi Géza (III.emh-k)

Pécs Gyuszi, Kenedi - Király Ilona, Kenedi Imre

akik szeretnek dalolni, Péch Gyula és Rupf Laci (II emh-k). Üdv az Erdésznek! *Péch Gyula.*

Örökösbalekok találkozója '04

(The choice of language is due to the fact that the following account is a version of an e-mail I sent my daughters abroad to describe how 'empty nesters' spend their time)

(Nanaimo, BC Aug.24-26) The Class of '61 'get-together' at Nanaimo, BC was, again, a real success. This year's gathering was made special by the presence of honored guests from Europe, former classmates from our historic 1956 start in Hungary: Ferenc Varga and his wife Erzsébet (not a classmate but of impeccable Sopron credentials; being the older of Professor Lámfalussy's two adopted daughters) from Sopron, Hungary and György Donáth and his 'frau' Silvia (also not a classmate) from Neftenbach, Switzerland. The Donáth's are 'frequent' visitors to Canada, this being their third trip. Many may remember them, when five years ago they managed to squeeze in, on their last day of stay, a short visit to the Sopron Picnic. Interestingly, this was not the first trip to Canada of Ferenc Varga either, having previously visited, on O. Sziklai's invitation, in 1968 (!). Needless to say the changes he saw were as major as the ones we see when viewing period photographs.

Some of us Vancouverites went over to the Island a day earlier at Les Józsa's prompting in his 'personal carrier' (6 of us in fine comfort) and met the other early arrivals at the Kurucz residence. The European guests, guided by the Pinters, just came back from a day trip to the Tofino-Ucluelet area where the wall to wall rain prevented them from enjoying what many of us think as the 'best and most scenic' that BC has to offer. After some warm greetings with hugs/kisses and drinks the 'girls' stayed behind to spend the night, while the 'boys', including the two visitors from far away, went over to the Nanaimo Hungarian Hall and played tarokk (we had three pros and several beginners, the cards were supplied by our guests)) and pool (the Hall has two tables) or spent the time with general chit-chat that at our age is primarily made up of telling old anecdotes and jokes that most of us heard several times before. Our visitors were driven back by Les J at 3 AM, to the K's to sleep in beds (sleeping on the floor was not much to their liking), while the rest of us rolled out our sleeping bags and bedrolls on the Hall's floors and attempted sleep with a cacophony of snores for lullaby. For breakfast we all returned to the K's and Marika put on a real spread of Hungarian hospitality, starting with a massive fruit-mix of berries and plums, grain mixtures of various kinds, eggs, cheeses, smoked salmon and 'abárolt szalonna', all helped down with rounds of stuff Leone R calls: 'kicsi, fehér és er_s', supplied by a local private distiller 'by Appointment to the Sopron Alumni' (the 'private distiller was promptly accepted by us as a 'honorary balek'). Shortly after all of us returned to the Hall, except those ladies who went shopping for stuff they already owned (probably several copies), to the local Costco, led by no other than Mary K herself. Feri V has a most appropriate terminology for the (vacuum?) activity, which his wife also cannot resist; he calls it 'going to do an inventory' ('mennek leltározni'!).

Around noon the rest of the event's participants arrived from Vancouver, Victoria and Prince George (and some even trickled in later in the PM) all in time to enjoy for lunch the most delicious gulyás-leves, that Les J started cooking in the morning and the rest of us finished it by noon. All present had a hand in it, some by peeling carrots, others by peeling potatoes, while others contributed professional advice as to when the stew was ready to eat (obviously the hungry ones). The final touch was the blending in of the separately cooked noodles. Once the word was given, it took no time to empty the contents of the huge 'bogrács' and would there have been another one available, that one would likely have been emptied too. The afternoon hours were spent by some with inspecting the adjoining 'natural garden' (the word natural is being stretched here since the garden houses several exotics from Hungary that somehow found their way though the scrutiny of CCRA and Agriculture Canada) lovingly tended to by Jancsi K. Others went for a more extended exercise, a beach stroll to the nearby Pipers Lagoon Provincial Park.

Some barely finished with the lunch, when Mary K took upon herself, with ample and able assistance from all the other girls, to start on the creation of a 'spread' for supper that would impress and fill to satiation all 33 of us present for the gathering. I myself was still full of the two large bowls of gulyás I consumed a little earlier, therefore, I cannot attest for the baked stuffed chicken legs, the seafood casserole and other items but can confirm the appropriate taste of the amply supplied 'töltött káposzta' and the irresistible 'mákos tészta' prepared especially

for Sándor F ('Péri" for the rest of us). The supper went on till late in the evening with cameras clicking incessantly and hungry ones returning for numerous repeats. It is an understatement to say that there was no shortage of edibles. Card and pool playing occupied the remaining time of the male participants, while the females, in typical Hungarian fashion, tended to the cleanup of the mess left behind in the kitchen and at the dinner tables. It must be said, however, that several males feeling left out of the joy of cooking wanted to make some contributions by volunteering to share the burden of cleanup, but were turned away by the head Chef and her assistants. The evening wound up around midnight (having tired out ourselves the night before and two long nights in a row is to much at our age!)) and our European male guests, again, chose to return to the comforts of their spouses vicinity ('a szoknyájuk mellé'), while the rest of us, by now more numerous, rolled out our beds on the floors again and had a much better sleep.

It is part of the story that Les J, having 'ants in his pants' due to his imminent travel to Hungary, unexpectedly bolted on us that night and took off to Vancouver on the last ferry, leaving all four of his passengers to fend for themselves for a ride back. Next morning, therefore, the task of finishing the cleanup and preparing a Canadian breakfast for all of the participants, customarily the job of the 'scion of the Józsa clan' (pancakes with syrup, fried bacon and eggs plus all the leftover trimmings of the previous day's breakfast), fell on my shoulders (sob-sob), but with able and willing help from the 'boys', it went without a hitch. Since most people tried to catch early ferries, vacant spaces in cars returning to Vancouver, by the time we finished with the cleanup, were at a premium. We ended up being squeezed into Béla G's compact car (6 of us, but some were larger than average!) and yours truly had to sit on top of the lowered armrest, in the middle up front, squeezed between the driver and Tibor K all the way home. After a short while breathable air was getting thinner but we made it home just fine and Béla graciously dropped us off in front of our home.

Yes, I did not miss noticing that this entire scribble is about food, eating and more food and more eating. It also did not escape me that I criticised the scribe of last year's event for exactly the same slant. 'Mea culpa, mea maxima culpa'. It seems that all these events are about food and eating. Or is it? Leisurely consumption of culinary efforts created with love and caring is a custom that dates back to ancient times (soon after man acquired skills to gather or hunt more than the bare minimum needed for plain survival) and served as a socializing venue, that created stronger bonds among their partakers. And bonding is all that it is about. Ties between individuals give rise to friendship and the caring for other's welfare. Bonds of friendship is what makes us want to come together, spend time together and take interest in each others affairs and be willing to help when needs arise. Yes, we should have some cultural content to our gatherings, or more of it but let us not feel guilty for eating well, savoring the flavors and seeing to it that our friends are doing the same. Of course, the richness and quantity of the fare consumed at these occasions gave some indication of the reasons behind the multitudinous complaints of high blood pressure, recitals of bouts with mild strokes, angioplasty procedures and heart attacks. (Open heart surgery, at time of this writing, is still reserved for the 'firma generation'). We are getting older, but as far as diets go its 'full steam ahead'!

(László Rétfalvi, Class of '61)

Az örökösbalekok hozzátartózóikkal, magyarországi vendégeikkel (és két tiszteletbelei balekkal)

Sopron Picnic '04 a Szász tanyán

Immár a huszadik alkalommal gyültünk össze a Szász tanyán. A reggel egy kicsit borúsnak indult, de ebéd után kisütött a nap. Mint mindig most is sátrakkal ("itt mindég esik az esõ!"), és finom gulyás és bablevesekkel vártak bennünket.
Megérkezésünkkor mind-annyiunkból e kérdés kivánkozott ki: "Hogy van a Pista?" Ugyanis a mi kedves házigazdánk hosszú hetekig súlyos beteg volt egy közeli korházban. Legnagyobb örömünkre pár nappal azelött jött haza jó szinben, jó kedvben volt, csak egy kicsit gyenge. "Azon majd segít a Julika konyhája"- volt a megállapitásunk.
Szép számmal jöttünk össze, a népszámlálók szerint vagy hatvanan. A környéken és közelben élõ 'törzsvendegek' mellett örömmel üdvözöltük a csak ritkan látogatókat, kik hosszabb utat tettek meg e találkozóra. Vancouver Szigetrõl, USÁ-ból és ez alkalommal Varga Feri és felesége Erzsébet Sopronból, Donáth Gyurka és felesége Silvia pedig Svájcból. Ugyanakkor hiányoltuk Major Ricsi és Aranka jelenlétét. Reméljük, jövõre ismét velünk lesznek. A mesebeli 'terülj-terülj-asztalkám' lehetett tele hasonló jóságokkal mint amit az asszonyok összehordtak e délutánra. Az italokat ne is emlitsük! Ebben a férfiak jeleskedtek. Szép darab füstölt szalonnák kerültek elõ. Népes kör állta körbe a tüzet, forgatva a darabokat. Lehet ennél kellemesebben eltölteni egy délutánt? Mikor már mindenki kellõképpen pusztított a sok jóbol, komolyabbra fordult a szó. Grátzer Miklos egy ezüst tálcát adott át Szász Pistának és Julikának mindnyájunk nevében hálából, elismerésül és emlékül azért, mivel bennünket oly szivesen és önzetlenül láttak ennyi sok éven át. HUSZ ÉV! El sem lehet hinni. Hisz mindnyájan úgy éreztük lélekben, hogy mi is csak annyi idõsek vagyunk. Csak amikor elõkerültek az unokák fényképei zökkentünk vissza a valóságba: "cserebogár, sárga cserebogár".

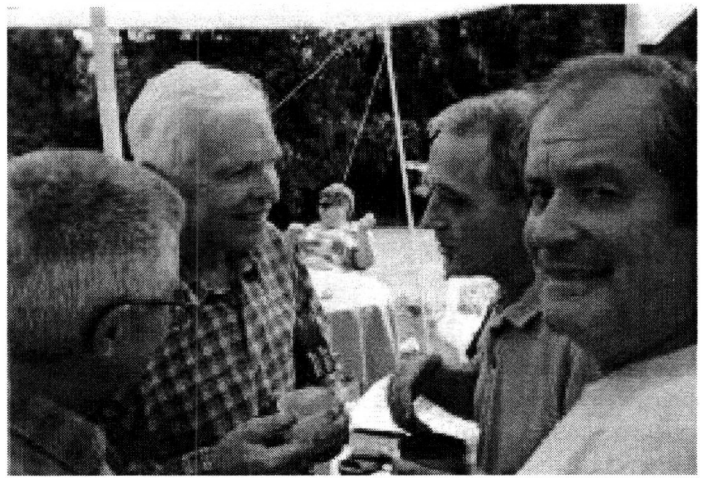

A tradicionális "Immhol a föld alá megyünk" dallal búcsuztuk Füstös Áprádot, aki Augusztus 26-án az örök hazába költözött. Köszönetet tolmácsoltunk Kocsis Tibor felé aki szép meghívókat is szerkesztett. Mindenki jó hangulatban volt s mint csúcspont elkezdõdött a notázás. Régi diáknóták, régi emlékek. Ha itt ott kihagyott valaki a szövegbõl a másik pótolta. Ez már csak igy megy.
Majd következett a 'hölgyek' elmaradhatatlan kerti szemléje. Megnéztük mi termett Szászék kertjében. Julika mindég nagyszívüen felajánlja, hogy vigyünk haza ezt vagy azt. Ki tud ennek ellenállni? Igazi 'organic' zöldségek azok mind. Aztán lassan szedelõzködni kezdtünk mert a nap már nyugvóban volt. Távozóban kérésünk támadt Szászék felé, hogy engedjék meg nekünk, idejönni a következõ húsz évben is picnicre. õk igéretet tettek rá ...a többi már tõlünk függ. Üdv az Erdésznek!
(Tóth Anna).

A Harmadévesek 2004-es Soproni Találkozója

A találkozót Bódig Jóska kezdeményezte és Rácz József szervezte meg beiratkozásunk 50.-ik, valamint végzésünk 45.-ik évfordulójának ünnpeplésére. Az 1954-ben 73 beíratkozott közül 24-en jelentünk meg pénteken, szeptember 17-én reggel 9:30-kor az Egyetem Tanácstermében: Balatinecz János, Bakos Tibor, Bariska Mihály, Grozdits György, Hankovszky Aranka, Kozák Antal, Matolcsy Géza, Nyers Ferenc, Ocskó István, Reisz József, Sivák Béla és Szamosi Gábor (Kanadában vagy Európában végzettek),: Dávid Lajos, Frankó János, Göndöcs Imre, Horváth Mihály, Kalmár Lajos, Kovács Jenõ, Nagy Antal, Rácz József, Reményfi Laszló, Rodek Márton, Skerlanicz Sára és Szántó Gábor (Sopronban végzettek). Magyarországon tartózkodott még ez idõ alatt Deminger Károly is, de betegség miatt nem tudott a találkozón részt venni. Tanáraink közül megjelent Herpai Imre, Roxer Egon, Rónai Ferenc, és Vancsura Rudolf. Dr. Faragó Sándor rektor üdvözölt bennünket a Nyugat Magyarországi Egyetem nevében és többek között ecsetelte az évfolyam 1956-ban való szétszakadását, majd pedig az 1990-ben való 'egyesítését'. Ezután Rácz József, helyi szervezõnk, köszöntötte a megjelenteket és hangsúlyozta Bódig József fontos szerepét a talákozó szervezésében. Sajnálattal tudatta velünk, hogy Jóska betegsége miatt nem tudott megjelenni. Ezt követõen a megjelentek röviden ismertették 'életútjukat'. Majd ebéd következett a hozzátartózókkal együtt a Tercia Serház Éttermében.
Délután az Erdészeti, Faipari és Földméréstörténeti Múzeumot tekintettük meg Rácz Józsefné (Ildikó) vezetésével, aki a Múzeum nyugalmazott igazgatója (és mondhatnák, hogy a Múzeumnak az alapítója). Nagyon sok érdekeset láttunk és tanultunk ezen a túrán, amit egy pohárköszöntõ követett a Múzeum dísztermében.
Egy kis borozgatás után vacsorával és az éjszakába nyúló beszélgetéssel fejeztük be a napot a Rondella Étterem és Borozó egyik különtermében. Ez a nap mindannyiunk számára nagyon emlékezetes marad!
Szombaton, szeptember 18-án egy rövid Sopron környéki kirándulás volt a program. Reggel 9-kor találkoztunk az Egyetem Fõépülete elõtt, ahol a Rácz házaspár kisüsti pálinkával várt bennünket, majd ezt az autóbuszon frissen sült pogácsa, sör és üdítõ követte. Szerencsénkre gyönyörõ, koraõszi napos idõnk volt. Fõbb látnivalók a túrán: Páneurópai Emlékpark (Sopronpuszta, a határáttörés szinhelye), Fertõrákos, Fertõtó, Balf, Lõverek, Brennbergi völgy, és Bánfalva. Ismét Rácz Ildikó volt a túravezetõnk, aki értékes és érdekes történetekkel szinezte az útvonal fontosabb pontjait. Dél körül visszaértünk a Széchenyi térre és a Pince Csárdában ebédeltünk. Az autóbusz túrán és a szombati ebéden valamivel kevesebben vettünk részt mint a pénteki programokon, mivel egy páran péntek este már elutaztak. Azok, akik részt vettek a szombati túrán, viszont

nagyon meg voltak elégedve a rövid de tartalmas kirándulással. Mivel az egyetem vezetõségének tudomása van arról, hogy évfolyamunkon 7 rendelkezik PhD-vel fatechnlológiából (heten vannak mint a gonoszok!): Balatinecz, Bariska, Bódig, Grozdits, Ifjú, Korán és Matolcsy, a Faipari Mérnöki Kar dékánja, Dr. Molnár Sándor, és dékánhelyettese, Dr. Kovács Zsolt, egy egésznapos nemzetközi konferenciát szerveztek csütörtökön, szeptember 16-án, angol nyelven. Sajnos a 7 meghívott fatechnológusunk közül Bódig József betegsége miatt, Ifjú Géza és Korán Zoltán családi okokra hivatkozva (?) nem fogadták el a Kar meghívását. Matolcsy Géza ugyan megjelent a konferencián de elõzõleg nem válaszolt a meghívásra, tehát nem volt hajlandó elõadást tartani. Szerencsére Józsa László (balek, kis b-vel) beugrott és két elõadást is tartott. A becsületünk megmentésére Bakos Tibor, Szamosi Gábor és jómagam is tartottunk egy-egy elõadást, az igaz, hogy nem a fatechnológia színes tárgyköréből (de talán így nem volt olyan 'egyhangú' a konferencia). A következõ nagyon érdekes programot állították össze:

-Welcoming addresses by Dean S. Molnár, Faculty of Wood Sciences, UWH and by A.Kozák, Class of 1954-59, UBC Sopron Division, UBC,
-Keynote address by A. Winkler, Deputy Rector, UWH
-Session 1: Balatinecz, J, Canada: Woodfiber reinforced plastic composites in the North American market - A historical review
- Józsa, L, Canada: Wood morphology related to wood quality
Józsa, L, Canada: Tree ring and wood structure analysis as a forensic tool
Molnár, S, Hungary: Hungarian forest-wood program
Bariska, M, Switzerland: Cell collapse in wood
Grozdits, G and M.D.Gibson, USA: Wood technology in the future - Nanotechnology offers new and enhanced opportunities for the use of ligno-cellulose materials
Kozák, T and R.Kozak, Canada: Does cross validation provide additional information in the evaluation of regression models?
-Session 2: Szamosi, G and T.Bakos, Canada: Logging in Canada (a film presentation)
Kovács, Zs and L.Dénes, Hungary: Wood: a renewable engineering material
Deminger, C.K and G. Grozdits, Canada: Day to day management and implementation of new technologies in a BC Tree Farm licence - Experiences of a Chief Engineer and Forester
Bejó, L and P. Takáts, Hungary: Cement bonded wood composite beams: a potential new product for the european market
- Concluding remarks by Dean S. Molnar of UWH

A Kar egy ízletes ebéddel vendégelte meg a konferencia résztvevõit az egyetemi menzán, majd a program végeztével Molnár dékán úr saját termésü, kitõnõ soproni vörös borával koccintgattunk egy órácskát. Az elõadássorozat két fénypontja volt a Grozdits Gyuri 'határozott és tiszta' nyírségi magyarsága, valamint Józsa Laci megjelenése két böröndd el a kezében (mint egy 'travelling salesman'), amiben – mint késõbb kiderült – a bemutatásra kerülõ anyagot hozta. Komolyra forditva a dolgot, a konfencia sikeres, hasznos és nagyon érdekes volt. Köszönjük a Faipari Mérnöki Karnak! Tudomásunk szerint az elõadások anyaga hamarosan kiadásra kerül.
(Kozák Antal, Class of '59)

A Soproni Erdészek Bálja 2004.

Szombat, szeptember 25, 2004. Mi nagy izgalommal néztünk az elkövetkezõ - a már szokásosá vált - évenkénti Soproniak Bálja elé amikor elindultunk otthonunkból, hogy részesei legyünk ennek az eseménynek. Még az idõjárás is segitségünkre volt amikor egy csodálatosan szép koraõszi napsütéssel járult hozzá a Bálra utazásunk kényelméhez.
Ebben az éveben a vacsorával egybekötött táncestély a Hungarian Cultural Society of Greater Vancouver székházában (Magyar Ház) volt megrendezve. A Magyar Ház vezetõsége – Szanyi Laci kollégánk vezetése alatt – és személyzete egyedenként és együttesen is nagyszerüen hozzájárultak a táncestély sikeres kivitelezéséhez. A jó hangulat már elõreláthatóan biztositva volt, amikor megérkezésünk után beléptünk a gyönyörüen fel-díszitett nagyterembe, ahol fehér asztalterítõvel és virágokkal borított asztalok vártak bennünket. Az idei Soproniak Báljára a Vancouver és környékén élõ magyarság miden tagja meg volt híva. Becslésem szerint legalább 120–130 személy lehetett az ünneplõ közösség száma. A hivata-los program megindítása elõtt volt egy rövid idõ társalgásra, é-lmények és kalandok felelevenítésére, valamint régi ismeretsé-gek felújitására.
Számomra nagy élmény volt újra találkozni Szablya János tanár úrral és kedves feleségével, akiknek elhencegtem, hogy a mi családunk száma - az unokákkal együtt - már tizenegyre nõtt! Erre õk, csendessen mosolyogva megjegyezték, hogy az õ családjuk viszont már harmincháromra szaporodott! Ugyancsak érdekes volt néhány szót váltanom Adamovich László tanár úrral is. Az õ oktatói képességének köszönhetem, hogy a tõle átvett útépitészeti szaktudásomat sikeresen tudtam alkalmazni pályafutásom során.
Az est egyik nagy fénypontja volt amikor Gratzer Miklós átadta a Roller fiúknak a Nyugat-Magyarországi Egyetem álltal kiadott - elsõnek édesapjuk, Roller Kálmán nevére kiállitott - Diszpolgári Oklevelet. Miklós ezt a feladatot Dr.Faragó Sándor rektornak és Erdõipari Kar dékán Dr. Mészáros Károly megbízásából hajtotta végre. Miklós beszédjében kiemelte, hogy volt dékánunk fiait, Kálmánt, Pétert, Istvánt és Miklóst (akaik nagyon hasonlitanak édesapjukra!) mi testvéreinknek tekintjük és osztjuk büszkeségüket édesapjuk díszpolgári kitüntetésében ami munkásságának magyarországi elismerését jelenti.
A második jelentõs fénypontja az estnek az volt, amikor Szanyi Laci a tánctérre hívta a volt soproni diákokat és ott a helyszínen, Kiss Marika fõszakács és segítõi által elõállított 'KRAMPAMPULI'-val vendégelte meg a tánctérre hivottakat. További meglepetésként, az 'itóká'-hoz használt üveg bögréket a volt diákoknak ajándékoztták. Nem akarok a magyar nyelvtõl eltérni, de itt az angol-kanadai

frézeologiában lelhetõ „you had to br there!" kifejezés irná le pontosan, hogy milyen zamatos volt a a híres nevü itóka "mely jól bevált". Az ivást követõ 'spontaneous' "Krampampuli, mi igy nevezzük..." éneklése nagyon visszaemlékeztetett az egyko-ri soproni Fenyõgyöngyé-ben tartott Szakestélyekre is. A 'krampampuli' zamatja engem egy jó soproni forralt bor izére emlékeztetett.
A nosztalgikus visszaemlékezések után a közönség már kész volt a finom és izletes vacsora bekebelezésére, amit a Magyar Ház konyhájának páratlan szakácsmesterei és kitõnõ felszolgálói terítettek elénk.
Vacsora után a 'Moonlighters' háromtagú zenekar szolgáltatott jó hangulatot teremtõ, változatos tanczenét. Azok akik tehették és még mozgásra képesek voltak (fõleg azok akik nem ettek túl sokat a jó vacsorából!) táncoltak a keringõ, tangó és foxtrott zeneszámokra.
Megfigyelésem szerint, a jelenlévõk élvezték az est minden fordulatát. A rendezõk dicséretet érdemelnek (itt sajnos csak Kocsis Tibor neve jut eszembe) a bál sikeres megszervezéséért. Remélem a Roller fiúk vancouveri 'hazalátogatásuk' során ugyancsak érezték, hogy Palkovics Jancsi vendéglátasa mellett, a volt soproni diákok mély szeretettel és tisztelettel emlékeznek édesap-jukra! Mivel elõttünk egy hosszú autóút állt ahhoz hogy otthonunkba hazatérjünk, mi már a bál befejezése elõtt elmentünk a Magyar Házból, miután sokaktól elbúcsúztunk abban a reményben, hogy itt ismét találkozni fogunk 2005-ben.
(Kapuszta József, Class of '59)

Szerkesztõi felhívás

A Kapocs jövõje rajtatok múlik! Ahhoz, hogy továbbra is megjelenjen 'idõszakos közleményünk' szükség van minden Sopron Alumnus részvételére. Részvételeteket úgy tudjátok legjobban kifejezésre juttatni, ha küldtök a Szerkesztõnek írásokat bármely támáról, amik közösségünk múltjáról, jelenérõl és (igen!) jövõjérõl szólnak. Szóljatok hozzá írásban a cikkekhez, amik most vagy korábban jelentek meg. Mondjatok véleményt bármely kényes témáról, amik minket érintenek. Irjatok rövid, velõs beszámolókat utazásaitokról, kihangsúlyozva benyomásaitokat, észrevételeiteket, különösképp a változásokkal kapcsolatban szülõföldünkön. Küldjetek be fényképeket (hányszor kértük ezt már korábban is!), fõleg korai kanadai életünkbõl, de bármi másról amit érdekesnek találtok. Adjátok meg a lehetõséget a Szerkesztõnek, hogy válogathasson a közlendõ anyagban s ne kelljen azt harapófogóval kihúzni belõletek. Utóljára, de nem utolsósorban fizessetek elõ a Kapocsra, hogy legyen lehetõségünk megjelenni, de fõleg hogy legyen alapunk amibõl tudunk koszorúkat is venni, amire sajnos egyre gyakrabban sor kerül.

Szerkesztõi üzenet

Sokan panaszkodtak (gondolom még többen szidtak is 'bajszuk alatt') a legutóbbi Kapocs (38.szám, 2004 február 15) belsõ margó túl szükre sikeredéséért, aminek következtében a szöveg olvasása csak az irodakapcsok kiszedése után volt lehetséges. Szeretnénk értesíteni az olvasókat, hogy a Kapocs füzve (tehát füzet alakban), minden oldalon kellõ 1/2 inch-es margóval lett szerkesztve. A nyomtatást 20 font súlyú papírra kértük, hogy a példányok plastik postai borítékkal együtt ne haladják meg a 100 grammot és így a postai díj legalsóbb skálájába beférjenek (mert hát ugye illik spóroni, fõleg amikor közel üres az elõfizetõi kassza*!). **A Kapocs megrongálása azután történt, hogy a Szerkesztõk a küldésre kész példányokat, postázás végett, másoknak átadták.*** A jövõben majd igyekszünk elkerülni a szerencsétlen helyzet megismétlõdését..

E-mail üzenetet kaptunk Erdélybõl, 2004 junius 15-én a **Tamási Miklós Költõi Pályázat**-tal kapcsolatban: "Tisztelettel értesítem Önöket, hogy a pénz (1300 Kanadai dollár) eljutott hozzánk. Ez sokkal nagyobb összeg annál, amire eleinte számítottunk. A Tamási emlékére kiírt költõi pályázatot már díjaztuk belõle, még maradt a pénzbõl több mint fele. Arra gondoltam, hogy a megmaradt összegbõl ki kellene adni egy postumus Tamási Miklós verskönyvet, ha a nyomdai költségeket fedezné, ha nem még kevéssel pótolnánk, hogy méltó megemlékezés legyen a 10 éve halott költõre. A könyveket Önök kapnák meg, hogy szétoszthassák szándékaik szerint. Természetesen a könyvben feltüntetnõk, hogy a kiadást az Önök adományai tették lehetõvé. Ha ezt így jónak látják, sürgõsen értesítsenek és küldjenek egy példányt a Sziki Károly-kiadta könyvbõl, hadd lássuk mi van benne, ne ismételjünk. A hagyatéka nálunk van abból lehet dolgozni. Tisztelettel üdvözlöm és várom válaszukat: Ambrus Lajos" Kocsis T közlése szerint a Tamási antologia kiadása folyamatban van. *(A Szerk.)*

Kapcsolatok Sopronnal

Gratzer Miki alias Kulacs üdvözlõ levelet kapott Sopronból elnökké választása alkalmából:

Dr.dr.h.c. Grátzer Miklós
professzor
Bellingham
WA-98225
143-33 rd Street

Tisztelt Professzor Úr!
Kedves Miklós!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Baráti üdvözlettel

Faragó Sándor

Sopron, 2004. március 10.

Elnökünk és Faragó rektor közös felhívása a Sopron Alumni-hoz

Kedves Barátaink, Kollégáink!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sopron, 2004. június 14.

Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Prof. dr. Grátzer Miklós
elnök

Prof. dr. Faragó Sándor
rektor

A Soproni Egyetem postai címe: University of West Hungary, H-9401 Sopron, Bajcsy Zs u 4. Levéltári anyagot 'c/o Dr.M.Mastalir', muzeumi anyagot 'c/o T.Varga, Muzeum Igazgató' névre küldjétek. Kérlek támogassátok az anyag gyüjtését, hogy legyen nyomunk a levéltárban és a Muzeumban is (ahol állandó kiállítás lesz rólunk). Ezért már sokat harcoltunk és most megnyílt a lehetõség megvalósítani. *(Grátzer M)*

A **'IV.évesek'** történetük megírását határozták el. A szervezõk kérik, hogy aki akar írjon egy rövid életrajzot (születési hely, iskola, család, foglalkozás(ok) végzés után, s bármi mást - egy oldalon). Más anyagot, mint fényképeket, emlékeket, leírásokat közös élményekrõl (tanulmányi kirándulások, Mikulás estek, stb.) örömmel fogadnak. Az ideiglenes szerkesztõ bizottság (Illyés B, Nagy L, Zsigmond K és Grátzer M). Az anyagot küldjétek Dr.Illyés Benjamin, Schonherr Malom u.25, 9400, Sopron (E-mail: illyes @ axelero.hu)

A **Sopron Alumni Fellowship** egyenlege 2004 március 31-én $116,384 volt, ami tartalmaz $662 új hozzájárulást és $700 kamatot. Az ösztödíjak értéktartása érdekében a UBC Development Office leszállította az évi kifizetési összeget a várható három éves átlag jövedelem 5%-ára, tehát a jövõ évi ösztöndíj várható összege $6000 alatt lesz. *(A Szerk.)*

Filmhiradó. Az 'Elvándorolt Alma Mater' két-részes filmbõl eddig már több mint 70 példányt sokszorosíttatott Józsa László a kereslet kielégítésére. További érdeklõdõk Lacit a (604) 266-8071 telefonszámon vagy a ljozsa@shaw.ca e-mail címen kereshetik. De siessenek, mert Lacinak a sok utánjárásban kezd fogyni a türelme! Sajnos a Magyarországi TV bemutató nagyon késik. Novobáczky Sándor közölte, hogy az MTV 'le se sz...ta õket' pedig az õ szándéknyilatkozatukra volt alapozva az egész project. A Duna TV elõször mutatott erõs érdeklõdést, de késõbb pénzhiányra hivatkpzva 'hümmegtek-hámogtak' s elbizonytalanodtak. Újabb hír nem jött s mindannyian várakozó állásponton vagyunk. Tervbe vettük a filmek angol nyelvõ változatát, rövidített formában ha tudunk valami anyagi segitséget szerezni. Több kulturális jellegõ alapítványt fogunk megkörnyékezni, amit már el is kezdtünk. *(A Szerk.)*

*

Kocsis Tibor társunk kért, hogy tudassuk új címét: #104-1564 SW Marine Drive, Vancouver, BC,V6P 6A6. Telefon száma és e-mail címe maradt de e-leveleket a sopronalumni@yahoo.ca címre kéri

A lelassulás és általános gyengélkedés korunkban már nem hír, de komoly betegeskedésbõl való kilábolás barátaink körében már felkeltheti érdeklõdésünket. Ezért közlünk itt egy **Egészségügyi Állapot Jelentés** -t komolyabb problemákkal küzdõ társainkról. Jó hireket tudunk közölni **Major Ricsi** firmánk állapotaról, aki szeptember közepétõl hazaköltözhetett a rehabilitációs otthonból kedves felesége, Aranka szárnyai alá. Mint tudjuk Ricsi tavasszal nagyon közel került a véghez, súlyos szívinfarktusa (és a korházi 'ápolás'!) következtében s talán csak a gondviselésben vetett erõs hite és számtalan vadászatokon edzett fizikuma segítette át a jobbrafordulásra. A betegség következtében, bár lábaiban az érzés megmaradt, ideiglenesen tolókocsihoz van kötve, amely maládiát rendszeres fizióterápiával próbálja leküzdeni. Ismerve Ricsi akaraterejét, csak idõ kérdése ismét lábon járása.

Szintén jó hírrel tudunk szolgálni **Szász Pista** firma barátunk egészségügyi kalandjáról is. Tudtuk, hogy Pista szívelégtelenségben szenved már egy kis ideje s hogy az határokat szabott fizikai megerõltetést kívanó cselekedeteire. Viszont legújabb baja más irányból érkezett; epéje begyulladt , elmérgesedett majd áthatott hasnyálmirígyére, ahol egy kis daganat keletkezett. Orvosa halogatta az operációt még a képzõdmény 'be nem érett' sebészeti beavatkozásra. A szeptember eleji mõtét sikeres volt s a Sopron Picnic idejére Pista bár sáppadtan s lefogyottan de már mosolyogva köszöntötte a 'jókivánságoló'-kat. Azóta Julika kosztján egyre jobban erõsödik.

Kevésbé nyugtató hireket hallottunk **Bódig Jóska** barátunkról, Fort Collins, Colorado-ból. Nemrégiben egy rosszakaratú daganat támadta meg Jóska tüdejét (pedig nem volt 'dohányos' soha!) s olyannyira legyengítette, hogy le kellett mondania részvételét a szeptemberben tartott és általa kezdeményezett, soproni évfolyamtalálkozóval egybekötött fatechnológiai konferencián. Legújabb értesítése szerint most 'chemoterápiá'-s (hetente három alkalmazás) kezelésen van s kb. 12 hét után tudják majd annak hatását kiértékelni. Jóska, veled együtt érzünk s közös akarattal segítünk felépülésedben!

Sopron Alumni u n o k á k érkezése: 2003 nov 23: Safranyik László és Erzsike második unokája **Jack,** 2004 jan 26: Homoky István elsõ unokája **Liam,** máj 20: Tarnóczai Károly és Marlene negyedik unokája **Robin Kira,** okt 15: Takács Jozsef és Ágnes negyedik unokája **Mathew Peter,** okt 16: Dibúz Jenõ és (Bruckner) Judit negyedik unokája **Evelyn Zsófi** (egyben a 72. unokaka a volt IV. éveseknél!) Szívbõl gratulálunk a boldog nagyszülõknek és Isten áldását kérjük a fiatal szülõk gyereknevelésében.
(Takács József, Class of '59)

*

Hibaigazítás

Múlt számunk elsõ oldalán közölt 'tanszékvezetõ tanáraink' fényképen hibásan vagy hiányosan neveztünk meg egy-két személyt. Olvasóink segítettek a nevek helyesbítésében. Az elsõ sorban *Széki János* professzor keresztneve hiányzott. A középsõ sorban *Zsák Gyõzõ (vagy Viktor), Esztó Péter és Tettamanti Jenõ* professzorok keresztneve hiányzott. A hátsó sorban szintén hiányzott *Botvay Károly* professzor keresztneve és hibásan mutattuk be *Györfi János, Stasney Albert és Diószeghy Dániel* vezetéknevét. A sorban másodiknak említett Simon Pál helyett a helyes megnevezés pedig *Mika József* professzor. A hiányzók közül pedig kimaradt *Geleji Sándor* profeszor keresztneve. *(A Szerk.)*

Szerkesztõ: Rétfalvi László (cím:4646-West 5th Ave. Vancouver, BC, V6R 1S8, Tel.(604)224-3655, e-mail: laszlo@iprimus.ca
Számítógépes szerkesztés: v. Draskóy György (gdraskoy@telus.net)

Sopron Alumni

Adamovich László
Ambach Mihály
Andódy Edit 1932-1993
André Béla
Apt Kamill
Apt Ödön 1901-1990
Apt Ödön
Bajzák Dénes
Bakó József
Bakonyi Nándor
Bakos Tibor
Balatinecz János
Balpataki György
Bándi Péter
Barabás József
Baraksó János
Baranyay József 1922-1974
Bátay János
Báthy István
Bella Imre
Benkõ Géza
Bezerédi Gyula
Bige Zsolt
Boa Sándor
Boda Zoltán
Bódig József
Bogyai Elemér
Bölecz Béla
Boncz Ernõ
Bordulák Zoltán
Borovits Ferenc
Borsos Zoltán 1935-1979
Budai Géza 1930-2003
Csányi Elek
Csapó Imre
Cserjesi Antal
Csima István
Csizmadia Ferenc
Csizmazia József
Csizmazia Tibor 1932-1979
Deminger Károly
Dibúz Jenõ
Dibúz (Bruckner) Jutka
Dobozy Tamás
Domsa Zoltán
Draskóy György
Farkas István 1937-2000
Farkas Mihály
Fazokas Ferenc
Fekete Róbert
Ferdinánd István
Fodor Gyula 1890-1982
Fodor Gyula
Fodor (Tormássy) Erzsébet
Fónagy Sándor
Frey Otto
Fõr Károly
Fülöpp Zoltán
Füstös Árpád 1926-2004
Gáspár József
Gerencsér László ?-1976
Gõgös Ferenc 1938-1972
Görgényi Béla
Grátzer Miklós
Grozdits György
Gyöngyösi (Danczinger) Edit 1936-89
Gyöngyösi Sándor
Háhn Fülöp
Hajdu Csaba
Héder István
Héjja Anna
Héjjas József
Héjjas (Bernsdorfer)Katalin
Herczeg Endre
Hidasi István
Hirczy Béla
Hokhold Ferenc
Homoky István
Horváth Cz.Emil
Horváth István
Horváth Otto 1926-1984
Horváth Sándor
Horváth (Balogh) Izabella
Hudák János 1935-1997
Huszár Károly
Ifjú Géza
Illés István
Jablánczy Sándor 1908-1999
Jákóy Endre
Jancsik Károly
Jandó Tibor
Józsa Józaef
Józsa László
Juhász (Gyöngy) Erzsébet
Jutasi Béla
Kafka Péter †?
Kapitány Gyula
Kapuszta József
Kassay Viktor
Kémes József
Kenedi (Király) Ilona
Keresó (Jagodits) Edit
Kerekes József
Killán Mária
Kiss-Tóth János 1934-1977
Kiss Gyula
Kiss János
Kiss József
Kiss Zoltán †?
Klíma Imre 1924-2000
Kocsis Tibor
Koczó Mihály
Koller Pál 1894-1972
Koltay István
Komlóssy József
Komondy Gyula
Kondor György
Koós Béla
Korán Zoltán
Kornya Lajos ?-1979
Kósa Zoltán
Kovács István
Kováts (Erdõs) Márta 1934-1967
Kováts Miklós
Kozák Antal
Krajczár Ernõ
Krétai Ernõ 1934-1995
Kurucz Ferenc
Kurucz János
Leskó György
Lovrits (Somogyi-Tóth) Eszter
Magasi László
Major Richárd
Markó Imre
Márkus Gábor 1937-1993
Matolcsi Géza.
Medveczky Lajos -1989
Molnár József
Must (Hankovsky) Éva
Nagy Géza 1933-1991
Nagy (Link) Magda
Nagy Mihály
Nagy Olivér
Nagygyõr Sándor
Németh Lajos
Németh László
Németh Zoltán
Noviczky Zoltán 1935-1992
Nyers Ferenc
Ocskó István
Orlóci László
Orloci (Mihály) Márta
Orosz Iván
Oroszlán József †?
Ötvös Imre
Pál László
Pálffy Csaba †?
Pálka László 1937-1995
Palkovics János
Pandák László
Papp Ferenc 1901-1967
Pászner László
Pataki István
Péch Gyula
Pendl Ferenc 1933-1998
Ping Ferenc
Pintér László
Poprádi László
Porpáczi Lehel
Prém Béla
Puskás László
Rab Rudolf
Pénzes László
Rabóczi László
Rácz Anna
Ravai János
Rédey József
Rétfalvi László
Réthy Sándor
Rikli Olga
Roller Kálmán 1913-2004
Rónay Sándor
Ronyecz József 1935-1998
Rupf László
Safranyik László
Salamon Marion 1911-1990
Sebestyén László 1923-1995
Selmeczy György
Simon József
Sinka Gyula
Sivák Béla
Skorka Mihály 1935-1992
Soós József
Spándli Imre.
Spuriga István 1934-1977
Szablya János
Szabó György
Szabó Tivadar
Szalamin Gábor
Szalkai András
Szalkai (Somogyi) Eszter
Szamosi Gábor
Szántai Ferenc
Szanyi László
Szármes Kornél
Szász István
Szász (Kubinyi)Júlia
Szauer János
Szauer (Szikszai) Katalin 1935-1999
Székessy László
Sziklai Oszkár 1924-1998
Szy Ferenc
Takács József
Takaró László
Tamási Miklós 1936-1994
Tarnócai Károly
Tõgel Gyula 1938-2001
Tolnai István
Tóth Endre
Tóth Géza
Tóth János
Tóth József
Tóth Tibor
Tresó Bertalan
Tresó Ferenc
Túrmezei Zoltán
Tuskó Ferenc 1913-1965
Tutunovszky Koszta
Vadai János
Vajas Jenõ 1936-2000(?)
Váradi Béla 1932-2003
Váradi (Fejes) Mária
Varga Pál
Vári Miklós
Veres Gábor
Veres Sándor 1927-1998.
Vetõ László
Viszlai (Delkin)Éva
Viszlai János
Vlaszaty Ödön
Weidinger Imre
Witt Lajos 1898-1994
Zoltay Endre

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
akik meggyõztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az õsi otthont, az Akadémiát
Szívbõl köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!
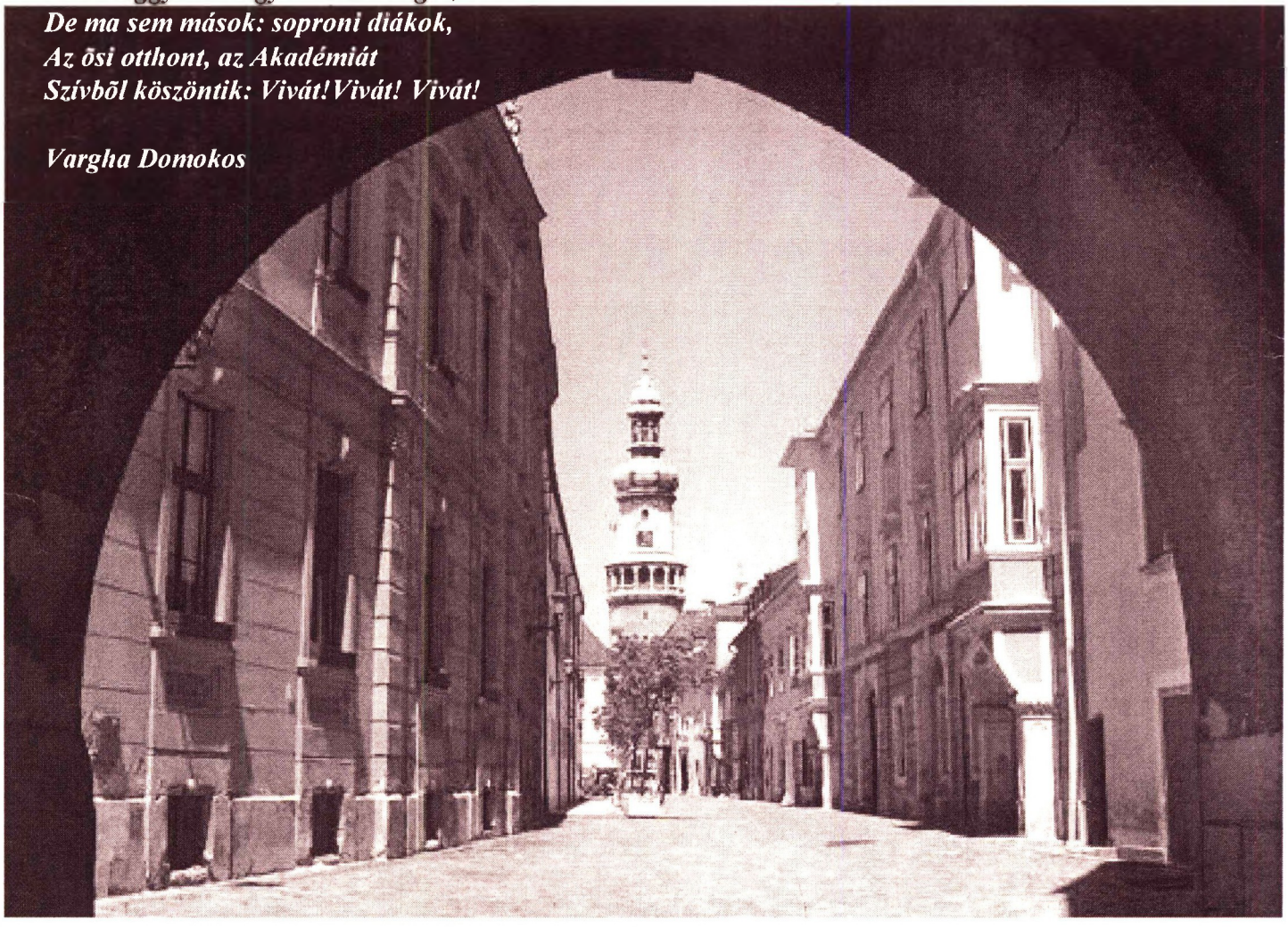
Vargha Domokos